Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.
Titel | Title:	Oehlenschlägers nye poetiske Skrifter.
Alternativ titel | Alternative title:	Nye poetiske Skrifter.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt paa Forfatterns Forlag, hos H. F. Popp, 1828-1829
Fysiske størrelse | Physical extent:	3 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Oehlenschlägers

nye poetiske Skrifter.

Anden Deel.

Kiöbenhavn 1829.

Trykt, paa Forfatterens Forlag, hos H. F. Popp.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fortale.

For den historiske Tragødie, hvori det Pathetiske forbinder sig med Karakteertegninger, i et vigt Stof af Handling, kan udentvivl Shakespeare og det gamle engelske Theater, i mange Henseender, tiene os til Mønster. Vel var det for denne Skole lettere at indbringe en stærkere Colorit i sine Skildringer, ved Blandingen af det Humoristiske, Comiske, ja selv Burleske. Dette gav Anledning til utallige Overgange og Forhold, som nu ligge udenfor Tragødiens Grændser, da Tidsalderens Smag har erklæret sig mod denne Blanding. Man ønsker heller at see det Idealske, end

enhver Nuance af det Personlige; hvilke tvende Egenskaber forholde sig til hinanden, som Genus til Species; da det Idealske vinder i Skiønhed, Høihed og Dybde, ved hvad det taber i Bredde og i afstikkende Physiognomie. For at vi dog ikke, ved denne Smagsretning, altfor meget skulle forfalde til det blot Lyriske, redder Historien os; ved sine mangehaande Forhold, med Hensyn til Tid og Sted; hvorved det bliver Digteren muligt at skildre en Mængde alvorlige Karakterer, at opfinde indholdsrige Fabler, der skaffe Tilskuerne fleersidig Nydelse; ikke blot Følelser for Hiertet, men Menneskeskildring, og Tanker for Forstanden, samt en forunderligere Verden, end den sædvanlige, til Tumleplads for Phantasien. Paa denne Bane fremgik Goethe og Schiller. Det skulde glæde mig, hvis mine Læsere fandt, at jeg i min Karl den Store, atter ikke uværdigt, havde stræbt til samme Maal.

Men vælger nu Digteren et ældgammelt Stof, en Oldtidsbedrift, der ligger uden for Kulturtilstanden, saa bliver naturligviis det Karakteristiske meget tilbagetrædende;

da det netop er Kulturen, der frembringer hine Nuancer, hvorved Personlighederne adskille sig, indtil de, ved Luxus og Forkeerthed, tilsidst tabe sig i det Smaalige og Upoetiske. Det Pathetiske derimod træder stærkere frem i en Oldtidsdaad, og opveier, ved Kraft, hin Mangel af Karakteerforskiællighed. Thi Begeistring og Lidenskab have Menneskene til alle Tider havt, og meest i Naturtilstanden. Det naturlige Genie afhænger hverken af Tid eller Omstændigheder, og har til alle Tider virket; ja en rhytmisk Velklang og Adel i Sproget synes endog at høre hine barbariske Tider til, som deres eneste Kunst. — De græske Tragikere toge næsten alle deres Fabler af den ældste Heltetid, og søgte især i Tragødien at udtrykke hin høiere Pathos.

Kan nu Shakespeare og den gamle engelske Skole, i mange Henseender, tiene os til Mønster for den historiske Tragødie; kunne vi undertiden med Held i lyrisk-romantiske Partier benytte Calderones sølvklingende Cithar, saa kunne vist ikke mindre Æschylos og Sophokles lære os, hvorledes vi bedst, i Trimetret, den ottefodede Trochæe og i de ana-

pæstiske Chore, udtrykke høi Pathos, i store Situationer, der blive tragiske, skiøndt ikke altid sørgelige, ved deres Vigtighed; og der forsmaae al Forvikling, som en modern Prydelse, der ikke vedkommer deres Kæmpedaad.

Det var i Følelsen heraf, at jeg før brugte den græske Tragødieform til Baldur og Ursa, ligesom jeg nu her atter har brugt den, til Langbarderne.

Indhold.

Karl den Store, Tragødie . . . . . Pag. 1
Langbarderne, Tragødie . . . . . = 209

Anmærkning.

Formedelst indtruffne Omstændigheder, indeholder denne anden Deel ovenstaaende Tragødier, istedetfor Syngespillene Billedet og Büsten og Overilelsen; hvilke først udkomme i tredie Deel. Subscribenterne bedes, at undskylde denne, fra Subscriptionsplanen afvigende, Orden. Af begge Tragødierne, udkomme tydske Oversættelser, fra Forfatterens egen Haand.

Karl den Storc.

Tragodie.

Personerne.

Karl den Store, de Frankers og Longobarders Konge.
Fastrade, hans Dronning.
Pipin, hans Søn.
Imma } hans Døttre
Bertha }
Eginhard } deres Beilere.
Angilbert }
Alkuin, Erkebiskop af Tours.
Astolf, en frankisk Ridder.
Wittekind, Saxernes Hertug.
Albion, hans Broder.
Hildegund, Albions Elskede.
Winfreda, hendes lille Søster.
En Overdruide.
Siegbert } Saxer.
Buto }
Godfred, Leirekonge.
Leirekongens Marsk.
Halfdan } danske Kæmper.
Hugleik }
Hermentrud, Karl den Stores Amme.
Drago, en Dreng.
En Krieger.
En Lærer.
Runald, Foged.
Gervard, Bygmester.
En arabisk Tolk.
Grimvald, Pipins Svend.
Karls Svend.
Franker, Druider, Araber, Danske.

Handlingen foregaaer paa Heresburg i Vestphalen, og i Saxerskoven, i Nærheden af Allerfloden. Tiden er 782.

Første Handling.

En Hal paa Heresburg.

Kong Karl, staaer mellem en Flok Skoleborn.
Alkuin. Børnenes Lærere.

Karl (til en Lærer).

Har du nu deelt dem? Har du skilt dem ad?
De Flittige paa høire Haand, de Dovne
Paa Venstre?

Læreren.

Ja, Kong Karl! som du befoel.

Karl.

Opmærksom har jeg her bivaanet Prøven.
Tak, lærde Venner! for den Flid og Iver,
Som I har anvendt paa vor Ungdoms Tarv.

End er mit store Rige kun en Skov,
Med lidet Pløjeland og færre Hauger.
Dog — det begynder alt! Og stykkeviis
Maa man gaae frem, naar man til Maalet stunder.
Endeel af disse Børn har svaret vel;
Men Dovenskab og taabelig Foragt
For boglig Kunst, har ogsaa her sit Sæde.
I Bladet stikker Ægget, der med Tiden
Udklækkes til et væmmeligt Insekt.
En dygtig Nattefrost, en Foraarsregn
Kan undertiden hielpe. Vi vil see!
I gode Børn! — I Uforskammede!
Paa hvem al Tugt og Lærdom intet frugter;
Saadan som Herren hist, paa Dommedag,
Adskiller Faarene fra Bukkene,
Naar høit Drometen kalder os til Regnskab,
Adskilles her I alt, paa denne Jord,
Mens Bedring end, mens Redning end er mulig;
Til Skam og Daddel. —

(vender sig til de Flittige).
Og til Roes og Ære!

Men Alkuin! hvordan forstaaer jeg sligt?
De fleste gode, flittige, kloge Børn
Er fattige Forældres ringe Sønner,
I slette Kofter og med Haaret kiæmt
Glat over den beskedenaabne Pande.
Ha, bliver saadan ved, I gode Drenge!
Og Eders Løn skal sikkert ikke mangle.
Men — her til Venstre! — Næsten al min Adels
Og mine Stormænds pyntelige Slægt.
I pæne Dukker! som i Eders Dorskhed
Saa høitopblæste staaer, at vel I troe
I kunne lade haant ad Underviisning;
Hvis Pander fyldes af saamegen Hovmod,
At ei der bliver Rum til mindste Kløgt —
Jeg sværger Eder høit, ved Himlens Herre,
Ei Eders Adel, eders glatte Ansigt
Vil hielpe Jer, hos Karl, de Frankers Konge;
Og intet Godt I vente kan af mig,
Før I forbedre Jer. Nu lad dem gaae!
Dermed er Prøven endt og Dommen fældet.

(Lærerne gaae med Børnene; Karl og Alkuin blive tilbage).

Karl.

Jeg elsker disse Skoler, Alkuin!
Det varme Jern maa smeddes før det kioles,
Og Qvisten bøies maa mens den er ung.
For Gud er vi desuden alle Børn,
Og Mennesket kan lære mens han lever.
Det gaaer ei os, som Dig, min ædle Ven!
I hvem al verdslig Videnskab forenes,
Skiøndt Biblen og de hellige Kirkefædre
Bestandig blive dig din Hovedsag.
Du est den bedste Fakkel i min Nat;
Og saa nødvendig mig, som Himmelstiernen,
Den kiække Skipper, at han ei skal strande.

Alkuin.

Det er et Kiændemærke ved det Store,
At det er ei sin Storhed sig bevidst,
Og skatter tit en ringe Hielp for høit.

Karl.

Nei, Alkuin! min Ven, der feiler du!
Hver Virkekraft maa være sig bevidst,
Thi ellers virked den jo kun i Blinde.

Tro du: Kong Karl godt føler, hvad han er;
Og stundum selv vel hvad han ikke er!
Thi vi er alle Syndere for Gud,
Og fik Forfænglighed til Faddergave
Paa Vuggen.

Alkuin.

Ved din Vugge stod en Engel,
Som kyssed dig paa Panden og paa Brystet,
Og vied ind Forstanden dig og Hiertet,
Imens en Seraf hærdede din Arm.

Karl.

En Engel staaer ved hver en Christens Vugge;
Om der ved min har staaet fleer, min Ven,
Jeg lader usagt, thi som lille Noer
Man skiælner slet, og Englen er usynlig.
Saameget veed jeg, at jeg løb omkring
For Lud og koldt Vand, som en bitte Pog,
I Ingilheim med Møllerdrengene;
Og lærte intet, uden som Kong Cyrus
At føre Pilteflokken an i Krig.
Dog øved jeg Retfærdigheden alt;

Og da en Dreng bortstial en Hestegrime,
Lod jeg ham hænges i et Træ, hvor nær han
Var rigtig død, fordi en deilig Hare,
Der løb ad Marken, bragte Dommeren
Paa andre Tanker; fik mig til at glemme
Den arme Tyv, som hang i Piletræet. —
Jeg intet dengang saae af Høit og Stort,
Undtagen Mollen, med de lange Vinger,
Som Fuglen Rok, og med den stærke Kro,
Der knased en uhyre Mængde Korn.
Pipin, min Fader, var en mægtig Herre;
Men frygted for, at Videnskab og Kunst
Forføre skulde Franken, til at vorde
En Romerskrantning. Ofte derimod
Han tog mig med i Karl Martellus Grav,
Og lod mig løfte Kæmpens tunge Hammer.

Alkuin.

Han bar sin Faders Hammer som en Mand,
Skiondt liden kun af Legem, stor af Aand.
Og ædelt var hans Heltehierte; skiondt
Hans Adfærd tit bar Præget af Barbaren. —

Dig blev det forbeholdt, at ene Kraft
Med Viisdom, Christendom med Kiærlighed
For Oldtids Kunst og sindrig Videnskab.
O Karl! det kommer ikkun an paa dig,
Saa blomstrer et Athen igien i Franken.

Karl.

Nei, nei! det sørger nok min Nabo for.
Hvad er en Hauge, som har intet Hegn,
Der savner Fred? Hvor Hønsegaardens Kræ,
Med kaade Spræt og uforskammet Kradsen,
Tilintetgiør hver Nat, hvad du om Dagen
Med ærlig Flid, har plantet, saaet og vandet?
Nei — til vor Sorg, og for at Herrens Viingaard
Skal trives ei, har Menneskenes Fiende,
Har Diævlen selv skabt Saxerne; der lure
Som frygtelige Rovdyr ved min Grændse;
Og skiøndt jeg aver dem og tugter dem,
Med Seir paa Seir, og skiøndt de love Bedring,
Sig lade døbe, lære Christendom —
Forbryderne dog spotte Sakrament
Og Eed og ærligt Løvte! vente kun

Min Bortgang, for paa ny, med morderſk Hu
At ængſte Franken.

(Med ſtigende Vrede).

Men ved Himlens Konge!
Retnu forgaaer Taalmodigheden mig,
Og Krukken gaaer tilvands, indtil den briſter.
Ifald det hielper ei med Leen meer
At meie Tidſlen bort, ſaa maa den graves
Af Jorden ud med Rod. — Ja, jeg har ſvoret,
Ifald de tirre mig endnu engang —
Derfor jeg boer paa denne Grændſeborg,
At være færdig — ſtrax — ved forſte Vink. —

Alkuin.

Tael dig ei varm! Bliv ikke heftig Herre!
De vove det ei meer.

Karl.

Du ſkuer dybt
I Grammatik, min Ven, Geometrie,
Dialektik, Aſtronomie, Muſik; —
Men Karl ſeer mere dybt i Saxens Hierte;
De vove det! Men lad dem vove! De

Skal finde Karl for sig, at møde dem!
Lad os nu nytte dette Pusterum!
Som Jakobs Børn vi spise Paaskelammet
Med Sværd ved Belte, staaende. Til Middag,
Maa du mig atter læse for, min Fader!
Af St. Hieronimus og Augustin.
O, havde jeg kun tolv deslige Mænd,
I dette øde, store Kongerige!
Det skulde hielpe.

Alkuin (venlig).

Himlens, Jordens Skaber,
Har selv kun eiet tvende slige Mænd;
Og du forlanger tolv, du stolte Karl?

Karl.

Jeg siddet har den hele Morgenstund,
Arbeidet i min Lov, Lex salica.
Hvad Nyt idag?

Alkuin.

Hans Hellighed os sender
Fra Rom en Skare gode Sangere,
At føre Kirkesangen.

Karl.

Det var skiønt!

Alkuin.

Det var mig fast umuligt, hidindtil,
At rette noget ud med Psalmerne;
Thi, hvad der skulde vække høi Begeistring
I Hiertet, blev kun plumpt og latterligt.

Karl.

Ja, deri har den bløde Romer ret,
Naar mine Frankers Sang han sammenligner
Med Hyl af vilde Dyr, og deres Triller
Med Knagen af en Lastvogn. Tit jeg har
Fortrudt mit Bud, at Alle skulde synge.
Og skiøndt i Herrens Huus jeg maatte lee,
Dengang hin fremmede Præst, paa Cantors Vink,
Kun aabned Munden, som han sang; fordi
Det var umuligt ham at faae en Tone, —
Har jeg dog tit mig ønsket fleer som han!

Alkuin (mørk).

Endnu en Nyhed!

Karl.

Ha! men ingen god;
Det spaaer dit Die mig.

Alkuin.

Pipin, din Søn
Er atter her.

Karl.

Den Ulyksalige!
Hvad vil han mig? Han er den eneste
Blandt alle Mennesker, som ængster mig! —
Han er min Søn! —

Alkuin.

Et Slegfredbarn!

Karl.

Det samme
Var Karl Martel, min store Stammefader,
Og dog en Verdenshelt, som faa paa Jord.
Men Alkuin! Pipin har Intet af
Sin Fader. Hans umættelige Hovmod
Og lumske Grumhed, afskyer jeg; mig hader
Min Søn, fordi jeg vil forjage Sluden,

Der flører Jordens skiønne Morgenrøde.
Det gamle Barbari tilbageønsker
Min stolte Søn, for, som en Taterkan,
At kildre med vilkaarlig Leeg sin Blodtørst.
Skal jeg tillade sligt? Han er mit Barn;
Men er ei Menneskene mine Brødre?
Nei aldrig! Lad ham sværte mig for Verden,
Som unaturlig Fader! Jeg er meer
End Fader, Alkuin! Jeg er en Konge!
Og hver en Undersaat er Kongens Barn.

Alkuin.

Ifald der høstes skal, hvor du har saaet,
Saa lad Pipin ei arve Kongespir.
Jeg frygter for dit ømme Faderhierte.
Har du ei tiltænkt ham Austrasien?
Giør ikke det! Med rette lod du Paven
I Rom omdøbe Karlman til Pipin;
Thi Frankerne høit elske dette Navn.
Din Førstefødte brændemærker det.
Karlmann fik Longbardiet, Ludvig hersker

I Aquitanien; Karl fik Neustrien; —
Men vogt dig, for at skiænke mere bort!

Karl.

Han er den Eneste blandt mine Sønner,
Som eier Kraft; men han er slet af Hiertet;
De andre — gode, venlige, — men svage!
Tit forekommer mig min hele Virken,
Min Livsdaad, som en prægtig Urtekost,
Der blomstrer i et Vandglas, uden Rod.

Alkuin (begeistret).

Nei, du har plantet Christendommens Palmer
I Frankens i Germaniens Egeskov;
Og de vil stige høit mod Himlens Blaa,
Naar du er vandret længst til dine Fædre.
Da Folkets Graad, som Aachens hede Kilde,
Vil flyde ved dit Minde; men din Daad
Besiæler til Bedrift! — Snart eller seent
Vil Menneskelighed sin Kirke bygge
Fast paa den Grundsteen, Karl, som du har lagt.

Karl.

Der kommer Eginhard og Angilbert.
Nu munter, gamle Ven!

Alkuin.

Vi holde dog
Vor Samling paa sædvanlig Viis?

Karl.

Forstaaer sig!
Mit Hof er hvor jeg er; og jeg er vant,
At være hiemme paa det Sted, jeg er.
For os er ingen Residens; skiøndt Aachen
Og Ingelheim, og mine Fædres Hiem
Det gamle Heristal mig hue meest,
Er snart en Borg i Saxen, snart Paris,
Snart Pavia, vort Ophold.

Eginhard og Agilbert (komme med Pergamentboger).

Eginhard.

Naadige Konge,
God Morgen!

Karl.

Hvilken Konge, Eginhard?

Eginhard (smilende).

Kong David, tænker jeg.

Karl.

Forstaaer sig selv!

Den Konge burde stedse hedde David,
Som gaaer i Mark mod Barbarie og Glubskhed.
Og David frygter ikke Goliath!

Eginhard.

Du har beæret os med store Navne,
Selv togst du Davids af Beskedenhed.

Karl

(vender sig til Angilbert).

Nu, min Homer?

Eginhard.

Tillader du ei først,
Før vi tilbagekalde Hedenold,
At tvende Mænd, Herr Konge, tale med dig,
Som have Nutids Hverv? Din Deconom,
Din Architect.

Karl.

Godt! Lad dem komme først.
(Fogden og Bygmesteren komme).

Karl.

Nu Fader Runald! Trives Mark og Herred?

Runald.

Skaf os kun Fred, Herr Konge, saa vil alting
Gaae saare godt. Vi see alt Frugten af
Din Forskrivt. Rundt, ved alle Herskabsmøller
Og Hovedgodser, holdes Høns og Giæs,
Fasaner, Agerhøns, Paafugle, Duer.
I Meieriet kiærnes Smør, saa friskt
Som Nøddekiærner; Bryggeriet yder
Det bedste Øl; og Vinen præsses bedre.
Vor Faareavl forædles; fede Sviin
Paa Skoven gaae, som yde skiønne Skinker;
Og Giedehiorden skaffer herligt Kiød
Til Saltning, og forresten Horn og Skind
Til Haandværksarbeid. Hesteavlen —

Karl.

Nu

Hvorledes lykkes mine Stutterier?
Der dræbes mange Heste dog i Krig,
Og Tiden er ei meer, da Merovingen,
Med lange Haar og Krone, kiørte Stude.

Runald.

Fortræfligt, Herre! til forskielligt Brug:
Ridheste, Arbeidshest og ædle Stridshingst.
Der vrimler af dem. Kom kun selv, og see!

Karl.

Jeg kommer snart. Og mine stakkels Hyrder?

Runald.

Landvæsenet forbedres. Ploug og Harv
Gaae lettere; Frugttræer plantes hyppigt
I Bondens Urtegaard, som skaffe Most;
Og surde Værter trives i hans Bed.
En talrig Rad Bikuber finder du
Ved Lindetræerne, som yde Vox
Og Honning til en liflig Miød. For Øxen
Maa Skovens gamle tusindaarige Træ
Neddukke stolten Top, for gyldent Ax,

Der lever kun en Høst, men gavner meer,
End stolten Eeg sin lange Levetid.

Karl.

Hug mig kun ei for mange Træer bort!

Runald.

Der voxe nok igien! Det hele Tydskland
Er kun en stor uhyre Mose-Skov.
Ifald der ingen Skov og Moser var,
Saa havde du alt tvunget Saxerne.

Karl.

Vel sandt! Men det er dog ei Ret af dig,
At du ei ynder Skoven, Fader Runald!

Runald.

Nei, Mark for Mennesker og Skov for Fæe;
Det er mit Valgsprog, naadigste Herr Konge!

Karl (smilende).

Hvad sige min Homer, min Flaccus dertil?

Angilbert.

Gaardhanen flyver ikke som en Ørn,
Men paa sin Plads er den al Ære værd.

Karl.

Hav Tak, min bolde Runald! Snart jeg kommer
Og undersøger selv! (Fogden gaaer).
Og du min Ven!
Min vakkre Gerverd! som os bygger Kirker
Og Huse, til Guds Ære, til vort Livs
Beqvemhed og Forlystelse; hvor gaaer det?

Gerverd.

Godt, høie Konge! Paa dit vise Bud
Alt reise sig i Franken, rundt omkring,
Et hundred tre og tredsindstyve Haller.

Karl.

Som Manden tænker, lever, saadan bygger
Og boer han, Gerverd! Disse Biælkehytter —

Gerverd.

Maae vige nu, for Bygningen af Steen.

Karl.

Og Klosterne?

Gerverd.

Herr Konge! ja der har
Jeg nok af Muurfolk og af Tømmersvende.

Du skulde see de fromme Munke, Herre!
Med Skiodskind, Øxe, Vaterpas og Muurskee,
Saa flittige!

Karl.

Det har de godt af, Gerverd!
Og denne Flid er ei mod deres Orden.
Men nu vort eget Arbeid?

Gerverd.

Kirken reiser
Sig høit i Aachen, rund, med otte Søiler,
Paa græsk Viis, med korintiske Kapitæler,
Indvendig smykt med Guld og Sølv; med Vindver
Af malet Glas, og kostelige Malmdør.
Hans Hellighed Paven sender Mosaik
Og Marmor, fra Palladset i Ravenna.

Karl.

Fortræfligt! — Og min Borg?

Gerverd.

Blier færdig snart,
Nær ved den skiønne varme Kilde, Konge!

Hvis Hvælving jeg har bygget heel nøiagtigt,
Som du befoel det.

Karl.

Bliver der et Kammer
Af Borgen, fra hvis Gitter jeg kan see,
Ilt hvad i Slottet foregaaer?

Gerverd.

Forstaaer sig.

Eginhard.

Jeg Alt har efterseet, som du befol!
Den vakkre Gerverd er en herlig Mester.

Karl.

Saa gak med Fred, fuldend dit Værk, og tag,
Min Tak for al din Møie, gode Kunstner!
Din Løn skal ikke mangle.

(Gervard gaaer).

Karl (til Angilbert).

Nu min gode
Homer? Hvad har du der? Har du nu samlet
De gamle Bardesange, som jeg bad?

Du bringer mig en prægtig Bog! saa tyk,
Saa velindbunden!

(Angilbert rækker ham Bogen, han aabner den).

Og hvor deiligt skrevet,
Med tydelig og stor Fractur; og Guld
Og Farver, snørklet i hvert første Bogstav.
Hvor jeg beklager, at jeg ei har lært
At skrive smukt. Jeg øver mig vel tit,
Voxtavlen ligger altid ved min Seng,
Og ofte, naar jeg vaagner, skriver jeg.
Men Haanden, stivnet af at føre Sværdet,
Vil ikke følge Tanken ret. Det var dig
Vel vanskeligt at samle disse Viser?

Angilbert.

I Førstningen, mens Hyrden, Bonden troede,
Jeg vilde spotte dem; men siden, Herre,
Da vel de mærkte, hvor min Siæl blev henrykt,
Ved Fædrelandets gamle Folkeqvad,
Var' alle villige. Da sang mig Bonden
Ved Plougen, om den lille Dverg i Heien,
Som hialp at meie Kornet. Gierne Pigen

Qvad gammel Elskovsvise, der saa lidt
Blier gammel, naar hun synger den, som Morgen=
Og Aftenrode falme; steds et Værk
Af Dieblikkets Sky og evige Sol.
Da nynned mig, ved den forfaldne Borgport
Værkbrudne Gubbe Sang om Oldtidshelt;
Og mangt et sindrigt Sagn om Wodans Idræt
Indblandte sig.

Karl (smilende).

Hvad siger Flaccus dertil?
Om Nordens Jupiter?

Alkuin.

Jeg kalder ei ham
Gentis humanæ pater atque custos!

Angilbert.

Hver Tid har sine Lys. Før Christendommen
Oprinde lod sin skiønne Morgensol,
Var Nattehimlen tæt besaaet med Stierner.
Læs Tacitus kun, om Germanerne.

Karl (munter).

Han var jo, selv en Hedning! Og skiøndt døbt,

Er Hedenskabet heller ikke tvættet
Saa reent af dig. Man mærker du er Saxer
Af Fødsel, og en Digter af Natur.

(kniber ham i Øret).

Poeterne blier altid Hedninger!

(med venlig Agtelse).

Forresten takker jeg min Ven Homer,
For denne mig saa høistvelkomne Gave.

(vender sig til Eginhard).

Nu, min Historiker! Nu min Latiner,
Der tumler sine Ord med samme Lethed,
Som Cicero, paa Grammatikens Mark;
Har du nu skrevet op vort Eventyr — —

(Eginhart rækker ham Bogen).

Karl

(aabner den og bliver pludselig alvorlig).

I Spanien, ved Ronceval?

Eginhard.

Og intet
Forbreiet og udsmykket Herre Konge!
Men Alt fortalt, med jevn Enfoldighed.

Karl.

Saa bør det være.

Eginhard.

Skialden virker paa
Vort Hierte, vor Indbildningskraft; hans Kald er
At tilfredsstille Siælens Attraa, der
Forgiæves stræber efter skiøn Fuldendthed,
Paa denne Jord, hvor Alt er Stykkeværk;
Men Efterverdens Folk bør ogsaa vide,
Hvad virkelig paa Jorden der er skeet;
At de kan maale Hvers Fortieneste
Med Tidernes, Erfarings Maalestok;
See, hvad for Mennesket af Stort er muligt;
Og lære findig Overbærelse
Med Næstens Feil; naar Krøniken dem viser,
At Ingenting paa Jorden var fuldkommen.

Karl

(som har læst i Manuscriptet, med dyb Følelse).

Ja, ja! Her staaer det! Dette Nederlag —
Ulægelige Saar, dybt i mit Hierte,
Som ingen Tid, først Døden sletter ud.

Deri var ogsaa Saxen ene Skyld!
Alt havde jeg indtaget Pampelona,
Til Saragossa gik jeg over Ebro,
Den aabned mig sin Port; og atter indsat
Blev i sit Embed Ibinalarabi. —
Da bragtes hurtigt mig den Tidende
Om Saxens Opstand; og jeg ilte hiem.
Til Uheld gik vor Vei, paa snevre Sti,
Hen giennem Roncevallens bratte Klipper.
Vi maatte vandre Mand for Mand, — saa blev det
Gasconierne let, at hævne sig.
Jeg, blev afskaaret fra min Helteflok;
Og Roland faldt, og Olger Danske faldt —
Og Ekhart hin Trofaste.

Angilbert.

Dine Venner!

Karl.

Det er I ogsaa. Men du Alkuin
Er meget ældre; Eginhard og du
Min Angilbert, er yngre. — De var mine
Jevnaarige!

O kiære, unge Brødre,
I veed endnu ei ret hvad det betyder
At miste dem, som vandred Livet med os
Det bedste Stykke, mellem Barndoms Morgen
Og Oldings Aften. (stærkt bevæget) Roland! skiønne Helt!
Og du, min Olger, drabelige Danske,
I hvem jeg troede tit at see Achill,
Hidkommen atter, fra det stærke Leire.
Og du min ærlige, min vise Ven,
Min Ekhard! hvis hengivne Trofasthed
Er bleven til et Ordsprog, rundt i Landet.
Jeg offred Eder mine Brodertaarer!
Nu flyde de paa nye; og de skal ofte
Ret ofte flyde! Thi den Mand fortiener
Ei Ven, som ei begræder Vennens Død!

(Han vender dem Ryggen og træder tilbage i Salen, for at fatte sig).

Angilbert.

O hvilket Hierte!

(griber Eginhardts Haand og siger sagte til ham):

Skal vi vove det?

Eginhard.

End ei! Vi skal ei overraske ham
I sligt et Dieblik. Det er imod
Min Følelse. Med Billighed og Kiækhed
Vi ærligt møde hans Besindighed!
Det vil ham hue bedre. Nu har han
Ei Følelse for Bertha, for sin Imma;
Nu har han Hiertet fuldt af sine Helte.

Bertha og Imma komme. Alkuin hilser venligt og gaaer.

Angilbert
(griber Berthas Haand).

Min Bertha!

Bertha.

Angilbert.

Eginhard.

Min Imma!

Imma.

Eginhard. —

Tael! Har I vevet det?

Eginhard.

End ei!

Imma.

Desbedre.

I denne Morgen er ei Tid til sligt.
Et sælsomt Optog nærmer sig; man troer
Et Sendebud fra Bagdads Overherre.
Men siig — hvad fattes dog vor store Fader,
Som staaer og stirrer der i Hallens Baggrund?

Eginhard.

Han tænker paa sit Tab ved Ronceval,
Paa sine slagne Helte.

Imma.

Nu saa maae
Vi muntre ham med denne Tidende.

Eginhard.

Fra Harun?

Angilbert.

Men —

Eginhard.

Alraschid? —

Angilbert.

Søde Bertha!

Naar faae vi Mod dog til at skrifte for ham?

Imma (smilende).

Jeg haaber aldrig.

Angilbert.

Aldrig?

Imma.

Modet kommer

Naar Kiærligheden svinder, siger man;

Og sligt et Mod var altfor dyrt betalt.

Eginhard.

Kom Angilbert! og lad os høre meer

Om dette Optog!

(Eginhart og Angilbert gaae).

Karl

(vaagner af sine dybe Tanker, seer sine Døttre og nærmer sig dem med megen Venlighed).

Imma, — kiække Bertha!

Velkommen mine smaae Huusholdersker!

(kysser dem).

Har nogen Mand i Franken dem saa smukke?
Hvor gaaer det Skarlagormene? Siig, dandser
Med Uld og Linned flittigt Væverstolen?
Men mine Piger bringe deres Fader
Slet intet? Ha I Dovenlasser! Skal
Jeg knibe Jer den dovne Orm af Panden,
Som da I var Smaaglutter? Mindes I?

Imma (munter).

Ja vist, vi stod imellem dine Knæe;
Saa rulled du imellem Fingrene
Lidt Lærred, kneb det ud af Øienbrynet;
Det var den dovne Orm.

Karl.

Den maae desværre
Vel end ei være knebet rigtig ud.
Hvorlænge skal jeg gaae med denne Kiortel?
Jeg trænger til en ny; og bærer ingen
Til daglig Brug, som ei er spundet af
Min Immas Haand og tvundet af min Berthas.

Imma.

Men kiære Fader! skikker det sig da

For Kongebørn, at strikke, væve, spinde?

Karl.

Var ei Penelope saa god som du?
Hun sad ved Væverstolen hele Dagen;
Det var et Mønster! Og den stakkels Kone
Dog havde sielden Ro for Friere.

Bertha.

Og vi forlange heller ingen Ro.

Imma.

Ifald vi spinde skal som andre Piger,
Saa burde vi vel vente Pigens Løn.

Karl.

Og hvilken Løn?

Bertha.

Man siger, at de spinde
Sig til en Mand, naar de er' flittige.

Karl.

Lad den Fugl flyve! Jeg har ofte sagt
At jeg vil ikke af med Jer, kan ei
Undvære Jer. Her maae I blive hos mig!

Hvad hielper det, en Fa'er har vakkre Døttre,
Naar han dog strax skal af med dem igien?

Imma.

Men har du ikke nylig givtet dig
Igien, vor gode Fader?

Karl.

Stille Børn!
Hvad er det for en Larm i Gaarden der?

Bertha.

Ja det er vores Ærind: et Gesantskab
Fra Bagdads store Kalif giæster dig. —
Vor Stedmoer tænker, det modtages maa
Med nogen Høflighed; og beder dig
At drage Guldmorskaaben paa; samt Kronen,
Og Skoene med Ædelsteen.

Imma.

Ved Porten
Modtage Spillemændene fra Rom
Den sære Giæst og bringe ham til Borgen.

Karl.

Fra Harun! — Bagdads Kalif! Alraschid!
Saa har da Rygtet, Karl, om din Bedrift
Udbredet sig fra Rhinens grønne Viinbierg
Til snelle Tigris, med sin Palmekyst? —
Han er en tapper Helt! men Helt ei blot,
For Menneskeligheden slaaer hans Hierte;
Og skiøndt med krumme Sabel kun han følger
Profetens Maane; — Maanen skinner venligt
I Haruns Drk, hvor Aand og Kunster trives.
Og venligt møder han den christne Drot,
Som slaaer for Korset, med det lige Sværd.
O Gud! hvor faa uskyldige Mænd behøves,
Med Viisdom, Tapperhed og Kongemagt,
At giøre Jorden lykkelig! — O Herre
Lad ofte slige To sig række Haand —
Og Jordens Slægter vil ei længer sukke.

(Han gaaer med sine Døttre).

Pipin

(træder ind og seer sig om).

Saa staaer jeg her igien i disse Haller!

En Fremmed — en Fordreven — Landsforviist.
Fordi jeg stundum har begaaet Drab,
I Hidsighed, paa een og anden Træl. —
Her holdes Skole — her er Spindehuus!
Fortælles Eventyr i Ammestuen.
En gammel Munk er Kongens bedste Ven;
En Skriver og en Visemager nyde
Hans Siæls Fortrolighed. — Den store Karl!
En god fürskaaren Bonde, — som med Fynd
Sig lægger efter Avlingen. — En Gnier,
Der giemmer Pengene paa Kistebunden,
Og regner ud med Ængstlighed, hver Skiærv.
Og dog, til anden Tid, en Ødeland,
Vellystig gammel Mand, der giøter sig
Hvert Dieblik igien, og holder Friller. — —
Og hvorfor hades jeg? Fordi jeg er
Bastard kun. Men min Moder Himmeltrud
Opveied alle Kongens Ægteqvinder;
Og jeg de tykke, langtopløbne Brødre.
Min Fader hader mig, fordi jeg føler
Hvad Fyrsten bør; fordi jeg stolt foragter

Den Hob, som Skiæbnen gav mig Magten over;
Fordi jeg troer, at Heltekraften spildes,
Naar ikke den forbinder sig med Stolthed.
Har Elementerne Medlidenhed?
De knuse Tag og Hytter, Mast og Flaader.
Den røde Ild sig hvirvler med sin Flamme,
Frit i sin Skionhed, uden Skaansomhed,
Og Havet smiler, mens det drukner Folk.
Men derfor bliver Ild og Vand og Luft
Dog Adels-Elementer. — Men min Fader
Tilhører Jorden kun. Han nærer dem!
Og veed ei, at en lydig, dygtig Flok
Skal aves, som et Kobbel magre Hunde,
Med sparsom Kost og Strænghed; ellers tabe
De den medfødte Glubskhed. Men nu maa
Jeg dog et Dieblik betvinge mig,
Og stemme Visen noget i hans Tone.
Jeg haaber, den Opdagelse, jeg bringer,
Skal lønnes mig. Thi stolt er han dog ogsaa
Paa sin Viis; og han taaler sikkert ei
En Skriver og en Skiald, til Svigersønner.

Saa lønner han mig med Austrasien!
Og sidder jeg kun fast i Sadlen der,
Saa skal Turneringen først ret begynde.

(Alkuin kommer).

Pipin.

God Morgen, Alkuin!

Alkuin

(med stræng og kraftig Alvor under den hele Samtale).

Den har du ei.

Pipin.

Hvorfor ei det?

Alkuin.

Fordi Gud lader vel
Sin skiønne Sol opgaae for Onde, Gode;
Men kun den Gode fryder sig i Solen.

Pipin.

Saa riig paa Tankesprog?

(Alkuin vil gaae).

Pipin.

Hør, Alkuin!

Alkuin.

Hvad vil du mig?

Pipin.

Advare dig, min Gubbe!
Hvis du har kiær din Erkebispestol.

Alkuin.

Den rokkes ei saa let.

Pipin.

Hvis du har kiært
Dit Liv.

Alkuin.

Det kan ei Døden røve mig.

Pipin.

Frygt for den Stærke!

Alkuin.

Frygter du, den Stærke?

Pipin.

Ja, kun for Styrken bøier sig min Nakke.

Alkuin.

O gid du talde sandt; saa var din Siæl
End evig ei fordømt.

Pipin.

Løs mig din Gaade!

Alkuin.

Har du Legenden læst om St. Christoffer?

Pipin.

Fortæl! jeg lider nok et Eventyr.

Alkuin.

Han vilde tiene kun den Stærkeste!
En grusom Konge kaldte sig den Stærke;
Ham gik Christoffer til, og tiente tro.
Engang blev Diævlen nævnt, — da gyste Drotten. —
Hvi gyser du? Er Diævlen mere stærk? —
Jeg kan ei nægte det. — Saa har du jo
Bedraget mig! Jeg tiener kun den Stærke; —
Ham gik at tiene Diævlen; tiente tro.
Engang ved Midnat rede de ad Veien;

Da standsed Helveds Fyrste, drog sin Ganger
I Bidslet, saa den steiled hen i Marken.
Du giør en Omvei! raabte St. Christoffer. —
Jeg tør ei ride did! — Hvorfor? — Seer du
Ei Korset der i Maanskin, med den Døde?
Som ei er død; hvem ikke jeg tør nævne. —
Da tør jeg nævne ham: det er Herr Christ!
Er da Herr Christus mere stærk end du? —
Jeg kan ei nægte det! — Saa har du jo
Bedraget mig! Jeg tiener kun den Stærke. —
Han gik og tiente Christus, tiente tro.
Han gik den lige Vei, og kom til Maalet.

Pipin.

Og hvad betyder dette Eventyr?

Alkuin.

Du troer at være stærk, — stolt — ligefrem?
Gak ligefrem, med Stolthed! som Du vil,
Kun ligefrem — giør ingen Sidespring!
Du kommer til det Gode; kan ei andet.

(med overordentlig Kraft).

Men skeier du fra Veien ud, som Diævlen
I Mørke, for det hellige Kors, Pipin!
Lad hele Verden kalde dig en Helt —
Jeg kalder dig en Træl!

Pipin.

Forvovne Munk!

(De forlade hinanden.)

Anden Handling.

Forrige Sal. Kong Karl paa sin Throne, i prægtig Dragt, ved Siden af sin Dronning Fastrade. Imma og Bertha paa lavere Stole. Ved Siden af dem Alkuin, Eginhard og Angilbert. Hoffolkene ere tilstede. En Marsch spilles. Den arabiske Tolk kommer med Slaver som bærer Gaverne.

Den arabiske Tolk.

Kong Karl, de Frankers Longobarders Konge!
Saa vidt berømt og stor, at, efter Rygtet,
Irene snart, den græske Keiserinde,
Vil beile til din Datter, for sin Søn:
Dig sender din Beundrer og din Ven
Harun Alraschid, Troendes Beherskér,
Kalif i Bagdad disse Gaver: Telte,
Kostbare Silkestoffer, Balsam, Myrrha,

Rubiner, Lysekroner af Metal,
Og dette kunstigt udarbeidede Vanduhr,
Der tyder Timerne ved Klokkers Klang.
Fremdeles sendes dig en Elefant,
Den første, der har været her i Tydskland.
Den staaer i Gaarden; men skiøndt denne Sal
I andet Stokværk findes, seer du dog
Det store Dyr derude, hilse dig
Fra Vinduet, med sit uhyre Hoved.

(Alle Frankerne stirre nysgierrige og forbausede ud af Vinduet. En Araber rækker Dronningen uhrværket, som just slaaer tolv, ved at lade sine Kugler falde, fra det ene Rum i det andet).

Karl.

Ha hvilke sieldne Sager, som paa eengang
Mig overraske med Natur og Kunst.
Ha hvilket Dyr! hvor stort og majestætisk;
Og ærligt, maadeholdent og forstandigt.
Det nærer sig af Korn, foragter Kiød,
Er ikke grumt, som Løven eller Tigren;
Og skiøndt uformeligt det hele Bierg,

Har Skaberen dog viist sin Mesterkunst,
I denne smidige, deiligslyngte Snabel.

Fastrade.

Og, kiære Husbond, har du Uhret hørt?

Karl.

Ja, det slog tolv, imens mit Øie dvælte
Paa Elefanten.

Tolken.

Jeg har efterkommet
Kalifens Bud, idet jeg rakte Uhret
Dig, mens det slog, og mens du Dyret saae.

Karl.

Hvad vil min vise Broder sige dermed?

Tolken.

At det er skiønt at være stor i Tiden.

Karl.

Dermed har han sig selv en Sandhed sagt.

Tolken.

Nei, denne Sandhed siges Karl den Store.

Karl.

Hvad holder du i Haanden, kloge Ven?
En Bog.

Tolken.

Desværre, død er denne Skat
For Karl den Store. Harun sender dig
En Samling Eventyr fra Morgenland.
Han veed, du ynder sligt; og hvis du vil,
Han sender dig med Tiden en Fortolker.

Karl.

Jeg takker dig! Tag Bogen, Angilbert!
Den hører hen i dit Fag.

Angilbert (aabner den).

O hvi kan
Min Siæl ei nu saa hurtig sluge den,
Som Øiet disse klare friske Farver.

(Tolken modtager et kostbart Skrin af en Arabers Haand).

Karl.

Hvad giemmer du i dette skiønne Skrin?

Tolken

Harun, skiøndt selv en Muselmand, bær Agt
For hver alvorlig, hellig Følelse,
Om end maaskee den Rørte farer vild.
Vi bøie Knæ for Nacaræeren
Saa vel som I; han var en stor Profet.
Reliquier her sendes fra hans Grav!
Og aaben staaer for dig og for dit Folk
Jerusalem, som Mekka, som Medina
For os, saa tit som Hiertet driver Eder,
At pillegrimme til den hellige Grav.

(Alkuin modtager Skrinet og gaaer dermed paa Kongens Vink).

Karl.

Saamegen Høimod og Beskedenhed
Mig inderligt maa røre, hos en Drot,
Hvis Aand ei blev forundt at luttres i
Den sande Troens Kilde. Han er født
En Muselmand, han blev opdraget i
Profetens Lære, kiender intet bedre;

Og jeg betragter Harun, som de store
Oldtidens Hedninger, før Christi Fødsel;
Der viste større Dyd og Dygtighed,
End mangen Christen; Mønster end for Christne,
Der burde være meer, og tit er mindre.

Tolken.

Saadan betragter Harun ogsaa dig.
Din Menneskelighed høiagter han,
Din Kraft og dine Dyder elsker han;
Men din Vildfarelse beklager han.

Karl.

Saa lad Gud dømme mellem os! Stor Forskiæl
Der er paa Haruns Hedenskab, og disse
Barbarers, i mit eget Fædreland,
Som med en blind og grum Haardnakkenhed
Foragte Dyd og Pligter. — Gierne vilde
Jeg nu giengielde Haruns rige Gaver;
Men kan det ei. Europa kun er fattig
Og kan ei maale sig med Asien.
Dog, for at vise min Erkiendtlighed,
Vil jeg fra Spanien sende stærke Muuldyr,

Og Hingster af mit eget Stutterie.
Samt Friserkiortler stribetgrønne, graae,
Og Frankerhunde herlige til Jagt,
Selv til en Tigerjagt. For alting sender
Jeg ham min Tak. Mit Venskab og min Agt
Har han bestandigt havt.—Nu Gud befalet!

Musik. Araberne gaae. Dronningen staaer op og forlader Salen med Kongedøttrene. Hoffolkene følge paa Kongens Vink; kun han selv bliver tilbage med Pipin, der har holdt sig skiult i Baggrunden, og nu træder frem.

Karl.

Endnu en Audients af andet Slags;
Hvortil, disvær, vi ingen Vidner ønske.

Pipin.

Guds Fred, min Fader!

Karl.

Dette skiønne Navn
Blier i din Mund mig en Bebreidelse.

Pipin.

Jeg ei bebreider dig, fordi du skiænkte

Mig Livet; skiøndt du ei var viet til
Min Moder. Livet er en skiønne Ting.

Karl.

Ja, naar man ei misbruger det. Hvad vil du?

Pipin.

En Fader spørger Sønnen, hvad han vil?

Karl.

Drev Længsel dig, da var mit Spørgsmaal Synd.

Pipin.

Saa stræng? Saa tvivlsom? Saa mistænkelig?

Karl.

Ei af Natur er jeg mistænkelig,
Langt meer: jeg gierne troer alt Godt om Folk,
Indtil gientagen Slethed lærer mig,
At jeg har faret vild.

Pipin.

Jeg tilstaaer dig,
At Ungdomslidenskab har mig forført.
Man bliver Mand engang, man faaer Forstand.
Glem Drengens Kaadhed, skiænk mig atter Tillid!
Jeg skal ei svigte den.

Karl.

Jeg veed at skiælne
Vel, imellem Skrøbelighedssynd og Ondskab;
Det er min Christenpligt. Var du kun kaad —
Hvor gierne vilde jeg tilgive dig!
Men ak disværre, Synden kom ei fra
Dit hede Blod, men fra dit kolde Hierte.

Pipin

(henter sit Skiold, som han har ladet staae ved Døren).
See dette Skiold! Det blev saa slemt forhugget,
Dengang jeg stred med dig, mod Thassilo.

Karl.

Disværre, du er ingen svag Forbryder.
Endskiøndt af Vært kun liden —

Pipin.

Som min Farfar!
Jeg ligner ham i Fødsel, Vært, i Navn.

Karl.

Lidt skiæv! Han var ei skiæv. Gid kun du var det,
Paa Legem, ei paa Siæl.

Pipin.

Det mærkes ei,
Naar ingen veed det. Hader du mig derfor?
Jeg er den Ældste; lad mig arve Riget!
Karl og Pipin — de Navne burde skifte
Steds i vor Æt paa Kongestolen. Ludvig
Ei ligner Merovingen Clodevig,
Der grunded Frankens Magt. Du kan ham hæve
Saa høit du vil; han bliver dog en Munk.

Karl.

Ifald der vælges maa blandt tvende Kaar,
Saa heller ærlig Munk, end grusom Bødel.

Pipin.

Jeg er ei grum, min Fader!

Karl.

Værste Grumhed!
Der aldrig plages af Samvittigheden.

Pipin.

Jeg har i Hidsighed dræbt nogle Fiender.

Karl.

Du har til døde ladet martre Fanger!

Dit Liv er uden Troskab, uden Sæder.
Du er ugudelig, besøger aldrig
Guds Huus, og Herrens Frygt er ei i dig.

Pipin.

Du siger —

Karl.

Sandhed. Tit i Drukkenskab
Du pralte med: at ingen Leo skulde
Med Korset atter gienne dig fra Rom,
Hvis du var Attila; at ingen snaksom
Forfærdet Cicero med tomme Floskler
Tilintet skulde giøre dine Planer,
Hvis du var Catilina. Du har sagt
Man giorde Nero Uret; at han var
En Mand af usædvanlig sieldne Gaver;
Og at den Kiækhed hued dig, for alle,
Da han paa palatinske Bierg, ved Harpen
Sang Viser; mens i Rom han vilde see,
Hvorledes Troia brændte.

Pipin.

Gode Himmel!

Hvad kan ei siges i et Drikkegilde?
Har dine Speidere, som drak med mig,
For at belure mig, dig ikke sagt:
Jeg ønskte som Centaur at ælte Jorden
Ned i det gamle Chaos, for at ærgre
Forfængelige svage Jupiter?

Karl.

Jeg veed at skiælne mellem Sort og Hvidt;
Er ikke svag; skiøndt hvo som kiender mig,
Veed at i Karl der boer et Faderhierte.
Men Den, som lukker Øiet til for Lasten,
Er selv en ussel Mand. Jeg sminker ikke
Misgierninger med Følsomhedens Purpur,
Fordi en rædsom Udaad ryster mig.

Pipin.

Et gammelt Biergslot har du skiænket mig —
Uroxer kan jeg fælde der og Vildsvin,
Imens du overvinder Saxerne.
Hvi maa jeg ikke hielpe dig? Betragt
Mig som en graadig Jagthund, om du vil!
Den er dog god til Jagt, kan gribe Dyret

I Struben, hænge fast. Naar det er fældet, —
Forlyst i Hallen dig med Jægerne,
Og lad din Hund i Gaarden gnave Been!
Den bliver dig dog tro.

Karl.

Du tro, Pipin!

Pipin.

Meer, strænge Fader, end du vel formoder.
Og til Beviis derpaa kan mit Besøg
Idag dig tiene. Jeg udsætter mig
For Skieldsord og Foragt, og kommer dog.

Karl.

Hvad er dit Ærinde?

Pipin.

Du skuer grant!
Men ofte seer man Skoven ei for Stammer;
Og oftest mærker Den, som videst skuer,
Ei, hvad der i hans Nærhed foregaaer.
Imens du vinder Ærens Laurbærkrands,
I en besværlig Krig; du mærker ei
En Orm i Bladene, som uformærkt

Saa mør tilsidst dig gnaver hele Krandsen,
At mindste Blæst kan sonderrive den.

Karl.

Tael uforblommet!

Pipin.

Gerverd bygger dig
Et Kammer i din nye Borg i Aachen,
Hvorfra du grant kan skue, hører jeg,
Alt hvad i Kongeborgen foregaaer.
Stor Skade, det var ikke færdig længst;
Saa havde du seet meer, end du behøved,
For at forbittres paa to Nidinger,
Som nu du overøser kun med Kiærtegn.

Karl.

Tael tydeligt! Hvis ei — ved Himlens Konge,
Jeg overfalder dig.

Pipin.

Siig, elsker du
Ei Eginhart og Angilbert?

Karl.

Som Sønner.

Pipin.

Maaskee du snart vil hade dem, som Sønner;
Fordi de tækkes Imma, tækkes Bertha,
Men uanstændig Broderkiærlighed.

Karl.

Bagvasker!

Pipin.

Ved den høie Himlens Konge,
Som du saa tit anraaber, fromme Fader!
Jeg taler Sandhed. Bertha, Imma sætte
Din Kronikskriver og din Visemager
Høit over alle Mennesker paa Jorden,
Selv over dig. Din Eginhart har skrevet
Sig Immas Hierte til; hun er heroisk,
Og sværmer for Bedrifternes — Fortæller!
Den kiække Bertha lytted som Hyrdinde,
Naar Angilbert sang gamle Kæmpeviser.
Du studser? Bider Læben? Knuger Sværdet?
Ja du har Ret til at fortørnes, Fader!
Skal Karolingers ædle Blod nu blandes
Med Tieneres, der knap blev fødte frie?

Karl.

Tie, Uforskammede!

(Han slaaer i Bordet med sit Sværd, en Svend kommer).

Kald mine Døttre!

Kald Angilbert og Eginhart! Paa Timen!

(Svenden gaaer).

Pipin.

Jeg ønsker ei at være seet af dem;
Thi Sagen selv vedkommer ikke mig.
Og du kan bedre tale med dem ene.

Karl.

Viig fra mig, Satanas!

Pipin (afsides).

Det virker. Herligt!

I styrte med, jeg styrter ei alene.

(skiuler sig i en Krog).

Imma, Bertha, Eginhart og Angilbert komme.

Karl

(stirrer paa dem, uden at tale, med vrettfunklende Øine).

Angilbert.

Han veed det! Det er ude med os.

(Han kaster sig paa et Knæ og skiuler sit Ansigt i sine Hænder).

Eginhart

(mere rolig, men bevæget).

Veed han?

Saa vil jeg høre staaende min Dødsdom.

(Han folder sine Hænder og stirrer ned for sig. Angilbert reiser sig igien).

Karl

(til Imma og Bertha).

Hvem er I?

Imma (venlig og behiertet).

Dine Døttre.

Karl.

Nei, umuligt!

Thi Datterens Natur er Lydighed
Og Aabenhiertighed imod sin Fader.
Og Kongedatterens Natur er Høihed.

Imma.

Men Menneskets er Kiærlighed. Før Konger
Fik Børn og Fædre Døttre, store Fader,
Var Kiærligheden Menneskets Natur.

Karl.

Jeg har opvarmet Slanger i min Barm,
Og grusomt føler jeg mig her bedraget.
Gud gav mig Kraft til at beherske Jorden;
Mit store Rige breder sig fra Saxens
Iiskolde Vinterskov til Østens Palmer;
Min Aand behøver megen Tumleplads,
Mit Hierte nøies med et lille Rum.
Jeg veed, en Æts Lyksalighed ved Arnen,
Opveies ei af alle Kongekroner:
Og derfor var jeg Fader, var jeg Husbond,
I al min Vælde; lagde Purpurkaaben,
Og tog den slette Frankerkiortel paa,
Naar jeg var inden for min egen Tærskel.
Og saae mig mine Døttre mildt i Øiet,
Da svandt Bekymringen. — Men jeg tog feil.
To Giøglersker har spillet Giæk med mig!

Og tvende Trælle, som jeg drog af Støvet,
Til Giengield stial min kiæreste Juvel.

Bertha (stolt og heftig).

Kom Angilbert! Min Fader har forstødt mig.
I Pialter hænger alt Fyrstindekaaben
Om mine Skuldre, — lad mig bytte den
Med Hyrdens Giedeskind. Tag Harpen med!
Den kan dog ingen Drot berøve dig;
Og giør han det, da tømrer du en ny
Af Egens Træ og Faarets Tarmestrænge.
Men maae vi ei — da synke vi tilsammen
For Bødeløxen — glade. — Jages vi
Bort med Foragt? O den — den kan vi taale.
Ja Fader — jeg var smeltet — og jeg troede
At synke ned i Støvet for dit Die;
Thi du har høilig Ret til at fortørnes,
Og aldrig kunde jeg forsvare mig. —
Men du har kaldt min Angilbert en Træl,
Dit Barn en Giøglerske! — Kom, Angilbert!
En ædel Stolthed luer i dit Blod,
Saa heftig, som i mit —

Karl.

Forvovne Pige!

Du trodser mig?

Bertha.

Jeg trodser din Foragt —

(faster sig med udbrydende Taarer for hans Fødder og kysser hans Haand).

O store Karl! var ellers jeg din Datter?

(Karl er bevæget).

Imma (rolig).

Viis, Bertha, dig Kong Karl den Stores Datter
Med Værdighed — Besindighed — Fornuft!
Vor Fader vredes — det er heel naturligt,
Da pludselig han først opdager nu,
Hvad længst han kunde seet, ifald hans Hu
Ei havde været fyldt af andre Tanker.
Thi har vi dulgt vor Venlighed, vor Yndest
For Eginhart og Angilbert? Selv naar
Vor Fader var tilstede? Har han tit
Ved sit Exempel ei opmuntret os,
Til at høiagte disse Ynglinger,

Hvem langt han foretrak for mange Fyrster?
Har Fyrster ikke beilet til vor Haand
Forgieves? Har vor Fader yttret ei
Sit Mishag med et Ægteskab, som skilte
Ham langt fra sine Døttre? — Nu velan!
Hvortil bestemte han da sine Døttre?
Til Nonner? Nei! Thi Kiærlighed til Qvinden
Han føler selv, saa stærkt som nogen Mand;
Og vi har arvet hans Tilbøilighed,
Og elske Mænd, fordi vi ere Qvinder.

Karl.

Ha Pige, Pige!

Imma.

Er det nu en Feil,
At Angilbert og du, min Eginhart,
End ei er Fyrster? Nu den Feil kan rettes
Saasnart han vil; thi han kan skabe Fyrster
I Hundredtal. — Men elsker han endnu
Sin stakkels Imma og sin lille Bertha;
Behandler han vor salig Moders Børn
End som en Fader, ikke som en Stedfaer,

Fordi vi fik en ung og deilig Stedmo'er; —
Seer han endnu os gierne pusle lidt
Omkring sig; trænger han til vore Haandtryk,
Til vore Kys, og til vort Favnetag,
Til vor uoverlagte Barndomsspøg,
Hvorved hans store Sicel, paa stor Bedrift,
Igien, som halv i Slummer, samler Kræfter; —
O Bertha! da forstøder han os hverken
Til Orken, eller til et Kongerige.
Vi følge ham, som Aftenstiernen Solen,
I Opgang og i Nedgang. Eginhard
Og Angilbert giør han til Fyrster ei.
Nu er de meget meer, de er hans Venner!

(Hun griber hans Haand og trykker den til sine Læber).

Karl (mildere).

Jeg har bekæmpet Saxer, Longobarder,
Bayrer og Vender, alle tappre Mænd; —
Skal atter her, veltalende, med Ord
En Qvinde mig bekæmpe? Men den Helt
Kun strider slet, som ei med Rette strider;
Og Imma — destoværre — du har Ret!

Hvor kunde jeg forlange vel, I skulde
Fornægte Jer Natur, og være blinde
For disse Ynglingers Fortienester;
Da selv jeg bragte dem i Fruerstuen?
(Utter mørk).
Men at saa hemmeligt — men Eginhard
Og Angilbert, hvad kalder jeg slig Daad?
At lefle hemmeligt for Kongens Døttre;
At vinde dem ved snedig Elskovskunst,
Mens jeg — uvidende — med sikker Tillid
Jer skiænkte min Fortrolighed — mit Venskab?
Det var uædelt, egennyttigt, falskt.
I er' ei redelige vakkre Svende!
Jeg vil ei straffe Jer; jeg kiender Hiertet!
Jeg veed, at Kiærlighed giør Hiertet svagt;
Men I er ikke Mænd, som jeg formoded! —
Den som idag bedrager mig med Eet,
Imorgen kan bedrage mig med Andet.
Tag mine Døttre og forlader mig!
Til Hertuger vil jeg udkaare Jer;
Men mine Venner kan I ikke være.

Bertha.

Nei Fader! Angilbert og Eginhard
Har ikke leflet egennyttigt, falskt.
Troer du at egennyttigt Lefleri
Dem havde vundet dine Døttres Hierter?

Imma.

Vor var kun Skylden! Vi dem kom imøde;
Vi talde først! O hvis du havde seet
Hvor tappert disse redelige Svende
Forskandsed sig, mod vore kiælne Blik,
Bag gammel støvet Bog og Pergament!
Hvorledes Hin sin Tilflugt vilde tage
Til Roms og Grækenlands berømte Helte,
Der lidet kiendte kun til kiælen Elskov;
Hvordan den Anden løb i Natten ud,
Betroede først sin Ild den kolde Maane; —
Du havde vist tilgivet dem! Os rørte
Den rene, stærke Kiærlighed kun meer.
Vi kasted os i vore Heltes Arm;
Og Fader, dersom dine Venner taug,
Var det af Skaansel kun for dine Piger.

Karl

(efter en kort Taushed, pludselig venlig og oprømt).

Jeg indseer klart den hele Sammenhæng;
Og hvor jeg indseer Sammenhængen klar,
Jeg pleier hurtig fatte min Beslutning.
I er uskyldige! — Jeg skiænker Eder —
Dog nei, jeg skiænker Eder intet, Børn!
Den Bredesengel vil jeg kun ei være,
Som jager Jer af Livets Paradis.
Da intet er forbrudt, hvi skulde jeg
Da nærme mig med Hævnens Flammesværd?
Den hoie Himlens Konge være lovet,
Som skiænkte mine Døttre slige Mænd;

(Han lægger deres Hænder i-hinanden, og siger med høi Røst henimod Krogen, hvor Pipin har skiult sig).

Og som erstatted Tabet af en nedrig
Uværdig Søn, med To mig værdige!

(De gaae).

Pipin (kommer frem).

Du driller mig? Saa kan jeg ogsaa drille!
Forjager mig, som den forlorne Søn,

Imens du overdynger disse Qvinder
Og disse Trælle med Barmhiertighed?
Nu skal jeg gaae, ydmyget, som en Tigger,
Der nægtet blev en Skiærv? Ja ja, jeg gaaer!
Men rakte du ei Bægret mig til Velkomst,
Saa kryster i det mindste jeg til Afsked
En Draabe Malurt, Fader! dig i dit,
Som bliver bitter — bitter dig at synke.

(raaber ind ad Døren, hvor Karl gik med sine Døttre og deres Brudgamme).

Kong Karl — et Ord! Min naadige Fader! Hør
Din Søn et Øjeblik! før han forlader
Din Tærskel, og gaaer atter ud i Skoven,
Hvor du ei seer ham. Aldrig, om du vil!

Karl (kommer tilbage).

Hvad vil du mig? Jeg intet har at tale
Med dig meer. Troer du, jeg vil klamres med dig?
Du skal ei ærgre mig og Mine her.
Gak til din Klippeskov igien! Før Krig
Mod Skovens vilde Dyr, saa kæmper du
Med dine Lige. Jeg forlanger ei

Din Bistand. Hvad du bruger, skal du faae.
Men vogt dig for blodtørstig Grusomhed!
Jeg holder Die med dig; og ved Himlen,
Det første Mord skal koste dig dit Liv.
Tungt blier det mig, at see mit eget Blod
Rødfarve Bødeløxen; — men dog heller
Det rødme der, end paa min Kind af Skam.

Pipin (med paataget Kulde).

Min Fader, du har Ret! Med Nidinger
Maa man ei overbære. Derfor ærgrer
Det mig saa meget meer, naar store Konger
Beskyldes, ufortient, for Nidingsværk.
Dog hvo gaaer frie paa denne syndige Jord?
I denne snevre Skorsteen, Livets Vei,
Fra Hyttens Ildsted op til Himlens Blaa,
Man plettes let, mens man i Veiret kryber;
Og i det mindste pletter Rygtet os.

Karl.

Jeg er et syndigt Menneske, som Andre;
Har ofte feilet; men et Nidingsværk
Skal ingen forekaste mig.

Pipin.

O nei!

Thi sæt at det var sandt! et Nidingsværk
Kan rask Ærgierrighed dog aldrig kaldes.
Med min Philosophie var Alt forsvart.

Karl.

Med ondskabsfulde Smil jeg seer, du blotter
Din Huggetand. Bid til! Udtøm din Gift!

Pipin.

At Desider du skilte ved sit Rige,
Og Thassilo ved sit, at Rotgaud misted
Sit Hoved i Friaul, at Saxerne
Til Affald fra de gamle Fædreguder
Du tvang, ved dine blodige Skiærmydsler;
Det dadler ingen. Men man mumler om —
Afskylige Bagvaskelse! Jeg veed det;
Men Rygte ligefuldt.

Karl.

Hvad mumler man?

Pipin.

Du var jo alt forsonet med din Broder.

Den lange fiendtlige Forbittrelse,
Som ødelagde Rigets Marv og Kraft,
Jo havde lagt sig alt. Hver var tilfreds
Med Sit; og var du det just ei med Dit,
Saameget meer Beundring du fortiente,
Som tvang din Herskelyst. — Da døde Karlman —
Beleiligt — pludseligt; — just som man ymted
Om nye Kampe. Pludselig han døde;
Som han var allerfriskest; — i sin Borg.
Ei nogen Sydom foregik, han døde,
Og blev begravet. Og du græd, som Broder,
Ved Heltens Liig — og arved Heltens Rige!

Karl.

Afskum! Du kalder mig en Brodermorder?

Pipin.

Bevares! Jeg har sagt, hvad Rygtet siger.

Karl.

Du lyver! — Folket kiender mig. Enhver
Som saae mig i mit Die, veed at Karl
Er ingen Morder, ingen lumsk Forbryder. —
Mig glæder Livet, Herrens Ord mig trøster;

Troer du det muligt, hvis jeg var en Kain?
Ærgierrigheden rev mig hen, som Hin.
Jeg streed mod Karlman i en aaben Feide,
Om Enevælden; — det var ikke Ret!
Den Ungdomsbrøst maa Himlen mig tilgive!
Men ærlig var min Strid, og mine Vaaben
Var ei Misgierningens. Kun Nidingen,
Der var istand til sligt, mistænker mig.
Men at min egen Søn — O Gud, o Gud!
Jeg kaldte stundum mig, for Spøg, en David,
Og nu forfølger mig min Absalon.
Men vogt dig, Absalon! at ei du hænger
Dig i dit eget Haar og giennembores
Af fremmed Spyd! Jeg skal ei hævne mig!
Jeg vrider mine Hænder over dig!

(gaaer).

Pipin.

Ja vrid du dine Hænder, til dig Blodet
Udspringer af din Neglerod! Ei over
Din Søn, som du forskiød, mer over dig.

Grimvald

(Pipins Svend kommer).

Ja Herre! lad ham vride sine Hænder!
Jeg tænker, at han snart vil vride dem.

Pipin.

Grimvald, min vakkre Svend, hvad bringer du?

Grimvald.

Et Evangelium; men som dog neppe
Vil smage Karl, thi det er ikke bibelsk.

Pipin.

Forkynd!

Grimvald.

Jeg dig forkynder, hvad Herolden
I dette Øieblik forkynder Karl.
Vi fulgtes ad. Jeg haabed dog at være
Den Første; men han var saa snel som jeg.

Pipin.

Saa siig da —

Grimvald.

Saxerne har giort et Oprør,

Et mægtigt Oprør, kæmpet mandeligt,
Ved Sontal, — overvundet Frankerne.

Pipin.

Umuligt!

Grimvald.

Wittekind er vendt tilbage.
Han været har i Danmark hos Kong Godfred.
Man siger, Dansken iler ham til Hielp.

Pipin.

Men at min Fader ikke vidste det?

Grimvald.

Deri var Adalgis og Grillo Skyld.
De frygted: Thedrik skulde høste Frugt
Af denne Seir; og gav ham intet Vink,
Skiøndt han var sat af Kongen over Hæren;
Begyndte Slaget selv, paa egen Haand,
Uordenligt, i utilstræklig Mængde.
De haabed, som sædvanlig, strax at vinde;
Men Albion i Spidsen mødte dem,
Med en forfærdelig og talrig Skare.
De stred som Løver, men de faldt som Faar.

Pipin.

Jeg gad ei være nu i Adalgis
Og Grillos Sted.

Grimvald.

Jeg ikke heller, Herre!
Thi Adalgis og Grillo beed i Græsset.
De boded deres Dristighed med Livet,
Og spared Kongen den Uleilighed
At straffe dem.

Pipin.

O herligt! — Jeg ei længer
Er Franke, jeg er Saxe. Jeg mig skynder
Til Wittekind og Albion; tilbyder
Min Arm, mit Sværd; og hvis de fordre det,
Saa offrer jeg til deres blodige Guder.
Min Fader trænger ikke til min Hielp.
Har har forsmaaet, han har forstødt sin Søn.
Jeg fægte skal med Skovens vilde Dyr?
Vel, strænge Drot! jeg søger mine Lige.

(Gaaer med Svenden).

Karl

(kommer hurtig, med Harnisket paa sit Bryst, som endnu ikke er spændt bag til; med Hielmen i Haand, som han sætter paa og binder om Hagen. Tvende Svende, som følge ham, skynde sig med at snøre ham Harnisket fast og Skinnerne paa Arm og Been. Andre bringe hans Vaaben).

Nu hurtig! Rask! Bring mig mit Spyd! min Glavind!
Er Skimlen sadlet?

En Svend.

Hallo trækker den

Af Stalden.

Karl.

Langsomt kryber I, som Snegle!
Nu — snør mig Skinnerne paa Arm og Been.
Ha Wittekind velkommen! Ret som kaldet!
Jeg trænger til en stærk Bevægelse.
Pipin har ærgret mig, og jeg har siddet
For længe stille. — Ha min gode Glavind!
Saa skal jeg bruge dig saasnart igien?
Og du mit Spyd — rag over Flokken høit,
Og jag din Rædsel i Oprørerhiertet!
Ja jeg skal tugte dem! O det er herligt! —

Mod List og Rænker, Løgn, Bagvaskelse,
Kun strider Helten slet; men mød mig Diævel
I aaben Mark! ved Hestevrirsk, Trompetstød,
I Stormens Brus; lad Regnen skylle ned,
Og Solen ryste sin fortærende Fakkel —
Karl svigter ei! Nu er han klædt i Jern;
Og Saxe! tung som Jernet falder Hævnen!

(gaaer).

Tredie Handling.

(Skov med Telte).

Fastrade. Astolf.

Fastrade (kold og stræng).

Vi seired altsaa? Ingen Fare meer?

Astolf.

Det stærke Tordenveir har giort en Ende
Paa Lummerheden. Karl slog ned, som Lynet.
Han splitted Hedningernes Flok. Nu trygle
De atter om hans Naade.

Fastrade.

Ingen Naade!
Selv Herren er ei naadig mod den onde
Til Helvede Fordømte.

Astolf.

Du har Ret.

Fastrade.

Da Saxerne, for tre Aar siden, brændte
Min Fader Radolfs Borg, da kun med Nød
Jeg undgik Skiændselsdøden, gode Ridder!
Da svor jeg, ved den hellige Jomfrues Krone,
Jeg skulde hævne mig. Nu kommer Hævnen.

Astolf.

Ifald kun Kongen ei — Han let bevæges!

Fastrade.

Velan, min Ven! Vi skal bevæge ham.

Astolf.

Du gielder meest, hos den forelskte Karl;
Men han har Venner, og de kiære Døttre —

Fastrade.

Ei bede vil, for deres Elsktes Morder.
Har du opfyldt mit Ønske?

Astolf.

Ja tilvisse!

Ei Angilbert og Eginhard herefter

Vil vove sig i Kampen meer; vil ei
Med stolte Blik see tiere ned paa Folk,
Der ei, som de, har lært at læse, skrive.
Forklædt som Saxer grebe mine Trælle
Dem begge, da de reed igiennem Skoven,
Og bragte dem —

Fastrade.

Til?

Astolf.

Wodans Offerpræster.

Fastrade.

Det giør mig ondt, at de skal lide Døden
Paa denne Viis.

Astolf.

Den lides uden Smerte.
De døe, som Helten døer, for Dxens Hug.

Fastrade.

Det var nødvendigt mig, at fierne dem
For evig fra min Kreds; thi de forførte
Min Husbond. Angilbert og Eginhard
Er begge fødte Saxer. Deres Gudsfrygt

Ei havde dybe Rødder. De beloe
I Smug, jeg veed det, min Gudstieneste
For Splinten af den hellige Martyrs Kors,
Og for den Knivtang, hvormed Bødlerne
Afsleed Agathes hulde Jomfrubarm.
Jeg veed, at Alkuin, skiøndt Ærkebisp,
Befordrer ligeledes fæle Vantro,
Og at med Kongen hemmeligt han læser
I Kiettemes og Hedningernes Skrifter.

Astolf.

Det giør han ofte.

Fastrade.

Han er graa og gammel,
Og døer vel ogsaa snart. Men Kongens Dottre
Skal ikke dele Magten med Fastrade.
Jeg tænker Nonnesløret klæder bedst;
Og at i Klosteret de bedst begræde
De tabte Beilere.

Astolf.

Ja lad dem græde!
Jeg tit nok saae dem uforskammet lee;

Thi alting spotted de, som var enfoldigt
Og taabeligt, kun efter deres Mening.

Fastrade.

Og dette Ægteskab var uanstændigt,
Uværdigt for Kong Karl den Stores Døttre.
Du har dog tydeligt forstaaet mig?

Astolf.

Jeg bringer Tidenden om Eginhards
Og Angilberts Henrettelse —

Fastrade.

Saasnart
Jeg giver Tegnet, lader du fremtræde
De diærve Hævnere. Og andengang
Du bringer selv den gyselige Nyhed!
Fortæller Alt, som skeet; og det saa grumt
Som du kan skildre det. Nu gaae i Teltet!
Der kommer Kongen.

Astolf.

Vel, min ædle Dronning!

(gaaer).

Karl (kommer).

Min elskte Hustru! Hvor jeg maa beundre
Din Tapperhed. Du følger med din Husbond
I Striden! Frygter ei for Skov og Krat,
Mens voldsomt Skare stormer imod Skare.

Fastrade.

Den trygge Borger sidder bag sin Vold,
Og driver kiæk sit fredelige Haandværk,
Midt under Krigen; thi han veed at Volden
Beskytter ham. Hvor er en Vold, som Karl?
Min Ven! mens Blodet rinder for din Fod,
Staae fromme Lilier freidigt bag din Ryg.

Karl.

Din Kiækhed, Niv, er kun en Trolddom meer,
Hvormed den lille Amor fanger mig.

Fastrade.

O nævn ei disse stygge Hedningguder!

Karl.

For Spøg?

Fastrade.

Selv ei for Spøg.

Karl.

Den stakkels Amor!
Det giør mig ondt for ham, at han skal høre
Til Hedenskabet. Lad os da forvandle
Ham til en lille brogetvinget Engel.

Fastrade.

Ja Herre! Kiærligheden er en Engel.

Karl.

Og saa er du! Der mangler dig kun Vinger.
Hvor deiligt klæder dig det blanke Pandser,
Om hvalte Bryst; og disse fulde Lokker,
Hvor frodigt bølge de fra Hattens Fløil.
Hvor skiælmsk letsindig vinker hvide Fiærbusk,
Og dog staaer Alvor i dit mørke Blik.
O drag den stive Handske fra din Haand!
Et Dieblik lad Solen see dens Blændværk,
Den faaer dog ikke Tid, at brune den
Misundelig, om end den gierne vilde.
Lad mine Læber svales paa din Snee,
Du skiønne Haand! Thi, under aaben Himmel,

Tør vel Fastrades Purpurlæber ei
Belønne Seiershelten med et Kys?

Fastrade (kysser ham).

O ringe Løn, for vældige Bedrift!

Karl.

O stærke Fryd i Dieblikket, for
En lang Undværen. Gyldne Viin udtømmes
Af blinkende Pokal, i korte Drag,
Som bruger til sin Modenhed en Sommer.
Rubinen er kun lille, som din Mund,
Opveier dog den hele Bøgeskov.
Tael ei om Smaat og Stort! Det siger intet!
Stort strækker sig mod Nord det brede Saxen,
Og dog er Saxens store Kæmper smaae.

Fastrade.

Du har da overvundet dem paa ny?

Karl.

Hvad er min Seir? Jeg næsten skammer mig,
At kalde det en Seir. En Ulvejagt,
Det er det rette Navn. En Horde Vildmænd,
Som ei forstaaer engang at føre Krig,

Skiøndt stedse de vil feide; som paa Luur
Kun ligge, for naar Freden først er betlet,
Med Grusomhed at dræbe mine Hyrder;
Men skiælve, naar de see min Helteflok.
Ha, hvis jeg ikke havde Krige ført
Mod Longobarder, Bayrer, Spanierne,
Jeg vidste slet endnu hvad Kampen var.
Her slaaer en Mand kun i en Humlerede;
Den som han træffer, knuses; og de Andre
Flye, for at stikke ham i Halsen atter,
Saasnart han vender Ryggen. Nei, her er
Ei andet for, end at udrødde dem.

Fastrade.

Det er aldeles talt mig ud af Hiertet.

Karl.

Af Hiertet taler jeg mig ikke selv!
Nei, tvertimod, man reent maa glemme Hiertet,
Og lade kun Fornuft, Forstanden raade.
Thi Hiertet er ved slige Leiligheder
En svag Forførerske, selv først forført;
Som fælder Dom om, hvad hun ikke kiender,

Og tit, af taabeligste Skaansomhed,
Anretter Ødelæggelserne værst.
Naar Ilden brænder — mon jeg mig betænker,
At skaane Skuret, for at Flammen derfra
Kan slaae i Borgens Tag? Nei, ned med Skuret,
Saa stoppes Ilden. Disse Jammerhelte!
Som foretrække skammelige Lænker,
For ærlig Død. Der sidde de nu bundne,
Halvfemte tusind, i den dunkle Skov!
Der sidde de, som sammenkoblede Hunde,
Og skiælve feigt for Straffens hvasse Sværd.

Fastrade (iiskold).

Saa lad ei Hævnens Sværd forgieves blinke!
Du hørte hidindtil kun milde Taler
Og Elskovs søde Spøg fra disse Læber;
Lad ei min Strænghed, store Karl dig undre,
Skiøndt pludselig den lyder fra min Mund.
Du selv har sagt: du elskte mig, fordi
Jeg ener Mod med qvindelige Væsen.
Viis ei mod Saxerne Barmhiertighed!
Tit viste du den før, det var forgieves.

En Stimand bliver lagt paa Steilens Hiul;
Fortiener Stimandshæren bedre Skiæbne?
Har du ei ladet hugge Kæmper ud,
I Landet, af uhyre Kampesteen,
Der holde Lovens lange Sværd i Haand?
Saa lad Steenkæmperne bevæge sig!
At ei man spaser med dem, som i Kiæret
Næsvise Frøer med den døde Klods.
Lad i den mørke Skov, hvor mangen Franke
Har blødt for Offerpræstens Bødelkniv,
Til Dødens Blokke store Stammer fælde!
Og der lad skarpen Øxe sønderhugge
De stive Nakker, som dog ei vil bøies!
Saa skeer dem deres Ret.

Karl (gysende).

Halvfemte tusind!

Fastrade.

Retfærdigheden spørger ei om Tallet,
Kun om Forbrydelsen.

Karl.

Hvor findes Bødler

Til denne Hob?

Fastrade.

De findes let. Jeg har
Alt fundet dem.

Karl.

Du?

Fastrade
(klapper i Hænderne og raaber):

Mine Hævnere!

(En Flok Frankertrælle i røde Kapper, med store Øxer paa Skuldrene, træde tause frem og stille sig i en Række i Baggrunden).

Fastrade.

Der seer du Mænd, som ikke gyse ved
At fælde Saxer, efter Lovens Bud.

Karl.

Skarprettere! — Saamange! — Vil I være
Skarprettere?

Formanden.

Ja, Herre! Vi er Børn
Af myrdede Forældre; Brødre, Venner
Af lumskelig i Freden dræbte Franker.

Fastrade (hæftig).

Og jeg maa slutte mig til denne Flok.
Min Faders Borg end brænder for mit Øie,
Paa Klippen i den frygtelige Nat,
Da kun med Nød din Hustru redded sig
Fra Vindvet, i et sønderrevet Lagen;
Ned i en Afgrund, der var meer barmhiertig,
End Nidingerne, som forfulgte mig.
Jeg svor i Kirken, for den hellige Jomfru,
At Skoven skulde drikke Saxerblod,
Saa rigt, som Regnen i en kiølig Mainat —

Karl.

Dit Øie funkler gyseligt, Fastrade!

Fastrade
(med stigende Forbittrelse).

Det brister; hvis Uskyldigheden ei
Du frier fra en satanisk Flok, der aander
Kun for at standse Christendommens Værk.

Karl.

Ved Himlens Konge de fortiente Døden!

Fastrade.

Ved Roden ligger Øxen alt! Nedhug
Det hule Træ, som ei vil bære Frugt!

Karl (tier).

Fastrade (sagte).

Nu er det Tid! Kom nu min anden Hielp!
(Hun vinker med Lommetørklædet).

Astolf (kommer).

Et rædsomt Budskab bringer jeg dig Konge!

Karl.

Hvad vil du Astolf? Hvor er Eginhard
Og Angilbert? Der er dog intet hændt dem?

(Astolf tier).

Ha, hvad betyde disse skumle Miner?
Du ligner Uglen paa den mørke Green,
Som Solen overrumpler. Hvorfor blinker
Du saa med Øiet? Vil du tvinge Taarer
I Øiet frem? Ifald der ingen er,
Saa lad det blive tørt, og siig mig tørt:
Hvad er der hændt dem? Ei de faldt i Slaget,

Det veed jeg, skiøndt de voved sig i Faren,
Hvor den var størst.

Astolf.

O gid de vare faldne
For Fienden, store Karl! saa vilde du
Begræde dem, men finde Trøst i Sorgen;
Nu er der ingen.

Karl.

Tæm dit Ugleskrig!
Jeg veed, du aldrig kunde lide dem.
Hvad er der hændt dem?

Astolf.

Som vi reed fra Slaget,
Anfaldt i Skoven os en fiendtlig Flok;
Og Eginhard og Angilbert blev skilt
Fra Flokken, reves bort af Saxerne.
De flygted med dem, til den nære Klippe;
Og snart vi saae, i Dalen langt derfra,
Hvorledes Wodans Offerpræster dræbte
Dem begge, paa den mosbegroete Steen;

Rev Hiertet dem af Brystet, og saa blodigt
Det var, det strakte rygende mod Solen.

Karl (smertelig).

O hellige Jomfru! Christus! Himlens Konge!

Fastrade (iiskold).

Min ædle Husbond! Fat dig, gode Karl!

Karl (græder).

O Venner! Eginhart og Angilbert!
O mine stakkels Døttre — mine Piger!

Fastrade.

De Nidinger!

Karl.

O ædle, store Hierter!
Udrevne! Dampende mod Solens Straaler!
O Angilbert og Eginhard! Det blev
Da eders Lod? Ulykkelige Karl!
Afskyelige, dyrekiøbte Seir!

Fastrade.

Græd ei, min ædle Husbond! Sømme Taarer
Sig vel den store Helt?

Karl.

O lad mig offre
Mit Venskab disse ærlige Demanter!
Som ingen Værd har paa den usle Jord,
Men som Guds hellige Engle veed at tælle. —
Stiig Eginhard, og du min Angilbert,
Til Himlens Forgaard! hvor i Straalepandser
Jer Roland, Olger møde, som Cheruber.
Tryk dem til Broderfavn! Og siig, at Karl
Snart følger efter.

Fastrade.

Det forbyde Himlen!

Karl (stærk).

Det længste Liv er Blund mod Evigheden.
End lever jeg, og jeg skal ogsaa virke;
Ei sukke blot og græde, min Fyrstinde!
Vær du forsikkret!

(opbragt).

Nu saa lad da Øxen
Med Blodet farve Saxens Egeskov!
Barmhiertighed er kun en Dyd, som vises

Mod Skabninger, der Hierte har i Barmen;
Men disse vilde Dyr har intet Hierte.
Saa lad dem dræbes-da, i Rævesaxen,
I Ulvegruben! Lad dem bløde, Trælle!
I skumle rødbeklædte Dødens Sønner,
For Eders Dyer. Ingen Skaansomhed!
I Luften staaer Retfærdighedens Engel,
Svøbt i en brandguul Tordenhvirvelsky.
Hun holder i hver Haand et blodigt Hierte —
O det er Angilberts og Eginhards!
Hun raaber Hævn? Op! Dommens Dag er nær;
Forsoner hende med et Kæmpeoffer!

(De gaae).

Saxernes Lund.

Aften. Fuldmaane. Irminsøilen i Baggrunden. Saxer af begge Kiøn. Overdruiden.

Druiden.

I tappre Brødre, muntre Søstre, hører mig!
Høit stige bør af Seirens Glæde Hiertet os;

Thi Albion slog, med sine Skarer, Frankerne;
Og Wittekind nu med sin Hær, ved Paderborn,
Forfølger Fienden. Snart med glade Budskab vi
Tilbagevente ham, i Hiemmets Egeskov.
Nu lader os, ved denne gamle hellige Gud,
Af Steen udhuggen, feire hellig Glædesfest!
Heel Mange troe, at denne Blok betyder kun
Hin tappre Herman, som, for ottehundred Aar,
Slog Varuslegionerne; men bedre veed
Druiden Sagnet: det er Wodans Billed selv.
Dog, Herman eller Wodan, begge glædes ved
En Seiersfryd af Landets Børn. Saa lader os
Nu, ved den fulde Nattemaane, holde froe
Vort aarlig igientagne skiønne Mummespil.
Lad Lysets Alfer drive bort Svartalferne;
Som Saxer hine; disse flye, som Frankerne!
Rundt om i Skoven feire Saxerflokke fleer,
Med Spil og Maaltid, Festen; men for Irminsul
Bør ene dandses Alfelegens Nattespil.

Vild krigersk Musik. Spilfægterie mellem formummede Saxer, som Lysalfer og Svartalfer; hine med smukke Fugle-

vinger og blinkende Spyd; disse i Dyrehuder med Køller. Efterat de dandsende Flokke i sælsomme Stillinger have kæmpet nogle Gange mod hinanden, drives Svartalferne paa Flugt. Flere Saxer komme; blandt Andre Buto med Siegbert.

Buto.

Du alt har tabt! Jeg vandt i Tærningspil
Dit Bytte, dine Klæder.

Siegbert.

Det er dit.

Buto.

Men du paa Spil har sat tilsidst dig selv;
Og nu er du min Træl.

Siegbert.

Det kan ei nægtes!
Det stærke Øl forførte mig. Saa tag
En Saxer, fri som Luften før, og stolt
Som Havets Bølge, naar den slog mod Stranden.
Ei nogen Franke kued mig! Jeg fælded
En mægtig Hob i sidste Slag. Nu er

Den Herlighed forbi! Nu skal jeg kiøre
Din Harv, din Ploug, og feie dig dit Gulv.

(rækker ham Hænderne).

Der har du mine Hænder! Bind dem, Buto,
Med Skovens Bast, bortslæb mig, som din Træl.

(Buto vil binde ham; Albion kommer).

Albion.

Ha hvad er det?

Siegbert.

Et Billed, Albion,
Paa den bedragerske, den falske Lykke.
Da Maanen stod bag Skyen, var jeg riig
Paa Guld, en ædel Saxer; nu en Træl,
Som Buto slæber bort i Strikkerne.

Albion.

Nei, det skal aldrig skee! Jeg kiender Siegbert.
Din hele Krop opveier ikke, Buto,
Hans mindste Finger. Vil du sælge ham?

Buto.

Ja, dersom jeg kan faae ham godt betalt.

Albion
(tager en Kiæde af sin Hals).

Vil du afhænde ham, for dette Guld?

Buto.

Ja gierne!

Albion (giver ham den).

Nu er altsaa Kiæden din.

Buto.

Og Siegbert din.

Albion.

Min Ven? Det haaber jeg,
Fordi jeg atter skiænker ham sin Frihed.

Siegbert (omfavner ham).

O ædelmodige Hertug! Albion!
Der kiender jeg vor Helt — vor Helt igien!

Albion.

Kiend ogsaa dig! Og sæt ei Alt paa Spil,
For det bedrageriske Tærningkast.

Siegbert.

Jeg føre vil din Lærdom mig til Nytte.

(En Melodie spilles. Eginhard og Angilbert føres bagbundne ind af Druider).

Overdruiden.

Paa denne Dag har Wodan rigt velsignet os,
Og værdigt Offer skiænket, til vor Glædesfest.
To Franker, og, som Rygtet siger, Konning Karl
Den Slagters Venner, fødte Saxer, men som Børn
Opdragne tidligt i en christen Overtro,
Blev fanget levende, da de drog mod os i Kamp,
Og bringes nu til Wodans Lund, at deres Bryst
Kan bløde, for Druidens hellige Flintekniv.

Albion.

O Saxer! hvis I skylde Seiren Albion,
Som selv I jo tilstaaet har, saa lønner mig
Med disse To! og offrer dem til Guden ei.

Overdruiden.

Vi meget skylde dig, min Søn! men Wodan meer.

Albion.

I lønne ham kun slet med blodig Offerfest.

Druiden.

Din Vantro, Hertug, kiender og beklager jeg.

Albion.

Ei, Gubbe! nogen Saxer elsker Guderne,

Tilbeder dem af Hiertet meer, end Albion;
Men denne blodige Skik, at offre Mennesker,
Er stiftet ei af Wodan, Frea, Thuner ei;
Ugierne drikker Hertha Blod af Alteret.
Kun Mennesket har drømt det, til sin egen Qval.

Druiden.

Da Saxers første Drot, da hist paa Harzens Bierg
Af Egen Askan voxte, ved det hellige Væld,
Ham lærte Wodan tidligt alt slig Offerskik.
Vi kiende dig, og skatte dine Dyder, Helt!
At du tilbeder Guder, at du slaaer for dem,
Med Kæmpekraft, beviste du paa Seirens Dag;
Thi være denne Svaghed dig tilgivet her.
Men intet rokker Fædrelandets gamle Skik;
Og hvo formastelig dadler vore Fædres Tro,
Han ligner Karl den Slagter; understøtter ham.

(Numlen mellem Hoben).

Nei! Wodan kræver Offeret. Fæld Frankerne!

Albion (vender sig fra dem).

Ulykkelige! jeg kan ikke redde Jer.

Druiden.

End staaer tilbage kun at høre Varslerne.
En ædel Jomfru, kaares bør af ædel Æt,
Som fordumstid Veleda, som Aurinia.
Hidbringer Hildegunde med de fagre Haar,
Hvis Die-sexten Gange kun saae Blomsterne
Bedække Flodens Bredder.

(En Druide bringer hende).

Der er Hildegund.

Overdruiden.

Følg, unge Mø, os ind i Lundens Helligdom,
Bag Billedstøtten! Der du spaae af Fuglens Flugt,
Og af de hvide Hestes Trav, blandt Stokkene,
Hvad Wodan fordrer; om han kræver Disses Blod;
Hvad heller, om han skaaner dem, til Trællestand.

Hildegunde.

Jeg følger Eder.

Druiden.

Eden har du svoret alt,

Paa Freas Krands, at være tro, og tolke kun
Hvad hellige Varsler, Yndige, tilsige dig.

(Druiderne gaae med Hildegunde, fulgt af den store Hob).

Albion (afsides).

Jeg elsked hende trofast, fra jeg hende saae!
End har ei Læben tolket, hvad i Hiertet boer.
Det kommer an idag paa hendes Varselsprog;
Indvier hun til Døden disse tvende Mænd,
Da tier jeg, og da begrave Taushed du
Min Kiærlighed, til Døden selv begraver den.

(Han følger efter; kun fire bevæbnede Saxer blive tilbage i Baggrunden, for at bevogte Angilbert og Eginhard).

Angilbert
(efter et kort Ophold).

Min Eginhard, o lad os tale sammen!

Eginhard.

Jeg kan ei tale! dybt min Siæl er nedtrykt.

Angilbert.

Maaskee dog redder denne Jomfru os.

Eginhard.

Til evig Trældom? Heller lide Døden!

Angilbert.

O see den grønne Skov, hvor den er smuk!
Som Bertha! den er ung og frisk som hun.
Og dog — dog skal vi myrdes i dens Favn;
Og spodsk begræder os den kolde Kilde.

Eginhard.

Lad os i Døden hæve vore Hierter
Til ham, som leed for os den bittre Død.

(De knæle og bede).

Angilbert (reiser sig).

Forunderligt! Hvor sødt dog Bønner styrker.

Eginhart (ligeledes).

Kun Phantasien skrækker, Hiertet trøster.

Angilbert.

Farvel du store Karl! O seired du,
Tilintetgiorde du hin fæle Blodsteen;
Mit Blod da maatte gierne flyde paa den
For sidste Gang!

Eginhard (begeistret).

Karl seirer! Aanden siger
Han seirer, traver paa sin stærke Skimmel;

Forfølger med sit Sværd titusind Fiender.
Han styrter denne røde Hedningblok,
Og skienker vore Liig en Fadertaare.

Angilbert.

Og Imma, Bertha binde Blomsterkrandse,
Mens Blomsten svinder bleg fra deres Kind,
Ei til vor Grav, thi vi faae ingen Grave;
Men paa den Kiste, Eginhard, hvor du
Har giemt de velbeskrevne Pergamenter,
Hvor jeg har lagt de gamle Bardesange,
Der skal de hænge Krandsen hen, og støtte
Den hvide Haand til Kind, og fælde Taarer.

Eginhard.

Vi kan ei favnes! Bunden er vor Arm,
Giv mig dit Broderkys.

Angilbert (kysser ham).

Vi følges ad!

Eginhard.

Og nu ei noget Ord i Verden meer. —

(De sætte sig hen, hver paa sin Steen. Albion kommer tilbage med Hildegunde).

Albion.

I Trælle! løser disse Frankers Baand!
Thi de er frie; de hellige Varsler udfaldt
Til deres Frelse.

Angilbert.

O Lyksalighed!
(De løses og omfavne hinanden).

Albion.

Tak denne Jomfru!

Hildegunde.

Takker Guderne!
Jeg har kun talt af min Samvittighed.
Mod Venstre fløi med Skrig den sorte Ravn,
Og Hesten snubled for de hvide Stave.
Hvis Guder havde krævet Eders Død,
Da var min tunge Lod, at fordre den.
Men Albion maae I takke kun. Druiden
Ham skiænked Jer til Trælle; Helten skiænker
Jer atter Frihed.

Eginhard (glad forundret).

Du os skiænker Frihed?

Albion.

Hvor ofte skal jeg plages af Beundring,
Fordi jeg ingen Trælle lider om mig?
Jeg hader Trældom! Derfor strider jeg
Mod Karl den Slagter, som hans evige Fiende.
Jeg elsker Frihed. Kun mod frie Mænd
Jeg løfter Sværd. Gaaer! Henter Eders Vaaben!
Saa mødes vi vel snart i aaben Mark,
Og der fornyer jeg gierne vort Bekiendtskab.

Angilbert.

Nei aldrig mere stride vi mod dig.

Albion.

Det skal I! Hvis I end Jer kalde Franker.

Eginhard.

Hvorledes? Løfte Sværd mod sin Velgiører?

Albion.

Hvad kommer Eder min Velgierning ved?
For Eders Skyld har jeg slet intet giort;
Jeg følger kun mit eget Hiertes Drift.

Angilbert.

O Jomfru! nu saa tak du ham for os.

Thi hvis mit Die seer ei ganske feil,
Da er din Tak ham ikke ligegyldig.

Albion.

Har du en Fæstemø?

Angilbert.

Dem har vi begge.

Albion.

Saa skynder Eder hiem! at ei de græde
De smukke Dine ud. Men vogter Eder,
At falde strax igien i Saxers Vold.
Thi alle mine Landsmænd drives ei
Af samme Tænkemaade; leed saameget
Af Karl den Slagter, at det ei kan lastes,
Om stundum noget plumpt de hævne sig.
Gaaer ned ad denne Klippesti til Høire!
Den fører Eder i en snever Huulvei,
Som staaer forladt, og bringer i en Dal,
Beboet af fredelige Frankerhyrder,
Som let kan vise Jer til Eders Hiem.

Angilbert.

Vi takke dig!

Albion.

Jeg ønsker ingen Tak
Af Franker, og af Saxer allermindst,
Som Franker blev.

Eginhard.

O hvis du kiendte ham,
Du blevst det selv!

Albion (leer).

Saa bliver ogsaa Harzen
En sumpig Eng, hvor Faar kan gaae paa Græs. —
Farvel! Og glemmer alt hvad her er skeet!

Eginhard.

O Helt! du taler mod dit eget Hierte.
Saa mild og dog saa bitter?

Albion.

Bitterheden
Er styrkende. Paa Fieldet voxer Urten,
Som læger Saaret snart. Siig-Karl den Slagter,
At vore Saar er lægt! Nu falder Raden
Til ham, at bløde. Men det lunkne Vand
I Aachen stiller ikkun Blodet slet.

Eginhard.

Farvel! Vi vil fortælle ham din Høimod.

Angilbert.

Og ingen skatter Høimod meer end han.

(De gaae).

Albion.

Den sledske Franke saae mig ind i Hiertet;
Og understod sig at fortælle dig,
Min Landsmandinde! hvad knap Albion
I hele tre Aars Tid har sagt sig selv.
Nu veedst du det! og hvis min Krigerdaad
Fortiener Løn — ei Egeskovens Krands
Kan yde den; men hvis din hvide Haand
I Lunden plukker mig en bly Viol —

Hildegunde.

Vort Folks Beundring, Albion! vor Helt!
Er det forundt en ringe Mø, at lønne
Dig med et Hierte — som alt længst var dit?

Albion (omfavner hende).

Nu smiler Frea dobbelt blaa fra Himlen,
Og dobbelt grøn staaer Hertha paa sin Jord.

En Saxer (kommer).

O Hertug! nu er det ei Tid at savne
Den kiælne Mø. Det frygteligste Budskab
Jeg bringer dig. Kong Karl, den Slagter seired!
Den halve Hær han har til Fanger giort.
De andre spredtes, som for Stormen Avner.
Og Wittekind kun med en ringe Flok
Er atter her, og kommer dig imøde.

Albion.

Min Elskte! flye til Hytten, til din Moder.
Jeg søger Eder om en liden Stund!

(Hildegunde og Krigeren gaae).

Wittekind

(kommer, med den venstre Arm i et Klæde).

Min Broder —

Albion.

Wittekind!

(de staae tause og stirre paa hinanden).

Du her igien,

I denne Tilstand?

Wittekind (rolig).

Du har Ret! Det var
Langt mere rimeligt, at jeg var bragt
Som Liig paa Landserne, og endnu meer,
At jeg bagbunden sad blandt mine Landsmænd,
Som Karl den Stores Træl.

Albion.

Kald ham ei stor,
Kald ham en Slagter! Dette Øgenavn
Bør ingen Saxerhelt ham skaane for.

Wittekind
(med et spodsk Smiil).

En Slagter er han! Hvo vil nægte det?
Saa kaldes den, som fælder Høveder;
Og meer Forstand ei viste mine Stridsmænd,
Paa Farens Dag.

Albion.

Har han paa ny da seiret?
Vor sidste skiønne Seier over ham
Har intet frugtet?

Wittekind (forundret).

Seier over Karl?

Du taler uforstaaeligt, min Broder.

Albion.

Og vandt ved Sontal ikke vi en Seier,
Hvormed vi hævned lang Fornærmelse?

Wittekind.

Jo! — Over Adalgis og over Grillo,
Der knap saa godt forstod at føre Krig,
Som een af os. — Men dennegang var Karl
Selv med i Hæren. Tag det tunge Lod
Af Skaalen, og det allermindste Gran
Faaer Overvægt imod den tomme Skaal.

Albion.

Tael ei uværdigt om vor Heltedaad.

Wittekind.

Af os var den ret hæderlig og herlig;
For Karl den Store var det Børneleeg.

Albion.

Jeg kiender ikke Wittekind igien.

Du saaret er, jeg seer, din venstre Arm
Du bærer i et Klæde.

Wittekind.

Ligemeget!
Den høire bruger jeg saa godt som du.
Jeg har slet intet mistet, fra vi saaes;
Kun faaet mere.

Albion.

Hvad?

Wittekind.

Erfarenhed.

Albion.

Og kiendte du ham ikke før?

Wittekind.

Ei ret!
Min egen Sag, min egen Heftighed
Mig giorde blind for hans Bedrift. Hvad hielper
Vort Raseri? Hos ham er Krigen Kunst;
Og tapper er han, som den bedste Vildmand.

Albion.

Er Slaget tabt, saa vil vi hævne det,
Saa sandt, som Wodan skuer Alt i Hlidskialf!

Wittekind (meget alvorlig).

Saa sandt han skuer alt? O ja! saa sandt!

Albion.

Du faaer mig til at gyse, Wittekind!
Har Karl forhexet dig? Selv Guderne
Du stoler meer ei paa.

Wittekind.

Nei, aldrig meer;
Thi viid: jeg er en Christen.

Albion.

Karl dig tvang
Engang til Daaben; men af Trælletvang
Forlader ingen Saxer sine Guder.

Wittekind.

Nei, nei! Frivilligt jeg forlader dem.

Albion.

Ha, løs mig denne Gaade.

Wittekind.

Da i Slaget
Jeg havde kæmpet til det Yderste;
Saae, der var ingen Hielp mod Karl den Store,
Som ordenligt, med sine Helterækker
Indbrød i mine Saxers vilde Flok,
Der hylende, som Ulve, maatte bløde; —
Jeg kasted mig i Faren, for at døe.
Blev ogsaa saaret; ikke blot i Armen,
Men dybt i Skulderen, og sandsesløs
Jeg faldt til Jorden. — Da jeg vaagned atter,
Fandt, i en lille Kirke, jeg mig ene,
Forladt i fierne Skovkapel, bag Bierget,
Hvorhen mig mine Trælle havde baaret.
De kom at lædske mig med Kildevand,
Forbandt mig mine Saar og gik igien.
Jeg skulde sove, men det var umuligt.
Huldt kyssed Aftensolen broget Rude,
Oplyste Kirken, med de smaae Gudsengle.
Den hellige Jomfru stod for Alteret;
Hun smilte til mig, bøied mildt sit Hoved,

Og raabte: "Wittekind!" — Jeg troede først,
Det var en Feber af mit hidsige Blod;
Og lytted atter; men fra hendes Læber
Jeg hørte tydeligt en Sølverstemme:
"O hvi forfølger du mig, Wittekind?"
Da slog med Vingerne de smaae Gudsengle,
Og fløi fra Altret til mit Smertesleie. —
Snart kom jeg mig; hun har helbredet mig,
Og Kildens Vælд har vederqvæget med
Den sande Svaledrik. En Eremit
Mig døbte der, og nu er jeg en Christen.
Jeg strider ikke meer mod Karl den Store!
Det giør mig ondt, at jeg har ægget Godfred,
De Danskes Konge, til med sine Snekker
At følge Rhinen og at hærge Landet.
Jeg gaaer til Heresburg, at tiene Karl,
Tvedragt skal meer ei sønderslide Tydskland!
Eendrægtig knæle Folket for een Gud,
Og ingen Mennesker skal offres Guder!

Albion.

O lad først Munkene faae Magt i Landet,

Saa, troe mig, Offeret vil først begynde.
De vil ei slagte meer den Enkelte,
Men brænde Kiettere vel tusindviis,
Til Ære for de blege Helgene,
Som selv blev pinet græsseligt tildøde.
Held mig, at vaagen jeg har havt et Syn,
Som overveier dit. Det var ei, Broder,
I Feber, i en Hvælving; men paa Harzen,
Hvor Himlens Loft staaer over evige Fielde.
Der saae jeg Wodan, Hertha, Thuner, Frea
Paa Morgenskyer svæve giennem Luften,
Mens Kildevældet sused under Klippen.
De raabte: Svigt ei dine Fædreguder!
Som i totusind Aar germanske Stammer
Tilbedte, frie og herlige; som fulgte
Fra Asabierget med, til Elvens Kyster.
Jeg svor at være tro, — og jeg er tro!

Wittekind.

Velan! Vi skilles ad, som ærlige Fiender.

Albion.

Thi Brødre vil vi dog bestandig være.

Wittekind.

Vi føre Hær mod Hær i blodige Kampe.

Albion.

Men løfte dog ei Sværd mod Broderisse.

Wittekind.

Naar jeg er død, jeg kommer til min Frelser.

Albion.

Og jeg til Wodan, til den hvide Frea.

Wittekind.

Min Aand en Engel bliver.

Albion.

Min en Alf!

I Skoven skal da Englen tit og Alfen
Vel atter mødes.

Wittekind.

Gid det var saa vel!
Maaskee du kunde frelses efter Døden.

Albion.

Jeg søger ingen Frelse! Kun et Tryk

Af dine Broderarme. Vil du nægte
Mig dette Favnetag? (aabner sine Arme).

Wittekind.

Nei, Albion!
(han omfavner ham).

Albion.

Følg du nu din, jeg følger mine Guder!

(De skilles ad).

Fierde Handling.

(Skov).

Albion. Hans Frigivne.

Albion

(siddende paa en Stub).

Hvo er den Mand, som ligger der bag Træet,
Dødbleg, og snøret i en linnet Kittel?
Er det en Franke? Frygter han mit Sværd?
Jeg myrder ingen værgeløse Fanger.
Gav du ham Mad og Drikke, som jeg bød?

Svenden

(snører sin Vadsæk til, og tager den paa Ryggen).

Ja Husbond! Nu er han ret karsk igien,
Og beder om at tale med dig ene.

Albion.

Godt! Lad ham komme.

(Trællen gaaer).

Pipin

(kommer forklædt som en Betler).

Wodan glæde dig!

Albion.

Jeg hører paa dit Sprog, du est en Franke,
Og dog med Ærefrygt du nævner Wodan?

Pipin.

Er der ei mange Saxer, ædle Hertug,
Som nævne Helgene?

Albion.

Desværre! jo!

Pipin.

Her spilles Legen omvendt. Jeg, er Franke,
Forlader Christendommen, vorder Hedning.

Albion.

Du? Selsomt!

Pipin.

Kan jeg vorde det?

Albion

(efter at have betænkt sig et Øjeblik, ryster paa Hovedet).

Jeg troer ei

Det lae'r sig giøre.

Pipin.

Og hvorfor? Med Glæde

Jeg underkaster mig hver hellig Skik.

Albion.

Vi har ei slige Skikke. Ei hos os!

End har jeg ingen Christen kiendt, som tilbød

Sig at forsværge Christendommen. Flygtigt

Du lærer vore Guder ei at kiende,

Ved nogle Dages Omgang med Druiden.

Fra Barnsbeen maa man kiende dem. Som Dreng

Maa du i Mørke have bævet for

Den gamle Wodan, med det iisgraa Skiæg,

Seet Thuner lyne fra sin Tordenvogn;

Seet Freas Maanesmil, og Hertha lee

Hver Vaar i sine Blomster. Dag og Time

Forvandler ingen Christen til en Hedning.

Pipin.

Jeg ønsker inderligt at tækkes dig!

Albion.

Og derfor vil du være Hedning? Skam dig!

Pipin.

Hvor dybt jeg skammer mig, det seer du her:
Jeg næsten mig har svøbt i Sæk og Aske.
Dog er jeg ikke ganske Den, jeg synes.
Du troer maaskee, du seer en Betler for dig?

Albion.

Det er du; betler du ei om min Gunst?

Pipin.

Saaledes vil jeg gierne kaldes Betler.
Men da du Fred har lovet mig, saa viid,
Du skal ei skamme dig for mit Bekiendtskab.
(Han lukker Kittelen op, og viser sin rige Dragt).
Jeg var tilforn en mægtig Frankerhøvding.

Albion.

Du aabner Kitlen? Det vil lidt forslaae!
Hvis jeg skal kiende dig, da maa du knappe
Meer op endnu, og vise mig dit Hierte.

Pipin.

Det bærer jeg paa Tungen.

Albion.

Ei paa Panden,

Og ei i Diet.

Pipin.

Megen Harm og Modgang

Har furet Panden, svækket Diets Ild.

Albion.

En Frankerhøvding?

Pipin.

Som fik Skam til Løn,

Og som i flere Slag sit Blod har spilt

For Karl den Slagter, uden Vederlag.

Nu vil jeg ikke længer tiene ham.

Dig byder jeg min Arm, og dig min Kunst.

Jeg lære vil dit Folk at føre Krig.

Du veed, at Karl har slaaet Wittekind;

Det kræver Hævn — og jeg skal hævne dig!

Albion.

En Hævn paa Borg og af en Anden laant,

Er en elendig Hævn. Jeg vil ei hævnes;
Men trodse Karl, det vil jeg! Han forbyder
Vort Folks Selvstændighed i Dalene?
Det lad ham! Men paa Bierget er vi frie;
Der byder Harzen Klippens evige Blokke,
Til Ly og Fæstning, for en tapper Slægt.
Did bringer jeg min Brud imorgen alt;
Vi gaae paa Jagt, som vore stærke Fædre,
Snart efter Vildsvin og snart efter Franker;
Og Karl tilsidst skal vride sine Hænder,
Som Varus, for de tabte Legioner.

Pipin.

Men var det ikke bedst, at træffe Skiven
Midt i den sorte Plet? Saa var jo Spillet
Forbi med Eet.

Albion.

Hvad mener du?

Pipin.

Følg mig
Bevæbnet, Herre, med en tapper Skare!
Jeg bringer dig ad hemmelige Gangsti,

Til Heresburg, i Kongens Sovekammer.
Vi støde Dolken i den Stoltes Bryst,
Og du befrier dit kiære Fædreland.

Albion (opbragt).

Snigmorder! Fly!

Pipin.

Forkaster du min Hielp?

Albion.

Jeg har dig lovet Fred, den har du end;
Men fly! hvis ikke træffer dig min Vrede.

(gaaer).

Pipin.

Taalmodighed!
(vinker ad Svenden, som har holdt sig i Baggrunden).
Hvor gaaer han hen?

Svenden.

Til Hytten.

Der boer hans Brud.

Pipin.

Hvordan? I Hytten der?

Svenden.

Og i den mindre, næstved, boer min Egen.
Farvel!

Pipin.

Et Dieblik! — Der boer hans Brud?

Svenden.

Ja, med sin Moder og sin lille Søster.
Hans Moder er der ogsaa; hun besøger
Sin Svigerdatter.

Pipin.

En midaldrende
Ret vakker Kone, med kulsorte Haar?
En deilig Mø, med askelyse Lokker?

Svenden.

Saa er det.

Pipin.

Godt! Jeg takker dig! Farvel!

(Svenden gaaer).

Pipin (ene).

Nu — hvis det Pirremiddel ikke hielper,
Og hærdes ei til Staal dit Hiertes Jern

I dette Jisvand, Albion! — Jeg kunde
Beklage ham; men bort Medlidenhed!
Karls fæle Blodtørst kommer mig til Hielp.
I dette Oprør gielder ingen Ømhed!
Hvad Moder — Søster — Brud? — Naar Retfærd væbner
Til Blodhævn Sønnen mod en Faders Bryst,
Hvad spørges vel, om et Par dræbte Qvinder?

(gaaer).

Hytten.

En Løibænk ved Væggen. Albion ene.

Albion.

Her er slet ingen. Er min Moder gaaet
Maaskee lidt ud i Lunden med min Brud?
O min Veninde! Lykkelige Skiæbne!
Hvad agter jeg, Kong Karl, dit vundne Slag?
Kan du berøve Manden, frisk og fri,
Den Lykke, som er grundet i Naturen?
Skiænk Frea mig en Hule, tør, paa Harzen,
Hvori din skiønne Sol og Maane skinne!

Et Kildevæld, som Vaarens Blomst besøger,
Hvis Flugt ei Vinterisens Skorpe hæmmer;
Et Spyd, et Sværd, et Skiold; og Leiet lunt,
Bedækt af smidigbrune Dyreskind — —

(studser).

Men hvad er det? Der er jo Pletter Blod
Paa Gulvet? — Dog — det maa vel være Vand,
Som, nylig spilt, formørker Leret kun.
Her er saa skyggefuldt i denne Hytte,
Saa muggent! Den er bygget midt i Skoven.
Paa Harzen, Hildegunde! boe vi bedre,
I Freas Luft. — — Ved Wodan, det er Blod!
Har de, til Tak for Seiren, offret her?

(Han sætter sig et Øieblik og venter, men springer utaalmodig op).

Der kommer ingen! Og det Blod paa Gulvet
Forfærder mig. — O alle Valhals Guder!
Bag Bænken flyder det i rige Strømme;
Og under Bænken rører sig et Væsen.
Hvem er der? Kom herfrem! Hvō ligger skiult

Derinde mellem Huderne? Svar! eller
Jeg jager Spydet i dig.

Den lille Winfreda

(kommer frem, med nedhængende Haar, bleg som et Liig, knæler og beder).

Albion!

Barmhiertighed! Du er jo ingen Franke!
Du elsker jo min stakkels døde Søster;
Den lille Winfred vil du ikke myrde.

Albion.

Winfreda! — Eller spøger her en Svartalf
Kun i din Skikkelse? — Tael, Barn! forstum
Ei plat af Skræk! Jeg giør dig intet. Tael!
Hvor er din Søster og hvor er min Moder?

Winfreda.

Hos Frea!

Albion.

Kiære Barn, jeg beder dig —

Winfreda (græder).

I Skoven har de grumme Frankerbødler
Slæbt deres Liig.

Albion.

Fat dig, min lille Pige!
Du sværmer i en Feber!

Winfreda.

Jeg har seet det!
De hugged deres Hovder af dem, over
Den blodige Sengestok, og slæbte dem
I Skoven ud. Jeg smutted under Sengen.
Der har jeg ligget nu i Dødens Angst,
Og grædt, fordi de dræbte Hildegunde,
Min stakkels Søster.

Albion (peger ud af Hytten).

Der?

Winfreda.

Ja ja! derude!
Der ligge deres Liig.
(Albion styrter ud. Pipin sniger sig ind. Winfreda skriger).

Pipin

Frygt ei, min Pige!
Jeg giør dig intet.

Winfreda.

O hvor er min Moder!

(løber ud).

Pipin.

Det virker tænker jeg! Karl, dine Bødler
Arbeidet har for mig. — Der staaer han ude,
Og finder Ligene. Han knæler ned,
Den gamle Kones Haand han kysser tit;
Han trykker Liget af den dræbte Pige
Fast til sit Bryst. Nu drager han sin Daggert,
Og skiærer Lokker af de kiære Døde.
Han vikler dem om begge sine Haandled.
O det er stygt at myrde Qvinder! Mænd
Har jeg vel ogsaa dræbt; men aldrig Qvinder. —
Der kommer han tilbage. Diet ruller
I Hov'det vildt. Hvis han kun ei har tabt
Forstanden reent, og skiælner ikke Ven
Fra Fiende meer. Jeg træde vil tilside,
Indtil det første Raseri har lagt sig.

(skiuler sig).

Albion

(kommer tilbage, bleg som et Liig, med lange Haarlokker nedhængende om Haandledene).

Jeg veed — selv Guderne forfølger Skiæbnen.
I Ragnarokur stride Mørkets Jetter
Mod Aserne. Ja, om det selv er Thor,
Saa qvæler ham den fæle Midgardsorm.
Men Guden dræber Slangen før han falder.
Det er en Trøst! Ja Trøst! Ja det er Trøst.
Min Hildegunde! har det grumme Staal
Alt skilt din Lilie fra sin Stilk? — Og du,
Som bar mig under Hiertet, — Du min Moder?
Jeg kunde græde Blod — det sorte Blod.
Men jeg vil ikke græde, jeg vil hævnes.
Hærd mig, Fortvivlelse! som Vinterkulden
Den letbevægte Kilde! Skiærp mig, Vrede!
Du Hvæssesteen, drei dig paa Lykkens Hiul,
Og find din Vellyst i en blodig Daad.
Ja Karl, ja jeg skal hævne mig paa dig,
Afskyelige, uhøimodige Fiende!
Du kalder dig en Christen? Ja en Christen!

O hvilke Christne! — Men de veed det selv,
At Helved sluger dem. De har en Satan,
Som glæder sig kun ved Forbrydelser,
Som frister dem, og martrer dem tilsidst.
Kom Satan! som vil træffe Karl den Slagter.
Kom! viis dig i hvad Skikkelse, du vil;
Som Varulv, med to sammengroete Dine,
Som Kæmpeædderkop med gistige Hægter,
Som Liig, — forpestet, halvforraadnet Legem
Fra Graven — kom!

(Pipin træder frem og betragter ham rolig, med en ondskabsfuld Mine).

Albion (gyser tilbage).

Du tager mig paa Ordet?

Pipin.

Du kaldte, syntes mig; hvad vil du mig?

Albion.

Saa fæl? Jeg havde ikke ventet dig
Slet saa afskyelig.

Pipin.

Jeg staaer dig bi.

Albion.

Jeg saae dig før, hvis ei min Hiærne drømmer;
Da loved du mig Hævnen.

Pipin.

Du forsmaaede
Min Hielp.

Albion.

Jeg var en Daare. Tilgiv mig!

Pipin.

Saa følger du da med?

Albion.

Ja! Ja ved Frea!
Seer du den unge Mø paa Skyen hist?
Den gamle Kone? — blege, truende! —
See! deres Haar har jeg om Hænderne!
See, hvor det drypper Blod!

Pipin.

Saa ræk mig da
Din Broderhaand! Med sleben Dolk i Barm
Vi flyve did.

Albion.

At vise Karl den Kunst,
Som han har lært os. Vi kan ogsaa myrde!

(De gaae).

Heresburg.

Karl. Astolf.

Karl.

Frit Leide har han ønsket? — Wittekind?

Astolf.

Ja, Herre Konge! Den er givet ham,
Som du befoel.

Karl.

Jeg veed det! Hvorfor skulde
Jeg nægte ham en Sammenkomst? Troer han,
Jeg tør ei tale med ham?

Astolf.

Vi kan snart
Vel vente ham.

Karl.

Hvor gaaer det mine Dettre?
Min Imma, Bertha?

Astolf.

Blege sidde de
I Haugen, som to tause Billedstøtter.

Karl.

Før ligned ingen Blomst i Haugen dem,
Nu visne de, midt i den friske Fylde.
Ja, uden Solskin trives ingen Blomst! —
Lad Wittekind kun komme, naar han er der!
Hvis han har tabt, saa har jeg ogsaa tabt.
Mit Tab er vist; og hans er meget uvist.

Astolf.

Det græmmer mig, at see min Konge sørge.

Karl.

Kan det forundre dig? Ved Ronceval
Faldt Roland, Olger, Ekhard. — Angilbert
Og Eginhard jeg mistet har ved Sontal.
Snart staaer jeg venneløs.

Astolf.

O tro det ei!

Du finder ti for een, som ønsker at
Erstatte Tabet.

Karl.

Ja, jeg veed det, Astolf!
Og blandt titusind findes der ei Een,
Som kan erstatte det.

Astolf.

Det tabte Gode,
Betragter Hiertet som det bedste Gode.

Karl.

O tie, med den forslidte lunkne Trøst!
Jeg væmmes ved den.

Astolf.

Kongen er fortørnet! —

Karl.

Jeg er forstemt! — Det halv fortryder mig,
At jeg har sendt de frække Undersaatter
Benaadning. —

Astolf.

Hvis det angrer dig, min Konge!
Da vil den Steen snart lettes dig af Hiertet;
Thi efter al Sandsynlighed kom Naaden
For silde.

Karl (opbragt).

Lamhed slaae din frække Tunge,
Ulykkesfugl! Hvi stirrer du paa mig?
Gaa! Lad dig aldrig see af mine Dine!

(Astolf gaaer).

Fastrade
(kommer fra den anden Side).

Min elskte Ven, hvad fattes dig? Mismodig?
Hvor er den store Karl?

Karl.

Søg ingen Stormand
I Stuen hos sin Qvinde! Moren sætter
Sit Skiold og Landsen udenfor ved Døren,
Naar han besøger Koner. Denne Skik
Er sindrig, burde føres ind i Landet.

Fastrade.

Du elsker mig ei meer!

Karl.

Det lader saa.

Fastrade.

Har jeg forandret mig?

Karl.

Du er den samme;
Men jeg gaaer ikke meer, som før i Drømme.

Fastrade.

Fandt da min Karl mig kun i Drømme smuk?

Karl.

O nei! Hvis Næse, Pande, Øine, Mund,
Hvis Hænder, Fødder, hvis et velskabt Legem
Udgiorde Menneskets; da varst du det
I en fortrinlig Grad.

Fastrade.

Hvad fattes mig?

Karl.

Et Hierte!

Fastrade.

Hiertet skiænkte Himlen os
Af høistforskielligt Malm. Eet smelter let,
Et andet taaler Hedens største Grad.
Demanten trodser Ilden; vevre Qvægsølv
Som Vand alt bølger i den lune Luft.

Karl.

Du Demanthierte! kalder du mig Qvægsølv?

Fastrade.

Lidt for bevægelig er kun min Karl;
Men denne Feil erstatte store Dyder.

Karl.

Ei sandt? — Jeg er for øm! Det morer mig
Ei ret endnu, at see Henrettelser;
Og Hævnens Blodstænk, paa den røde Blok
Ei gotte mig, som Roser i en Hauge.

Fastrade.

Du ypper Kiv med mig, fordi du sendte
Dit Tilbud, med de fangne Saxers Dødsdom.
Hvad du har giort, maa du nu selv forsvare.
Jeg er en Qvinde, Karl! du er en Mand,

Og bør ei vælte Skylden paa den Svage,
Hvis din Samvittighed bebreider dig.

Karl.

O gid I vilde være svage Qvinder!
Naar qvindlig Svaghed har Elskværdighed
Og den beskedne Frygt i Følge med,
Hvor er den Mand, som vil bebreide Qvinden?
Men kolde Stolthed — fæl Forbittrelse,
Som vild forstyrrer Mandens Rolighed,
Og vælter Skylden dog paa ham i Nøden,
Endskiøndt den hidsed ham og ægged ham; — —
Men jeg har intet at bebreide dig,
Thi hvorfor gik jeg i din Lænke, Qvinde?
Velan! jeg kaster Lænken for din Fod.
Men tro kun ei, Fastrade! Tro kun ei,
At oftere mig Retterstedets Ravn
Vil forekomme, som en hellig Due,
Hvor fromt den ogsaa slaaer med Vingerne!

(Gaaer).

Fastrade (kold og rolig).

Med Sværd og Øxe blev Martyrerne

I fordums Dage dræbt af Hedninger;
Det er en Christens Pligt at hævne dem.
Desværre, min letsindige Gemal!
Du est for verdslig, — al din Evne glimrer
Kun som en Lygtemand, et Stierneskud;
Men straaler ei fra Natten, som en Stierne,
Fordi den fæster Rod i Himlen ei.
Hvis han forstøder mig? — Jeg gaaer i Kloster!
Som Priorinde der, for fromme Nonner,
Skal mine Bønner sødt, med Røgelsen,
Opstige til den hellige Martyrs Billed.
Der skal jeg føre Regimentet ene,
Med Fromhed — og urokkelige Strænghed.
Hver Synd i Klosteret skal Vand og Brød
Og Riis og Fængsel straffe. — Bort med Elskov!
Det er en Lidenskab for Hedninger.
Jeg murer mine Nonner ind i Væggen,
Ved mindste Nys om Overtrædelse.
Mit Hværv er sluttet; jeg har hævnet mig
Paa Imma, Bertha, som paa Saxerne.
Jeg træder i min Dunkelhed tilbage.

Staa du mig bi nu, St. Sebastian!
Og lær mig at taale mine Fienders Pile.

(Gaaer).

(Karl kommer bevæbnet tilbage, fulgt af en Svend).

Karl.

Er han der alt? Velan, saa lad ham komme!
Skal det dog være, heller først end sidst.

(Svenden gaaer).

Mit Vaaben skiærmer mod hans Raseri.
Frit Leide har jeg lovet ham tilbage;
Men vogt dig, Wittekind! at overtræde
Min Gaardsret! Jeg er stemt til Mildhed nu,
Tirr ikke Løven atter!

Wittekind

(træder ind, rolig og beskeden).

Himlens Fred

Med Karl den Store!

Karl (studser, afsides).

Denne fromme Hilsen?

Er det af Spot, Foragt, af undertrykt
Forbittrelse? (høit) Velkommen, Wittekind!

Jeg seer, du bærer Armen i et Klæde;
Har du forblødt dig? Est du farlig saaret?

Wittekind.

Nei, kun i venstre Arm, i Skioldets Arm;
Den høire, Sværdets, bruger jeg, som før;
Og den, som bruger Sværdet godt, Herr Konge!
Behøver intet Skiold.

Karl.

Vel talt! Jeg ærer
Steds Tapperheden; selv hos mine Fiender.
Det veedst du.

Wittekind.

Jeg er ei din Fiende meer.
Jeg kommer for at byde dig mit Sværd,
Vær du mit Skiold!

Karl.

Du underkaster dig?

Wittekind.

Frivillig.

Karl.

Veedst du —

Wittekind.

At ved Allerflod

Du feired over mig? Det veed jeg, Karl!

Karl.

Du kommer for at bede nu om Fred?

Wittekind (stolt).

Nei!

Karl.

Og hvorfor da?

Wittekind.

For at byde Fred.

Karl.

Som krafteslos —

Wittekind.

Saaest du mig ikke her.

Troer du, en Saxer kan fornedre sig,

Og betle, hvor han intet har at give?

Karl.

Hvad kan du give mig?

Wittekind.

Mit Hierte, Konge!

Og med mit Hierte, følge flere tusind,
Der elske dig saa let, som nu de hade.

Karl.

Forklar dig!

Wittekind

Du har seiret over os!
En føie Tid har du forkuet os —
I Marken kan ei Saxen gaae mod Franken.
Din Aand er stor, og tunge dine Sværdslag;
Og hvor du kommer, følger Seirens Alf
Paa Stormens Vinger, frygtelig, dit Banner.
Og dog — dog tvinger du ei mine Landsmænd,
Med legemlige Magt. — Et Folk, som trænger
Til intet, og som frygter intet Tab!
Vil ud du tørre Moserne for Tydskland?
Vil du nedhugge Skovene fra Tydskland?
Og vil du sloife Biergene for Tydskland?
Du kanst det ei? Du studser? Ja saa let
I Kamp du drager, Karl, mod Mosens Frøer,
Mod Skovens Dyr og Biergets Drueflok,

Som mod de hærdede Naturens Sønner,
Naar Hadet og naar Hævnen ægger dem.

Karl.

Og hvormed, troer du, skal jeg tvinge dem?

Wittekind.

Med Mildhed! Med et elskeligt Exempel.
Naturens Søn er som en kraftig Dreng.
Skiæld ham! Han ægges meer. Kast ham paa Jorden,
Prygl, spark ham, og han skiærer Tænder, leer
I Døden vild og trodsig ad sin Bødel.
Men kun et venligt Ord, en Fadermine, —
Og see, den Vilde kommer logrende,
Som trofast Hund, og slikker dig din Haand.

Karl

(skiuler sit Ansigt i sin Haand og siger med dæmpet Røst):

Jeg prøved Mildhed tit, det var forgieves!

Wittekind.

Du est en Christen; nu saa lær af Christus
Taalmodighed imod Forfølgelsen,
Og at forlade de Forvildede,
Som selv endnu ei vide, hvad de giøre.

Karl.

I denne Tone taler Wittekind?

Wittekind.

Jeg er en Christen, Karl, nu som du selv.
Du tvang mig ei dertil. Den Draabe Vand,
Som dine Munke stænked mig paa Issen,
Ei tvætted Hedenskabet meer af mig,
End Kullet af en Morian. Christendommen
Er aandelig, indtvinges ei med Sværd.
En hellig Aabenbaring lærte mig,
Hvad vaagen jeg ugudelig foragted.
Jeg indseer nu, hvad før jeg ikke saae:
At Mennesket bør stige til Forbedring,
Som Planten, der fra Jorden hæver sig
Til grønnen Urt, fra grønnen Urt, til Blomst,
Smykt med Naturens skiønne Purpurkrone.
Din Kraft har ei forbauset mig; selv eie
Vi Kraft, som vel opveier din, Kong Karl!
Din Viisdom og din Kunst, i Krig og Fred,
Din Vennesalighed i Borg, paa Thing, —
Den rørte mig. — Jeg mærker, at du handler

I Christendommens Aand; og jeg vil hielpe
Dig, til at brede den i Norden ud.
Hvad Willehad og Bonifacius
Kun proved svagt, det skal vi bedre prøve.
De blodige Lunde svinde bort for Kirken!
I Dyrets Huler skal ei Mennesket
Herefter boe; ei efterligne længer
Det vilde Dyr. Den sædelige Christen
Kun stande for Barbaren som et Monster!
Og vi skal lære Kiærlighed af dig.

Karl (urolig).

Veedst du — — Du kommer flygtende fra Slaget —
Og har vel ikke hørt, hvad der er skeet. —
Veedst du min Seiers Følger?

Wittekind.

Ja, jeg veed:
Halvfemtetusind Landsmænd har du fanget;
Men kun i Lænker har du kastet dem,
For ædelmodig dem at skiænke Frihed.

Karl.

Nei, Wittekind! Sæt dig i mit Sted! Nei —

For ofte skuffedes mit Ædelmod —
Det har jeg ikke!

Wittekind.

Og hvad vilst du da?
Vilst du bortslæbe, sælge dem, som Trælle?

Karl.

Nei, heller ikke. — For en langsom Hævn
Skal ingen Fiende frygte; det er mod
Mit Sindelag. Men opbragt kan jeg blive;
Thi vi er alle Mennesker.

Wittekind.

Saa har du
Vel ladet alle mine Drotter dræbe,
Til Skræk og Varsel, for den store Flok?
Det var vel strængt; — men Strænghed var nødvendig!
Og jeg beklager mine Venners Død;
Men hader ikke deres Banemand.

Karl (med stigende Følelse).

Nei, Wittekind! nei det blev ikke derved.

Wittekind.

Grusomme Karl! du har dog ikke dræbt
Hver tyvende, som stod i Rækken lænket?

Karl.

Meer, meer!

Wittekind.

Hver tiende!

Karl.

Meer Wittekind!

Wittekind.

Hver anden?

Karl.

Meer!

(fortvivlet).

Jeg lod dem alle dræbe!

Wittekind (gyser tilbage).

Umuligt! —

Karl.

Selv jeg holdt det for umuligt,
Hvis ikke det var skeet.

Wittekind.

Halvfemtetusind!

Veedst du, at der var Qvinder, Børn i Flokken?
Dem har du skaanet dog?

Karl.

En vild Beslutning
Foer hen paa Hadets Vinger; før min Skaansel
I Flugten kunde standse den.

Wittekind.

Barbar!

Du kalder dig en Christen?

Karl.

Jeg har sendt
Et Tilbud efter Hævnerne; maaskee
Der end er Haab! Han bragte Naaden med.
(Seer ud af Vinduet og siger forfærdet):
Forgieves! Naaden, paa sin Duevinge,
Har ei indhentet Vredens vilde Grif. —
Der kommer han tilbage! — Jeg har sagt,
Han skulde bære grønnen Green i Arm,
Hvis han kom tidsnok; men en Bødeløxe,

Ifald han kom for silde. — See! der træder
Han med en blodig Øxe taus i Hallen!

Krigeren

(træder langsomt, nedslaaet ind, og lægger Øxen for Kongens Fod).

Karl.

For silde?

Krigeren (trækker paa Skuldrene).

Karl.

Kunde du ei standse dem?

Krigeren (med dæmpet Røst).

Der var slet ingen. Alting var forbi.
Jeg mødte meer ei Mennesker i Skoven.
Kun paa det vilde Fugleskrig jeg mærked,
Hvor Dynger af de Døde laae. Jeg voved
Mig knap derhen, for gridsken Ørn og Ravn,
Som tog mig for et Liig, der reiste sig
Og vilde flye. Til Lykke var jeg dækt

Af Hielm og Brynie; med mit Sværd og Skiold
Arbeided jeg mig giennem Fugleflokken.
Jeg Øxen fandt, dybt i det røde Græs,
Og bringer dig den blodige Trophæ!

(Der herskER en kort Taushed; Krigeren gaaer. Karl og Wittekind stirre begge ned paa Øxen i forskiellig Sindsbevægelse: endelig siger:

Wittekind (med Fatning).

Frit Leide har du givet mig, Kong Karl!
Jeg har endnu een Bøn at giøre dig.

Karl.

Forlang!

Wittekind (peger paa Øxen).

Giv mig den Øxe!

Karl (venligtbedende).

Lad den ligge!

Wittekind
(med stærk Røst og udbrydende Graad).

Nei Karl! (tager den op og kysser den).

O Landsmænds dyrebare Blod! — —
(med forbittret Heltekraft).
Og nu til Gotfred, til de Danskes Konge!
Jeg haaber, han er landet, med sin Flaade.
Normannerne skal hævne Saxerne!

(Gaaer).

Femte Handling.

Hauge paa Heresburg. Aften. Maaneskin.

Imma. Bertha.

Imma.

I disse skiønne Gange,
Med Maaneskin, saa dunkellyse, lange,
Hvor, ved min Elsktes Side,
Saa tit jeg skued Flödens Bølger glide,
Ved Nattergalens Klukke, —
Der lyder eensomt nu kun mine Sukke.
Hver Skygge mig imøde
Bedrøvet kommer, som den kiære Døde.
Nu smiler ei, nu græder
Den blege Luna til forladte Steder,

Hvor hver en Blomst i Haven
Kun staaer for mig, som Rosmarin paa Graven.

Bertha.

Hvad vil jeg her tilbage?
I Luften flyver sorten Ravn og Krage,
Hen over Fieldekanten.
I Firmamentet staaer, som Diamanten,
Eensom den store Stierne,
Som vinker mig fra Jorden til det Fierne.
Ha brist, mit fulde Hierte!
Hvi piner du dig med en langsom Smerte?
Som Angilbert, du byde
Din Hals for Øxen! Lad saa Blodet flyde!
Saa er i faa Minutter
Du hos din Ven. Thi denne Jord har lutter
Bedrageriske Glæder;
Og Øiet skiælner ret først, naar det græder.

Imma.

O hør hans Harpe klinge!
Han slaaer endnu den, paa sin Englevinge;

Og Eginhard deroppe
Jeg seer fra Skyens sølverdækte Toppe.
Den store Bog han ud af Skyen rækker,
Af Evigheden skrevet;
Den er ham skiænket blevet.
Seer du? det hemmelige Seigl han brækker!
Løst er den store Gaade, —
Og salig er han, i sin Frelsers Naade.

Bertha.

Bedrøvelsen jeg hader!
I Kampen følger jeg min store Fader.
Min Angilbert! Din Død jeg efter Evne,
Med svagen Haand skal hævne.
Ja — jeg skal Saxer fælde!
Og paa den Steen, hvor de dig monne myrde,
Skal jeg mit Hoved hælde, —
Og snelt afkaste Livets tunge Byrde.

Imma.

Nei, fredelige Kloster!
Dit Løvte nu mig ingen Taare koster;

Min stille Trøst jeg henter,
Som Eginhard, af dine Pergamenter.
Der Sangens fromme Tone
Min Lidenskab med Himlen skal forsone.
Som dine Spir du rækker
I Maanskin over Skoven,
Og speiler dig i Voven —
Saa til min Gud jeg mine Hænder strækker!

Bertha.

To Mænd i Haugen hist jeg seer fremskride,
Kom, lad os gaae tilside!

(De gaae).

Angilbert og Eginhard komme.

Angilbert.

Saaledes, ubemærket,
Igiennem skiulte Dør paa Fæstningsværket,
I Haugen ind vi smutter;
Og snart omfavne vi de kiære Glutter.
Seer du ei? Lyset flammer
Endnu, paa deres Kammer.

Ak, de kan ikke hvile!
Saa lad os hurtigt handle,
Og pludselig forvandle
Til Glæde Sorgen, Taarerne til Smile.

(De gaae).

(Bertha og Imma komme tilbage fra Baggrunden).

Bertha.

O Imma, kiære Søster!
En Aabenbaring mig i Nøden trøster.
Mit Hierte sig ei meer i Sorgen vaander!
Jeg seet har deres Aander.
De svæved her! Mig ei bedrog mit Øie;
Jeg skiælned begge nøie.
Thi Arm i Arm jeg saae dem langtsomt vandre,
Ved Maanskin, med hverandre.
Skiøndt salige hos Gud, de dog besøge
De skyggefulde Bøge.
De kan ei Længslen dølge,
De deres Elskte vente;
De kommer, os at hente —
Velan! jeg skiælver ikke for at følge.

Imma.

Jeg glædes med! Jeg saae dem ogsaa begge
Her, Arm i Arm, paa Skuldren Haand at lægge,
Imens forbi de ginge.
Men ei som Engle! thi, foruden Vinge,
Jeg saae, med Kinder røde
Dem muntert smile. De var ikke døde!
Nei trøst dig, ædle Bertha!
Ei deres Hierter offredes til Hertha!

(Angilbert og Eginhard komme tilbage og omfavne de Elskede).

Angilbert.

Nei — kraftigt end i Barmen
For Eder banker det, med Ungdomsvarmen!

Eginhard.

Vi leve! Dobbelt leve vi, da Livet
Blev os til Elskov givet.

Imma.

Du ei paa Stenen blødte?

Eginhard.

Nei, thi en Frelsensengel der vi mødte.

Bertha.

Min Ven! du aander? Kan du mig forklare —

Angilbert.

Jeg alting skal besvare!
Men først sin Ret forlanger Kiærligheden;
Og i dens Glædeseden
Er Ordet altfor svagt til at udtrykke
Sin hele Fryd.

Bertha.

O Salighed!

Imma.

O Lykke!

(De gaae).

Karl

(kommer fra den modsatte Side, langsomt med Armene overkors, i dybe Tanker).

Jeg kan i Nat ei sove. —
Min Tanke svæver i de mørke Skove,
Hvor Saxers Blod det grønne Græs har vædet.
Nu skinner Maanen hen paa Retterstedet. —

(træder længer frem).

Forbittrelsen er svundet;
Men haardt faldt Øxen, rigt er Blodet rundet;
Og ingen Morgenrøde
Fremkalder Flokken atter fra de Døde,
For hist — naar Domtrompeten
Os alle kalde frem for Majestæten —
Den Store — Frygtelige —
Hvor jeg og fattigst Betler i mit Rige
Har lige Rang! —

(Han tier et Øjeblik og siger derpaa):

Nu skal ei meer den Vilde
Med tumske Pile Frankerblodet spilde;
Forstyrre, Herre Christ! din hellige Lære.
Nødvendigt var sligt Offer til din Ære!

(atter Taushed).

Hvad vover jeg at tale? —
Jeg hørte hist i Gaarden Hanen gale, —
Som hisset, Petrus! da du ham fornægted.
Jeg føler sært mig nu med dig beslægtet;
Og bitterligt jeg kunde —
I disse stille Lunde, —

Hvis ingen saae det — græde!

(Pause).

I kiære Skygger! I af Graven træde!
Min Eginhard, min Angilbert! som Engle,
Med Hævnens Glavind, ei med Liliestængle.
Thi skiondt mit Hierte gyser,
For Eders grumme Mord paa blodige Stene,
Saa trøster mig dog ene
Den Tanke, — som en Straale den mig lyser,
Fra Gravens Nat, — at jeg mig har forsvaret,
Og dem ei spart, som intet mig har sparet!

Imma, Bertha, Angilbert og Eginhard
(komme tilbage).

Eginhard.

Min Fader!

Angilbert.

O min kongelige Herre!
(De kysse hans Hænder).

Karl (forfærdet).

Nu bliver Natten værre!
Nu drømmer jeg lysvaagen;
Thi Skyggebilleder jeg seer i Taagen.

Imma.

Nei elskte Fader! Glæd dig med din Datter!
De er ei dræbt! du favner fro dem atter.

Karl.

De leve? — Du bedrager
Dig selv, mit Barn!

Bertha.

Nei, endt er vore Klager,
Endt er vor Sorg! Lad alting os forkynde —

Karl (affides).

Med hvert et Ord, vil min først ret begynde!

Bertha (forundret).

Hvad kan din Fryd forhale?

Karl (høit, til Bertha).

Agt ikke paa min Tale!
(til Mændene).
Hvo har Jer skiænket Livet?
Selv har I eder atter Frihed givet!
Ei sandt? Den dorske Fiende,
Som kun med Vast kan binde,

Holdt Eder slet i Lænker.
En dristig Flugt bedrog de plumpe Rænker;
Og, snart igiennem Dalen,
I flygted hid, fra Døden og fra Qvalen.

Eginhard.

Nei, Herre! nei! Vi stod for Stenen blodig:
En Saxer, ædelmodig,
Gav Livet os tilbage,
Skiøndt vi os fandt i Skiæbnen, uden Klage.

Karl (med stigende Bevægelse).

Hvo?

Eginhard.

Albion! En Helt af Dyd og Ære,
Som fører Saxerhære,
Han løsgav sine Fanger.

Karl (fortvivlet).

Saa har jeg intet mere! — Kun min Anger!

(Han søger at fatte sig, og siger derpaa venlig til de Elskende):

Christ signe Jer! Nu er I lykkelige! —
Men Karl staaer fattig i sit store Rige;

Og Eders Frelse, mine bolde Sønner,
Hvormed Uskyldigheden Gud belønner,
Forvirrer mine Tanker!
Thi paa mit Hoved gloende Kul den sanker,
Forstyrrer Hiertefreden,
Og giør til Fiende mig Samvittigheden!

(Han gaaer, de følge ham).

En Borg ved Rhinen.

Sal, med et stort Billed paa Væggen i Baggrunden; et Forhæng skiuler det. Skiænkeborde til Siderne. Hermentrud, en gammel blind Kone, som støtter sig til en Krykkestok. Drago, en halvvoxen Dreng.

Hermentrud.

Jeg var hans Amme! Jeg har diet ham
Ved dette Bryst.

Drago.

Ja, Oldemo'er, det veed jeg;
Det har du sagt saa tit.

Hermentrud.

Det kan ei siges

For tit, at jeg var Karl den Stores Amme.
Det var en vild Krabat, han beed mig Vorten,
Og skreg hver Dag bestemt til sine Timer;
Men siden smilte mildt han, som en Engel.
Som Dreng var han vel hidsig, stolt; men god.
Med Venlighed man vandt ham om en Finger;
Men med det Onde kom man ingen Vei.
Han hersked over sine Kammerater,
Og saadan har han giort sit hele Liv,
Først i det Smaa og siden i det Store.
Og dette Mord paa Saxerne — Nei, Drago,
Det kommer ei fra ham, det tør jeg vædde!
Dertil har Dronningen forført min Karl.

Drago.

Men Oldemoe'r! du har jo aldrig seet
Fastrade.

Hermentrud.

Dumme Dreng! behøver jeg
At see et Menneske, for det at kiende?
Hvad hielper det at stirre paa hinanden?
Med Ansigtet kan man forstille sig.

Det er et malet Bret, et Skilt, som lyver.
Men Stemmen kommer fra det Inderste;
Og Den skal spille saare godt paa Fløite,
Som vil bedrage mig, indbilde mig,
At skumle Ravn kan synge som en Lærke.
Jeg siger dig: kold Stolthed, tvungen Blidhed
Og Hierteløshed lød af hendes Røst.
Hun han forført min Karl, min Fosterson,
Det døer jeg paa.

Drago.

Men, Oldemoder, skal
Man lade sig forføre?

Hermentrud.

Nei vist ikke!
Dog skeer det ofte. Du er kun et Barn.
Som Adam gaaer du her i Paradis
Med Dyrene, med Hund og Kat og Ender,
I Hønsegaarden; men faae Skiæg om Hagen,
Og lad først Eva række dig et Æble!
Saa vil vi see. — Jeg har endnu ei glemt det!
Thi jeg er ei saa gammel, som du troer.

Det er ei Alderdom, som har berøvet
Mig Synet, Barn! det var en Diensvaghed.
Jeg er endnu ved mine fulde Kræfter,
Og jeg er ikke bange for de Danske.

Drago.

Da siger man dog, at det er de værste
Blodhunde, til at myrde, plyndre, røve,
Som nogentid er seet paa denne Jord;
Og at de overgaae i Grusomhed
Selv Saracenerne.

Hermentrud.

Ei hvilken Snak!
Det er jo Christne.

Drago.

Christne, Oldemo'er?
De Danske? De har aldrig været Christne.

Hermentrud.

Saa blive de det nok med Tiden, Barn!

Drago.

Kong Godfred er alt landet med sin Flaade,
Og hærger gyseligt paa Rhinens Bredder.

Hermentrud.

Her i min Kiælder har jeg gammel Viin,
Og den skal, tænker jeg, nok mildne ham.
Han træffer ingen paa den hele Borg,
Undtagen mig; og du kan skiule dig
Imens, i Kielderen, bag nogle Tønder.
Jeg frygter sielden, og nu allermindst;
Thi jeg har havt en Drøm, som trøster mig.

Drago.

O siig mig Drømmen, Oldemoer! thi jeg
Behøver ogsaa Trøst.

Hermentrud.

Jeg drømte grant,
At Olger Danske, Kongens døde Ven,
Som boede med ham før, paa denne Borg,
At Ekhard hin Trofaste kom fra Graven,
For at beskiærme Karl den Stores Land
Og Liv, — end efter Døden.

Drago.

Det var skiønt,
At vi kan hente Trøsten hos de Døde;

Thi hos de Levende findes meer ei Trøst.
Ja — Olger Danske var en mægtig Herre!
Og Ekhard sidder end den Dag i Dag
Ved Venusbierget i et kulsort Harnisk,
Og varer Folk, naar Diævlen frister dem.

Hermentrud.

Tys! hvilken Larm?

Drago.

O alle Helgene!
Nu storme de alt op ad Vindetrappen,
De græsselige Dannemænd!

Hermentrud.

Kom! leed
Mig hen i Krogen Drago! Smut saa du
Af denne Bagdør ud! Staaer Viin paa Bordet?

Drago.

Gid der stod Gift!

Hermentrud.

Gaa nu! og lad mig ene
Kun, med min Krykkestok!

Drago.

Du vil dog ikke'
Bortjage Dem med den?

Hermentrud.

Hvem veed?

Drago (i det han gaaer).

Den Stakkel!
Nu har hun tabt Forstanden alt, af Skræk.

Kong Godfred kommer med en Skare danske Kæmper.

Marsken.

I danske Kæmper! Stiller Eder trindt
Om Kongen roligt! Han vil tale med os.

(De stille sig i en Halvkreds om Kongen).

Godfred.

Saaledes, Brødre, kom vi op ad Rhinen,
Paa vore Snekker. Let, som Bold i Luften,
Som Spaan paa Vandet, smutted Holken snelt
Ad Floden, uden Modstand. Rundtomkring
See vi alt røde Klostermure kneise

Bag Viindrubierget; og bag Borg og Kloster
Sig strække Klipperne mod Himlens Blaa.

Marsken.

Et deiligt Syn! det kan ei nægtes; skiønt,
Som danske Bøgeskov i stolten Hav,
Kun anderledes.

Godfred.

Lad nu Karl forsamle
Sin Hær mod os, ved Veser, Allerflod;
Han drømmer mindst om, at vi alt er dybt
I Hiertet af hans Land; at vi kan hærge,
Ja slaae i Bolt og Jern hans rædde Mænd,
Før han faaer Nys derom, som venter os
Ved Østersøens Kyst. Dog frygter Godfred
Ei for at møde ham; kan ei til Hest!
Thi vi er ingen Hestfolk, vi er Skibsfolk;
Og der hvor Thor skal skaffe Dansken Seir,
Maa Øret høre Bølgen, Øiet see
Den vandblaa Ægir rulle Skum i Sivet.

Marsken.

Dog kan vi flyve langt, som Storken flyver,

Fra Verdensdeel til Verdensdeel. Ei Bierget,
Ei Mark og Hede holder os tilbage.

Godfred.

Men Rede bygge vi dog helst ved Dammen.
Er Karl en Helt paa Landet, er han Løve,
Paa Bierget og i Skoven — nu velan!
Saa skal han see, at Godfred er en Hval
Paa Havet, ja en Kæmpekrokodil,
Der ei er bange for at gaae i Land
Og sluge Mennesker — maaskee ham selv!
Har han i Longbardiet og i Spanien,
I Tydskland øvet sine Ryttere;
Saa har i Irland og i Friisland Godfred
Lært sine Kæmper, paa det gyngende Dæk,
At svinge Øxen og det tunge Slagsværd,
Der-løftes kun med Kraft af baade Hænder,
Mens Ægir holder Tømmen.

Marsken.

Disse Saxer,
Dem tvinger han maaskee, men ikke dig.
Thi de forstaae dem ei paa Krig tillands,

Og de har intet Vand at sætte mod ham.
De sukke drøveligt i deres Huler,
Og see paa Maanen; mens den Danske munter
Seer daglig Solen bade sig med Purpur
I lystige Bølger.

Gódfred.

Nu velan! jeg kommer
Den tappre Wittekind til Hielp, og sætter
Et Bolværk mere stærkt mod stolten Karl,
End det, jeg satte ham ved Dannevirke.
Han kommer mig for nær! Hans Undersaatter
Ved Østersøen har jeg tvunget alt
Til Lydighed. Nu Obotriten maa
Til Skat os sende hundred hvide Heste,
Hvergang en Fyrste vælges. Friserne
Betaler ogsaa Skat! Og hvergang ei
Min Rentemester hørte fiernt i Hallen
Sølvpengen klinge lydeligt i Skioldet,
Forlangte han en dobbelt Skattepenge.

Halfdan.

O Konge! Dansken skylder dig stor Tak

For at du bragte ham til disse Lande;
Thi de er gode, her er godt at være.
Vor Reise falder anderledes ud,
End Thorkild Adalfars til Biarmeland;
Thi Karl maa være nu saa slem, han vil,
Saa er han dog vel ingen Utgardloke,
Med Haar som Horn, og i en Øglerede.

Hugleik.

Det tykkes mig fast som et Eventyr!
Et Sagn, fortalt os af en lystig Skiald:
Vi seile roligt op ad Floden her,
Saa finde vi en deilig Borg, forladt
Af Mennesker, med Viin paa Skiænkebordet.
Mon ei her boer en Her, som giækker os?

Halfdan (som har smagt Vinen).

Nei, Vinen giækker ei, den er naturlig.
En herlig Druesaft! Priis hvo som vil
Det danske Øl, jeg holder mig til Druen.

Hugleik.

Hold dig til Druen, Halfdan, indtil Druen

Dig tvinger, til at holde dig ved Bordet;
Men kast Foragt ei paa vort Gammeløl!

Godfred.

Lad Bægerne gaae rundt! og lad mig singe.
(Der skiænkes i Bægrene og de rækkes omkring).

Halfdan.

Tillader du, Herr Konning! at vi siunge
Den Vise, som os Thorkild Rød har digtet?

Godfred.

Ret gierne! Der hvor Sværd og Harnisk rasle,
Maa Heltens Sang og Skialdens Vise klinge.

Sang.

Bevæbnet fare
Vor Bryniefkare
Paa Floden blaa!
Til Odins Hæder
Vi vinde Stæder,
Og Franker slaae!
Vi lære Jorden,
Ned Seiersfærd,

At bedst i Norden
Man svinger Sværd!

Op! langs ad Rhinen!
For Ollet Vinen,
Paa Ægirs Vei.
Det ildner Blodet,
Men Heltemodet
Den styrker ei.
Det kan kun styrkes
I Pileskyer,
Hvor Aukthor dyrkes,
Med Asathyr.

Lad væbnet Snekke
Da brat forskrække
Hver fremmed Helt!
Sving høit dit Banner,
Drot for Normanner!
Fra danske Belt.
Til Seir og Lykke,

Til Sydlingskam,
Lad Ranken smykke
Din Hielmekam!

Godfred.

En ærlig Vise! — Nu saa drikker da
Til Aukthors Hæder! — Og ved dette Bæger,
Karl Hammer! giør jeg Eden til din Skræk —
Ja, Eden hellig og ubrødelig,
Saa sandt, som hist jeg haaber Valhals Glæder,
At jeg skal ei forlade dette Land,
Før græsseligt, med mine danske Helte —

(Holder pludselig inde og stirrer hen i Baggrunden).

Men hvad betyder dette store Forhæng,
Der midt paa Væggen? Mon der er en Dør?
Mon hemmeligt ei der et fiendtligt Baghold
Belurer os?

(En af Kongens Mænd drager Forhænget tilside. Man seer Billedet af en stor, drabelig, velskabt Kæmpe, med et deiligt Ansigt; han har Skiold paa Armen og udstrækker sit Sværd, med en truende Mine).

De Danske

(drage uvilkaarlig deres Glavind. Stemmer imellem dem):

Til Vaaben! — Lader Eder ei forfærde!

Marsken (leer).

Har Vinen alt beruset Jer? Og rædde
To Kæmpetylter for en malet Mand?

Halfdan.

Det er jo kun et Billed!

Andre.

Ha ha ha!

Halfdan.

Men herlig giort. Han staaer som levende,
Selv efter Døden; og jeg vædder paa:
Han var ei god at nappes med i Live.

Marsken.

Hvad fattes Kongen? Brødre! seer, han staaer
Forstenet i Betragtningen, og Taaren
Fra Øiet triller ham i Sølverskiægget.

Godfred.

Den Viin er altfor stærk, for fuld af Ild;

Den hidser os til viltert Sværmerie,
Og vækker Hiernens længstforglemte Minder.

Marsken.

Hvad tænker Kongen paa?

Godfred.

See paa det Billed!
See paa den fremmede Frankerhelt!

Marsken.

Ja, Herre!
Jeg seer paa ham.

Godfred.

Og finder du igien
I disse drabelige Mandomstræk,
Ei nogen Lighed, med en længstforsvunden
Ungdomsveninde?

Marsken.

Herre! med din Hustru?
Med din Ulvilde? Ja ved Asathor!
Skiondt det er treti Vintre siden Freia
Tog hende til Sesvarne, mindes jeg

De kiære Træk endnu. Den Fremmede
Med Sværd og Skiold paa Væggen, ligner hende.

Godfred
(tankefuld stirrende paa Billedet).

Det Barn hun skiænkte Livet, foraarsaged
Sin Moders Død. Du selv har vatnet ham.
Det var en Dreng, og Alger blev hans Navn.

Marsken.

Du leed ham ikke.

Godfred.

Nei, den lille Morder,
Jeg leed ham ei, han røved mig sin Moder.

Marsken.

Ved Drengens Vugge stod dog gode Fylgier;
Og hvis man stole kan paa Ammes Ord,
Da spaaede de, at han engang i Tiden
Udbrede skulde Dannernavnet vidt,
Til Fædrelandets Hæder.

Godfred.

Det var Dunst!
Som femaars Gut blev han alt stiaalet bort

Paa Stranden, af en usæl Vikingsmand.
Den stakkels Alger blev formodentlig
En vendisk Træl, og kiender ei sin Fader.

Hermentrud
(i Krogen, med høi Røst).

Nei, Konge! Olger Danske blev ei Træl.
Vel saae han aldrig meer den Fader, som
Forstødte ham; dog bar han ham i Hiertet;
Og jeg har ofte hørt ham nævne dig,
Med Graad i Øiet, naar ved Kongens Bord
Han tømte Bægret, som du trykte nys,
Mod dine Læber.

Godfred.

Hvo er denne Qvinde?

Danske.

En Vala! spaaer hun os Ragnarokr?

Hermentrud
(som bliver ledet frem til Kongen, freidig og med naturlig Høihed):

Kong Karl den Stores Amme seer du her,

Og Olger Danske var den Stores Ven!
Hans Hiertensven, som Roland og som Ekhard.
Et uadskilleligt Fiirkløverblad,
Til Døden kom og grumt adskilte dem.
Hans Liv en Række var af Krigsbedrifter;
Men stort var Hiertet i den danske Olger,
Og Kiærligheden overgik hans Had.
Han faldt ved Ronceval; og Karl begræd ham,
Som Broderen begræder Broders Død.
Til Hertug havde han alt kaaret ham.
Den Egn, hvor du vil hærge, ejed Olger;
Og dette Slot, hvor nu hans Billed hænger,
Var hans. Her leved han med Karl den Store;
Nu det beboes kun af Erindringer.
Eengang om Aaret kommer Karl herhen:
Da sætter jeg et Bord med Viin og Bæger
Til ham i Salen. Ene sidder han
Med Haanden under Kind da ved sit Bæger,
Og nipper til det, mens hans Taare triller;
Han seer paa Billedet, og sukker sagte:
"Sin Olger Danske faaer ei Karl igien!"

Gotfred
(hurtig og stærk bevæget).

Kom Brødre! Vi vil ikke kæmpe mod ham!

Marsken (ligesaa).

Nei!

Godfred.

Brat indskiber Eder, Danske!
Vi strider ei mod Karl den Store.

De Danske (med Ild).

Nei!
Vi kæmper ei mod Olger Danskes Broder.

Godfred (til Hermentrud).

Farvel! — Der skal ei krummes Jer et Haar,
Paa disse Bredder, som har lydt min Alger.
Vi stikke snelt igien i Østersøen.
En venlig Vind har dreiet Tordenskyen,
Det bange Franken aander let igien.
Hvor gierne tog jeg dette Billed med! —
Men jeg har ei fortient det; thi jeg skiønned
Ei noksom paa min Alger, mens han leved.
Velan — du skal beholde ham, Kong Karl!

Men dette Bæger! — Karl den Stores Amme!
Tillader du Kong Godfred, Algers Fader,
Til Leire med at tage dette Bæger,
Hvoraf min raske Søn drak Livets Fryd?

Hermentrud.

Jeg skiænker dig det, i min Konges Navn.

Godfred.

Ved hver en Høitid skal jeg tømme det.
Og naar jeg døer, skal Olaf arve Riget,
Mit Guld, mit Sølv, mit Purpur, mine Sværd,
Kun ikke dette Bæger! Jeg det kaster
Fra Kongesalen, naar mig Odin vinker,
I dine Bølger Issefiord! — Og sagte —
Som Bægret synker, skal mit Øjelaag
Bedække mine brustne Blik; som Tæppet
Nu evig dækker Olger for sin Fader!

(Han drager Forhænget for Billedet og gaaer;
Alle følge ham).

Haugen ved Heresburg.

(Det gryer ad Dag, Maanen skinner endnu).

Pipin. Albion.

Albion.

Snart bryder Dagen frem! Dens Purpurblus
Forjager alle Nattens Sørgeskygger;
Dog skinner Maanen end. Den hvide, blege
Gienganger kan ei finde Ro i Graven.

Pipin.

Lad Maanen være Maane! Maanen er
Et intetsigende smukt Qvindeansigt,
Hvis søde Smil vil gierne tækkes Alle,
Mens Hiertet er iiskoldt og ligegyldigt.
Lad den selvkiærlige Maane pynte sig
Med sine Straaler, og pas du dit Hværv!

Albion.

Alting forstaaer du, med en egen Kunst,
At drage ned i Pølen og besudle.

Pipin.

Kiæd hver en Sandhed splitternøgen af,

Og du vil gyse for den fæle Beenrad,
Naar Løgnens Kaabe falder den fra Hoften.

Albion.

Saa kast du selv nu Løgnens Klædebond!
Og siig mig uforblommet, hvo du est?
Thi ikke troer jeg længer at du varst
En tapper Høvding i den Stærkes Hær.
Din Læbe trækker Listen kun til Smiik.
Din skumle Pande skuler mere mørk
End Midnatskyggen.

Pipin.

Agt ei paa min Pande,
Betragt mig kun som Jernet i din Dolk!
Hvor kommer Jernet fra? Fra dunkle Bierg.
Bekymrer du dig om Oprindelsen?
Du bruger det! Thi det er skarpt og hvast.

Albion.

Den store Mand i den kulsorte Brynie,
Der sad i Skoven, hvor vi gik forbi —

Pipin.

Der sad slet ingen. Tro mig dog engang!

Det var en Drøm kun af din egen Hierne!
En Stub i Maanskin af et gammelt Træ!

Albion.

Han trued ad mig, varende med Haanden,
Som om han vilde gienne mig tilbage —

Pipin.

Det var kun Vinden i den mørke Green!

Albion.

Og skreg i det han reiste sig og svandt —

Pipin (leer).

Hvad skreg han da?

Albion.

God Aften, Fadermorder!

Pipin

(gyser tilbage et Dieblik og siger sagte):
Kan Drømme giette Sandhed?

(fatter sig strax rolig).

Piin ei Hiernen,
Med latterlige Gisninger! Hvad kommer
Min Skiæbne dig ved? Spørger jeg om din?
Hævn over Karl forbinder os. Hans Død
Er Maalet for vor fælleds Nattevandring.

Naar han er faldet, skilles brat vi atter,
Og ingen spørger om den anden meer.

Albion.

Saae du den hængte Riddersmand i Lunden?

Pipin.

Hans Navn var Astolf, jeg har kiendt ham godt.
Saadan behandler Karl selv Rigets Første.
Despotisk som en Mor, han præker Mildhed.
(Gaaer speidende nogle Skridt tilbage og skotter til den Fløi af Borgen, som vender ud mod Haugen).

Albion

(træder frem i Forgrunden).

Jeg svoret har at hævne mig; men hævner
Et usselt Mord, som brændemærker mig?
Jeg svoret har, Karl, at ydmyge dig!
Men ydmyg falder du ei for min Daggert.
Velan! — Med Natten kommer bedre Raad.
I Maanens kolde Glands de kiære Skygger
Omsvæved mig, de kiølede mit Blod,
Og viste Veien til et værdigt Maal. —
Jeg væmmes ved, at følge denne Niding,
Som ved at bære paa det blotte Bryst

En giftig Tudse. — Men et Øjeblik
Maa jeg endnu dog taale ham. Hvem der?

(Karl aabner en Dør paa Fløien og kommer ud).

Pipin (drager Albion tilside).

Der er han! Skiæbnen bringer selv vort Offer.

(De træde tilside).

Karl.

Hvor lang er denne Nat. Jeg kan ei slumre!
Det lille Kammer er mig alt for qvalmt.
De kiølige Træer vinke mig igien!
Her saae jeg mine Døttres Glæde; her
Forfølger mig ei Anelsernes Gru.

(Seer sig om).

Og dog — det er, som alting var forvandlet.
Før vinkte mig det Grønne vennesælt;
Den grønne Farve tyktes mig saa tro,
Saa qvægende, saa roligstyrkende; —
Nu tænker jeg paa Skimmelhed og Mug,
Der dække fugtige Salpetervægge,
Gravhvælvinger og Liig i Kisterne.
Det fugtige Muld er klamt i Natteduggen;

Og Tudsen hopper svullen under Træet,
Hvor før jeg hørte Nattergalens Røst.

(Pipin sniger sig bag paa Kongen, Albion efter ham; idet Pipin vil støde Dolken i Karl, griber Albion ham om Armen og raaber, medens han holder ham fast i denne Stilling):

Ha! vogt dig Karl! Din Søn vil myrde dig.

Karl.

Forræderie!

Pipin.

Forræder!

Albion.

Det er du!

Karl (gyser tilbage).

Min Søn? — Uhyre! —

Pipin (skummende af Harme).

Unaturlige Fader!

(til Albion).

Fordømte Træl, som spilder mig min Hevn!

Albion.

Vær rolig Konge! Giør ei Larm forgieves!
Du finder Bistand nok i Haugen her.

(kalder).

Siegbert!

(Saxer træde bevæbnede frem).

Karl.

Omringt af Saxer? Ha fordømt!
Jeg lokket er i Fællen. Vagten hører
Ei mine Raab, i Borgens fierne Gaard.

(drager sit Sværd).

Men dyrt, dyrt skal I kiøbe dog mit Liv!

(Saxerne bemægtige sig Pipin paa Albions Vink).

Albion (til Karl).

Den som har reddet, røver ei dit Liv.

(til Saxerne).

I svor en rædsom Eed, at lyde mig!

Siegbert.

Den har vi svoret. Skal vi dræbe Karl?

Albion.

Jeg gav dig Frihed.

Siegbert.

Din, med Liv og Blod,
Er Siegbert.

Flere Saxer.

Din med Liv og Blod Enhver.

Albion.

Saa hylder Kongen! — Han er eengang nu
Vor Overherre. Bringer denne Morder
I Sikkerhed! Gaaer bort med ham af Haugen,
Og venter udenfor, hvad Kongen vil!
Det er mit sidste Bud. Har I mig kiær,
Saa lyder mig! Og svigter ei den Eed,
Som I har svoret høit paa Wodans Blodsteen.

Saxerne.

Vi lyde dig!

Albion.

Min Siegbert! først et Ord!
(Han taler sagte med ham).

Siegbert (bedende):

O nei, min Hertug!

Karl (forundret).

Hertug?

Albion.

Det er svoret,
Ved Freas evigglade Kiærlighed!

Farvel! Forlader mig! Og lad mig ene
Med Kongen.

Siegbert.

Albion! grumt sætter du
Idag din Kæmpes Lydighed paa Prøve;
Men lad saa være! Vi har svoret Eden;
Og længe vil dog ei Skilsmissen vare.
Thor styrke dig, og Frea signe dig!

(Saxerne gaae med Pipin, som fra det Øieblik han er fangen, er siunken hen i en mørk Stumhed).

Karl.

Jeg falder i Forundring! Albion du?
En Saxerhøvding! før min bittre Fiende,
Nu min og mine Venners Redningsengel.
Fra fælen Offerlænke har du løst
Min Eginhard og Angilbert; og nu
Du redder her min Søn fra Fadermord
Og mig fra Døden? Gloende Kul du sanker
Mig paa min Isse.

Albion.

Gid de svie dig!

Karl.

Jeg elsker dig! Og alting vil jeg prøve,
For at forsone dig.

Albion.

Jeg hader dig;
Og før forsoner du med Hunden Ulven,
End mig med dig.

Karl.

Min Immas, Berthas Tak
Vil røre meer dit unge stolte Hierte,
Som jeg beundre maa i al sin Raahed.

Albion.

Raat er mit Hierte! Vil du syde det?
Fortær det kun Barbar, saa raat det er!
Du est jo blodig end om Munden, Karl,
Af dem du slugte nys.

Karl.

Din Vrede grændser
Til Vanvid. Jeg er i din Gield; men fat dig!
Beskiæm dig ikke selv! Forspild ei atter,
Med Ukvemsord, den Agt jeg skylder dig!

Albion.

Tael ei om hvad du skylder mig! Din Gield
Utallig er, som Havets bittre Bølger.
Saa lidt du tæller dem, som du betaler!

Karl.

Hvad bærer du om Hænderne? — Hielp Himmel!
Det er jo Haar med levret Blod besudlet.
Den stakkels Ungersvend, han er forrykt!
Mit Hierte bløder for ham.

Albion.

Nei, Kong Karl!
Den Seier faaer du aldrig over mig,
At jeg skal rase som en gal Affindig,
Skiøndt det var høist naturligt, om jeg blev det.

(løser Lokkerne af sine Haandled).

Tag disse Lokker! Lad der flættes Armbaand
Af dem, med Guld indsnoet, til dine Døttre.
Paa Bryllupsdagen maae de bære dem.
Det var min Moders og min Beiles Haar.
Det skiar ei dine Bødier dem af Nakken;

Da de halshugged' dem; jeg skiar det selv,
Og bringer dig nu Skatten, Herre Konge!

Karl.

O Himmel! er det muligt?

Albion.

Muligt? Ja
Hvad er ei muligt for den store Karl?
Du har forvandlet Bølgen, store Karl,
I Alleren og Veseren til Blod.
Men vogt dig, Karl! det flyder ud i Havet,
Og lokker frygtelige Vildgiæs hid,
Fra Nordens Moser.

Karl.

Hør mig, Albion!
Jeg har forsyndet mig, og jeg tilstaaer det.
Det er en Christens Pligt at skrifte Synd.
Det græsselige Drab paa dine Landsmænd
Mig trykker Hiertet. Gud tilgive mig!
Tilgiv mig ogsaa! Slangen har forført mig,
Som hvæsed i en deilig Qvindeham.

Albion.

O fy, den Mand, som daares af en Qvinde!
I fem Aar elsked jeg min Hildegund,
Men taug, betvang mit Hierte mandigstolt;
Ifald hun havde fordret dine Venners,
De blege Svendes, Død, — endskiøndt uskyldig,
Forført af Varslerne; — jeg havde stærk
Bekæmpet Kiærligheden; aldrig kysset
Den Mund, som fordred Menneskenes Blod.

Karl.

Jeg har forskudt den Grumme.

Albion.

Ha du kaster
Forst Brønden til, naar Barnet alt er druknet. —
See, Karl! nu nyder jeg den Hævn, jeg søgte;
Thi bleg, beskiæmmet staaer du for en Yngling,
Hvis Ærlighed og Kraft ydmyger dig.
Og derfor kom jeg! Ikke for at høre
Din matte Tak, ei for at være Vidne
Til din Fortrydelse, som intet frugter;
Men for at sige dig, hvad ei dit Kryb

At sige vover; for at rive Masken
Af dine Lasters Ansigt, vaske Sminken
Af dine Dyders Kinder; at de gunstne
Maa stirre paa dig, hæslige som Liig. —
Du smigrer selv dig med at tvinge Norden
Til Christendom? Men det er kun en Bielde,
Som kildrer din Forfængeligheds Øre.
Du river Hytter ned, naturligt bygt
Af Skovens Træ af Græssets lune Mos,
Og sammenlimer kummerligt og smaaligt
Der snørkelsmykte, sønderbrudte Marmor,
Som hentet blier fra ødelagte Rom:
Det kalder du, at danne raae Barbarer!
Du røver os den Tro, hvorved vort Folk
Sig styrked i utalte Slægters Række;
Det kalder du, at danne raae Barbarer!
Fordi vi sætter os med Kraft og Frihed
Imod din Herskesyge, raser du,
Og sender ud en skummel Bødelflok.
Den ædle Saxers Hoved falder blodigt
For Frankertrællens Hug, i tusindviis:

Det kalder du, at danne raae Barbarer! —
Men hør nu, Karl! din Heltegiernings Frugt!
Din Grumheds Ild har tændt et blodigt Had,
Imellem Norden og det stolte Syd,
Der rase vil, til tusind Slægters Qval.
I store Flokke stimler hid Normannen,
Af samme Slægt, af samme Troe, som vi,
Men mere grum. Hans vilde Hævnelyst
Vil ingen Grændser kiende. Lykkes det
Maaskee dig selv, at gienne ham tilbage, —
Han kommer snart igien, naar du er død,
Og hærger langs ad Floden i dit Rige.
Han brænder dine Klostre, dine Borge,
I Trældom bort han slæber Landets Børn;
Ungmøens Skrig vil ikke røre ham.
Din fromme Søn paa Thronen, skiælvende,
Vil græde som et Barn, vil kysse Riset,
Og kiøbe Nordens Skaansomhed for Guld. —
Nu har jeg sagt dig, hvad der forestaaer,
Og glad og kraftig rider jeg til Valhal!
Tro ei, det er Fortvivlelse! Jeg kunde

Frit leve, som en Helt, og trodse dig;
Men jeg er kied af dette usle Liv!
Min Brud, min Moder alle mine Venner
Er hedengangne — Wittekind forlod mig —
Den blege Hær paa Skyen vinker mig,
Min Tro forbyder mig ei Selvmordsdøden.
Velan jeg følger! — Frygt ei for at kaldes
Min Morder! Mine Landsmænd veed mit Forsæt. —
Saa kom da du, min Faders gamle Sværd,
Og yd din unge Ven den sidste Hielp!

(Han giennemborer sig med Sværdet og falder).

Karl

(efter at have stirret paa ham med dyb Medlidenhed):
Din Tro forbyder dig ei Selvmordsdøden? —
I disse Ord, ulykkelige Helt,
Er alt mit Forsvar lagt. Thi bør ei Christne
Bekæmpe slig en Tro, som rokker Livets
Nødvendige Grundvold, og som sværmersk adler
Forbrydelser mod Gud og mod Naturen?
O redelige Taarer offrer jeg,
En Synder selv, dig her, min syndige Broder! —
Men nu har ogsaa Karl udstaaet sin Straf.
Den tunge Steen mig falder fra mit Hierte.

Ydmyget har du mig! Men Ørnen dvæler
I Støvet ei, hvor den et Øjeblik,
Af Lynet blændet, kasted sig forfærdet.
Den reiser sig paa ny, med dobbelt Kraft. —
God varst du, Albion! tapper var din Arm;
Men Hiertet, hærdet i en hedensk Frost,
Som Blomsterqvisten, havde tabt sin Knup,
Bar ingen Frugt! Og med indskrænket Aand
Begrebst du ei, hvad Karl paa Jorden vil.
Ja — Christendom og Menneskelighed,
For Eder kæmper jeg. Tilgiv! jeg snubled!
(knæler og folder sine Hænder).
Jeg skrifter angergiven, Himlens Konge!
Umenneskeligt og uchristeligt
Var dette Mord! (staaer op) Dog ei med tomme Klager
Giør Karl sin Handling god, men med Bedrift.
Vel forudseer jeg det: Min Vredesiid
Har brudt mit eget Værk; det blier en Torso —
En Stump kun af en Helt! Men af hans Krop
Skal man dog slutte sig til Arm og Been;
Og see, at Kæmpen ei var uden Hoved,
Endskiøndt han tabte det, et Øjeblik.
Min Ask ei skyder sig mod Himlen rank,

Den kappet blev og den har tabt sin Top;
Men mere bred og mere skyggefuld
Den strækker sig herefter over Jorden,
Til Menneskenes Tarv. Skee, hvad der vil
I dunkle Fremtid; min Bedrift skal staae
Dog lys, i bælmørk Nat, som høie Fyrtaarn
Med vældige Blus, og vare Fremtids Styrmand,
For lige Skibbrud. — Nu til Kongedaad!
Alt bryder Morgenrøden frem paa ny.

(Solen staaer op).

Bort Suk og Graad, med Nattens blege Maane!
Her gielder det at holde Statens Roer,
Den stærke Ganger, i den stramme Tømme.

(drager sit Sværd og peger med sin Finger paa Knuppen af Hialtet).

Med dette Stempel, Herre! præger jeg
Din Lov paa Jorden.

(svinger Sværdet).

Og med dette Staal
Skal Karl, din Tiener, give Loven Kraft!

(Han gaaer).

Langbarderne.

Tragedie.

Snio, Venilernes Konge.

Gambaruk, hans Søster.

Ebbo } hendes Sønner.
Aki }

Butle }
Humble } Helte.
Jarmerik }

En Olding.

En lille Dreng.

En Herold.

Chor af Kæmper og Hofgoder.

Handlingen foregaaer i Vendsyssel i Jylland.

En Lund i Skoven.

Snio med Kæmper.

Snio.

O, mine Sønner! Fædrelandets stærke Mænd!
Dyb Sorg nedtrykker Snio, eders Vaabendrot;
En Mand, hvem ellers Nød ei bøier Nakken let;
Hvem selv I valgte, løftet paa Skuldrenes blanke Skiold.
Dog intet gavner Manddomsmod og Tapperhed,
Mod en usynlig Fiende, sendt fra Jothunheim.
Thi her det gielder ei, med Asa Bragis Sang,
I Helterækker, bryniedækt, og Skiold ved Skiold,
At møde German, eller Bretlands Snekkeflok.
Nei, frygteligt i Mulmet kogle Troldene,
Sendt Jotland, som den skummelblege Hungersnød.

Da vore Fædre drog fra fiernest Asaland,
Frivilligt paa Østens rige Goder Slip de gav,
Og bytted gierne Dadlers Frugt og Roserne,
Med grønnen Rug, der trives bedst bag Vintersnee.
Thi daglig trænger, Asathor! din Søn til Strid;
Og hvor han ei kan kæmpe meer mod Mennesker,
Han kæmper mod Naturen, slutter aldrig Fred;
At magelig Dorskhed sløve skal ei Armens Kraft.
Men nu har Moder Frigga, i sit grønne Skrud,
Forladt vor Halvø, med sin Tindings Axekrands;
Nu sidder Hel paa Heden; mens den gode Blæst
Henvirvler Sandet over Markers brune Lyng;
Og snart forvandler Hungren os til Skrantninger.

Choret.

Saa var Alfaders Bud,
At med tærende Sot, barmqvælende Dødsfrygt,
Straffes, i Helheims mørkeste Vraa,
Nidingen skulde, som skielvende svag,
Feig, miskiendte sit Manddomshværv.
Fordi han med Rædsel, Thor, undveeg
Dit blinkende Sværd, lynende Spydskaft,

Skal evindelig Qvalangst,
I et Dødningebeens udmarvede Rør,
Evig ham true!
Men hvad forbrød, Hlorrida nu
Dine lydige Sønner?
Som, paa svageste Vink af Strishammeren Miolnir,
Giorded med Sværd brat mandige Lænd,
Sadled til Færd høitvrindskende Ganger? Stak
Flaget, i Raa heist, over svulmende Seil,
Naar din Purpur-Hielmbusk vifted?
Hvorfor skal Manddrabs høirøde Stænk ei
Mærke dem til Einheriar meer? Siig
Hvad vi forbrød, at med Foragt du
Ryggen os vender, og giver i Vold,
Til en Svartalfs mattende Gioglen?

Snio.

Mit hele Haab staaer nu til Odins Offerpræst,
Som hist paa Stenen spaaer af Ørens lunkne Blod,
Og Indvoldsdampen, om der Frelse gives end.
Men hvad betyder denne Larm? Hvo bringes mig
Bagbunden, som en Fange, snørt i Strikkerne?

(Butle og flere Helte bringe Jarmerik bagbunden).

Butle.

En Overtræder, Konning, her vi bringe dig!

Jarmerik.

En Mand, som uretfærdigt lider Overlast!

Butle.

Som spottet, uforskammet, har dit Herrebud.

Jarmerik.

Som sig nøiagtigt, Konge, til dit Ord har holdt.

Butle.

For at forøge Manglen ei, befolst du viis,
At Ingen Mand i Giæstebud, med Øllet meer
Ophidse maatte Hiærnen, til letsindig Lyst.

Jarmerik.

Uviis jeg kalder Den, der stækker Vingerne
Paa Falken, som han bruger selv til Fuglejagt.

Butle.

Men naar din Frænde savner Korn til dagligt Bred,
Hvor kan du spilde Maltet da, saa hierteløs?

Jarmerik.

Hvad kommer mig min Frænde ved? Hver voxen Mand
Selvstændig sørge for sig selv! Behøver han
En Amme, som med ængstlig Hu end dier ham?

Butle.

Venilers Drot ophæved' alle Drikkelag;
I denne Nød maa intet Ølhorn tømmes meer!

Jarmerik.

Den Lov jeg efterretlig har og ærligt holdt;
Thi, skilt fra Flokken, søbed i min Eensomhed
Jeg Øl af Bakken, med en sneehvid Elleskee.

Snio.

Man bragte mig et Budskab om din sledske List;
Og jeg forbød hver Mand, ved selve Livets Tab,
At søbe, som at drikke.

Jarmerik.

Godt! jeg lød dit Bud;
Og var i Aftes silde saa beruset dog,
At Maanen knap jeg skilte meer fra Stiernerne.

Snio.

Nu, ved min Ring af røden Guld, stolt Jarmerik!

Saa skalst du døe! Hvo var af Eder Vidnesmænd,
Til Overtrædelsen?

Jarmerik.

Jeg har intet overtraadt.
Ei træde kunde jeg; overtræde plat ud ei;
Jeg strakte med en ærlig Ruus paa Bænken mig,
Og sov fortræfligt. Nu, med frisk Vedrulighed,
Paastaaer jeg kiæk for dig, i denne Morgenstund,
At Snios Bud er ei af Jarmerik overtraadt.

Snio.

I saae ham drikke, søbe dog?

Butle.

Nei, Herre, nei!
I Ollet brød han Brødet, tog saa Stumperne
Fra Bakken, stak i Munden dem med Fingrene,
Og spiste sig en Ruus, i det han mætted' sig.

Snio.

Saa løser ham! Thi han har intet overtraadt.

(Jarmerik løses).

Gak, snilde Kæmpe! som din List og Underfund
Kun bruger her til Landsmænds Tab, og egen Skam.

For dennesinde slapst du fri og angerløs.
Men næstegang, naar Øllet dig har giort til Dyr,
Paa hvilken Maade ligegodt — og drakst du det
Af Luften selv, ved Ilden løst til lette Damp, —
Da hænges du paa Grenen, som den modne Frugt,
Indtil den stolte Fugl fra Skyen plukker dig.

Jarmerik.

Eengang maa jeg dog drikke mig en Ruus endnu,
I dette Liv.

Snio.

Giør dig, paa Livets sidste Dag,
Saa lystig eller sorrigfuld, som selv du vil!

Jarmerik.

Jeg mener til dit Gravøl, min Venilerdrot!
Thi Den, som er for Hungersnød saa ræd, som du,
Døer sikkert først; og store Kongers Hedenfart
Maa man jo feire, med et lystigt Giæstebud.

(Han gaaer).

Gambaruk kommer med et stort Qvindefølge. De have alle de lange lysegule Haar kiæmte ned omkring Ansigtet, og samlede under Hagen med en Egekrands.

Snio.

Hvad komme der for Langebarder?

Gambaruk.

Broder du
Har givet os et Hædersnavn. Behold det selv
For dig og for dit Folk, det passer herligt sig!
Med lange Skiæg, naar Alderen tillader det,
Og med Stridsøxen lang Venilen gaaer i Kamp.

Snio.

Hvad tyder dette Tog, min Søster Gambaruk?
Hvi har, med disse Qvinder, du kiæmt Haaret ned
Om Kind og Hage? Bundet under Hagen det,
Som Skiæg, med Egens smuktudtungede Foraarsqvist?

Gambaruk.

En Nattedrøm, min Broder Snio, spaate mig:
Det Folk af Odin kunde vente Frelse vist,
Som først i denne Morgenstund hans Øie saae,
Fra Østens Vindve; mens han tidligt aabned det,
Naar Duggen faldt, og Fuglen sang paa vaaden Green.
Da raadvild nu jeg pøndsed, traadte Freia selv
For Leiet frem og sagde: Lad din Qvindeflok

Mod Østen staae, som skiæggede Kæmper, i Morgengry!
Thi Odin elsker fagerlange Qvindehaar;
Og han vil undres, naar han skuer dem, som Skiæg
Paa Helten, dække Brystet. Længe dvæle vil
Paa denne Glands hans Faderøie, før han seer
Hen paa den øvrige skyggedækte Friggas Jord.
Som sagt, saa skeet: Vi stod i Rader mod Østen vendt,
Og fanged Morgnens første Straaler med vort Haar,
Som Fiskeren sølverskællet Fisk, i sledske Næt.
Og neppe var det skeet, før Odins Offerpræst,
Der slagter Qvæg i Morgengry paa fladen Steen,
Henrykt af Dampen raabte: "Frelse vil vort Folk
Et sindrigt Raad, nedsendt en Mand fra Guderne."

Choret.

Har da nu Qvindernes List og Qvindernes Skiønhed
Virket igien, og fordunklet
Heltens Bedrift? Som da Loke, til Hoppe forvandlet,
Frelste fra daarlige Løvte
Guderne? Fanged dig, Odin, med flagrende Guldhaar
Møen igien? Som da Garderiks

Rinda dig trylled til Tærne; til Orm
Gundlød hisset i Bierget;
Hvor den sødeste Miød du drak af de smilende Læber.

Jordens Lyksalighed bringe de venlige Disar.
Takker ei Hiertet for Elskov
Freia din Magt? Og skiænker ei Iduns rødmende Frugter
Livet huldsalige Friskhed?
Qvæger ei Sif i sin Hvidarm Thor? medens Saga
Tegner Bedrifter paa Skiold; medens Eirs Rod
Banesaar leger; og Frigg
Huldt langbardede Kornar
Skiænker den grønnende Jord, hvor Sangfuglskarerne qviddre?

Men nu vender Ryggen du din Slægt!
Guultvisnede Marker
Savne saftige Græs; dit Ar,
Huult, uden Meelstof,
Yder ei kraftigt Brød. Oxen forgieves
Bag Tidslens Busk, bedækt
Kun af det Sandstøv, som Somrens Blæst
Kasted, søger sit Ophold.

Og svag sig slæber
Skiælvende Ganger, som fordum
Stolt, med det funklende Blik, hvrindskende
Brød i fiendtlige Fylke.

Ingen Sky, med Roser og med Guld,
Afkiølende, flygtig,
Pryder sildige Qvæld. Din Telt,
Niord, du ei opslaaer,
Skiænker ei liflig Regn. Blomsten oplader
Sin smægtende Kalk; dens Tørst
Lædsker med Draaber ei sparsom Dug.
Skoven sænker sit Hoved! —

O Frigga, Moder!
Over din Slægt forbarm dig,
Send vederqvægende Regn! Aukathor,
Luften kiøl, med din Hammer!

(De gaae).

Ebbo

(kommer alene, i dybe Tanker).

"Et sindrigt Raad, nedsendt en Mand fra Guderne,
Skal frelse Folket!" — Var ei saa min Moders Drøm?

Ja, ja — jeg har det! Pludselig, men stærkbestemt,
Opstod den klare Tanke mig i mørken Siæl.
I Havsnød reddes Noget, at ei Alt gaaer tabt!
Meer knap er Høstens Modenhed, end Vaarens Haab.
Thi ryster Storm fra Qvisten hviden Blomstersnee,
At Stammen ei, ved altfor giftig Frugtbarhed,
Skal tæres hen og visne. — Bort Betænksomhed!
Børn, Oldinge — maae dræbes! — Snekken seiler læk
Paa Verdenshavet, — og med hvert et Øjeblik
Staaer Vandet høiere. Hurtig da en Redningshielp!
Hvad tabe disse Smaae, som hverken kiende ret
End Livet eller Døden? Der — som Dyrene
Sig Slagterbænken — nærme dette Leiested,
Hvor længst og roligst slumres! — Og skal Oldingen
I Veien staae den friske Mand? Hvi tøver han
Da med det Spring, som bringer ham i Odins Arm?
Og tør han ei? — Vel — stød ham ned! — I Valaskialf
Han takker dig, som Baadsmand, for sin Overfart.

(Jarmerik kommer med Humble og Butle).

Jarmerik.

Ha Ebbo! Konning Snios raske Søstersøn!

Langt mere mig end Drotten viis og heltestærk;
Vi takke dig! Dit Forslag Alles Bifald vandt.
Børn, Oldinge skal dræbes! Rundt, fra Thing til Thing,
Dit Raad eenstemmigt samtykt blev, af Heltene.
Nu kommer dog den Dag, da ingen tapper Mand
Tildeles knapt og karrigt meer sit Mundforraad;
Nu kan Enhver dog spise, drikke, som han vil;
Og straffes ei paa Livet, naar det lyster ham,
At giøre sig tilgode, ved det fyldte Horn!

Ebbo.

Forvovne, plumpe Kæmpe! du fornærmer mig;
Og jeg forlanger Fyldest af dit eget Sværd!

Jarmerik.

Hvordan? Min Ven — min Ebbo, jeg fornærmer dig?

Ebbo.

Ja, blodigt! Og din Død kun tilfredsstiller mig.

Jarmerik.

Hvis sligt er skeet, da er det mod min Villie giort;
Thi ingen Mand jeg ønsker meer til Ven, end dig!

Ebbo.

Og deri, Niding, just bestaaer Fornærmelsen!
En Jarmerik maa aldrig kaldes Ebbos Ven.

Jarmerik.

Men siig, hvad har jeg da forbrudt? Jeg holder jo
Med dig i alt!

Ebbo.

Det maa du ei!

Jarmerik.

Jeg billiger
Dit Helteforslag.

Ebbo.

Derfor bløde skal dit Bryst!
Thi ærligt er mit Raad, skiøndt det er rædselsfuldt;
Uegennyttigt, — ledet af Nødvendighed.
Men gierne gaaer til Drab ei Odins tappre Søn,
Som til et Gilde; lumpne Frækheds Overmod
Maa ikke tro, at være Viisdoms Ligemand;
Og vover sig en Morder i en Ædlings Lag,
Saa vorder han af dragne Sværd tilbagestødt!

Jarmerik.

Velan! Jeg har en Glavind og en Arm som du,
Og taaler ikke meer, at du forhaaner mig.

Ebbo.

Mit Ord var kun en Indskrift paa din Bautasteen!

(De kæmpe, Jarmerik falder).

Far hen, troløse Kæmpe! Flyv til Jothunheim!
Drik med Utgardeloke hisset svovlet Miød!
Du kommer til Thrudvanger ei, hos Asathor.

(Gaaer).

(Hofgoderne komme fra Offerlunden).

Humble.

Jeg finder trodsigt, daarligt handle denne Mand.

Butle.

Den Heltegierning huer mig, for alle, just.

Humble.

At vende Sværdet mod sin Slægt, sit eget Blod?

Butle.

Naar Edder i en Finger gaaer, afhugges den.

Humble.

Var Jarmerik ei tapper Helt?

Butle.

En Slange, Hund,
Er ogsaa tappre, derfor dog ei Mennesker.

Humble.

Han vredes over, at man er tilsinds som han?

Butle.

Den samme Handling tit har høistforskiellig Grund.

Humble.

Men stor er Jarmeriks Venneflok; den hævner ham.

Butle.

Ei Ebbos derfor blinke vil med Dinene!

Choret.

O Drotter kives ei! Formerer ei vor Nød,
Med ydermere Rasen og Uenighed!

(Kæmperne gaae).

Chor af Goderne.

Askurs og Emblas daarlige Slægt!
Frøet du til din Undergang

Bærer dybt i dit eget Bryst,
Ormen, i Blomstens Kalk, lig.
Stor, stærk kunde du vorde,
Hvis ei Tvedragt, fordærvelig opbragt,
Tæred din Marv, slog dig med Blindhed
Steds, og forødte din skiønne Kraft.
Derfor voxer nu brunt Lyng
Over den ranede Kornmark,
Fordi Plougjern vege, for Sværdsods
Dræbende Lyn. Og med rødt Blod
Giøded du Jorden, som vented
Hyggelig Pleie.
Men ei for langsomtfurende Ploug
Bredbringet Oxe, stærk, drøvtyggende,
Sindigtskridende, spændtes; hvor Hingsten
Stamped, ildøiet, flygtig,
Jorden haard, og besaaete
Marken med Biøslets
Flygtige Skum.

(De gaae).

En Olding kommer med en lille Dreng. Siden Ebbo med et mindre Barn paa Armen i Baggrunden.

Oldingen.

Min Fridleif, som paa Farfar's Knæ saa tit har spøgt,
Nu skal vi gaae en Vandringsvei tilsammen, vi.

Barnet.

O gierne Farfar vandrer jeg afsted med dig.

Oldingen.

Har ei om Balburs Breidablik jeg dig fortalt?

Barnet.

Hvor Alfer lege?

Oldingen.

Ja, min bolde Fridleif! Der
Skal du nu ogsaa vorde snart en Lysets Alf.

Barnet.

Men først en Mand, paa denne smukke faste Jord.

Oldingen.

Ha den er ikke længer smuk og sommergrøn!
Forbrændt er Marken, Løvet hænger med slappe Blad,
Og Kilden klukker yndigt ei til Fuglens Sang.

Barnet.

Saa kommer der en anden Vaar, med bedre Blomst.

Oldingen.

Ja, hist hos Baldur!

Barnet.

Du har sagt, der kommer man
Først efter Døden.

Oldingen.

Vi skal alle døe, min Søn!

Barnet.

Men leve først. Jeg gammel vorde vil som du.

Oldingen (afsides).

Ha stakkels Pog! Hvorledes forberedes han?
Jeg er en Gubbe, Døden ei forfærder mig;
Og gierne, hvis det baade kan mit Fædreland,
Vandlilierne mig skiule maa i Herthas Sø.
Naar dig jeg kunde frelse kun fra Dødens Skræk,
Min stakkels Gut! — mere bitter fast end Døden selv.

Barnet.

Hvor er min Broder, Bedstefa'r? De bragte ham
Til Dammen hist. Hvad giør de med ham?

Ebbo.

(triner frem i hæftig Sindsbevægelse med Barnet).

Drukned ham,

Som nyfødt Hund; — men heldigviis kom Ebbo til.
Den Lille strakte Haanden mod min Hellebard,
Som, sænkt i Vandet, vogted ham for Undergang.
Han greb om Spæret. Thor skee Tak! jeg redded ham.
Der har du ham tilbage!

(De Smaae omfavne hinanden).

Ebbo.

Jeg forbandet har
Uoverlagte Raad! — Den stolte Hiernes Drøm
Tit klinger smukt, og Ordet slaaer ei Ordet ned;
Men Barnets Blik i Aaen, og den Sindighed,
Hvormed din Skiæbne, Gubbe, du imøde gaaer,
Slaaer min spidsfindige Tanke, som en Træl, i Støv.
Ved Odin! Skrig og Taarer havde ægget mig;
Med Barnets Blik bag Lilierne — Lysalfen lig,
Der Ebbos Ære redded, ei sit eget Liv, —
Kuldkastet har mit Forsæt! — Nei, ved Asathor —
Børn, Oldinge skal ei myrdes! Der er Siæl i dem!

Den visner ei som Blomsten; raadner ei som Frugt.
Frei være lovet! Ildebranden fik ei Magt;
Den første Gnist udslukte selv Mordbrænderen.

Oldingen.

O Ebbo! see nu kiender jeg vor Helt igien;
Thi tapper varst du altid; dog om Kraftens Spær
Du vikled grøn Høimodighedens Egegreen.

(Gaaer med Børnene).

Snio og Gambaruk komme, fulgt af Goderne.

Snio.

Skumle Niding! som har ægget op mit Folk til Rasenhed.

Gambaruk.

Morder, som vil Barnet dræbe! kiender du en Moders Qval?

Snio.

Ikke langt fra Oldingsvintren Snio her, din Konning, staaer;
Vilst du ikke, med de Andre, støde ham i Dammen ned?

Gambaruk.

Hvis du havde flere Brødre, laa mig een ved Moderbryst,
Sødt, med Smiil paa Alfelæben, — vilde du ei drukne ham?

Snio.

Jeg udstøder af mit Folk dig! Skynd dig i Landflygtighed,

Staa, som Gubbe, seent i Ørken, uden Stav og uden Ven!
Vrider du da dine Hænder, raaber du til Asathor, —
Gid et muddret Kiær du finde, hvori du kan styrte dig!
(Gaaer).

Gambaruk.

Tidlig misted jeg min ene, min hugprude, bedste Søn;
Aki drog til fierne Riger, og jeg saae ham aldrig meer.
Lever han endnu, da følge Moderens Velsignelser
Heltens Idræt! Tog ham Odin? — Ofte har mit Øie da
Ham begrædt alt — skal begræde ham, mens dette Hierte slaaer.
Nu jeg misted her den Anden; — ha men ei ved bratte Død,
Ikke selv ved usle Sygdom, men ved skumle Nidingsværk.
Sorgen svækker mine Kræfter; men saamegen Kraft jeg har
Dog endnu, at, Ulyksalige! høit jeg kan forbande dig.
(Gaaer).

Choret.

O Vee!
Hun gik bort, og i Harm sin Søn
Vildt hun forbanded. Hun hørte ham ei
Til dit Forsvar tale. Forfærdelsen
Slog ham med Stumhed; Læben den bandt.

Taus, som en Steen paa Heden, i Sand,
Staaer han nu der, uden Rune.
Tyder med Ord ei, hvad han skiuler
Kold i sin Barm.
Med dødt Blik, som et Liig bleg,
Sandsesløs og med Affinds Ro,
Gnaver han Læben, og borer
Dybt i Græsset sit Spær.

Ebbo.

Staa der! Jeg bruger dig meer ei.

Choret.

Nu bevæger igien Lyd
Blodløse Mund; Nat=
Pustene lig, paa,
Tærskelens Steen; naar
Gravhvælvingen aabnes.

Ebbo.

Har I hørt — ? min Moder forbanded mig.

Choret.

Uoverlagt var Dronningens Ord; thi
Dybt fortrudt i din Siæl var

Grumme Beslutning alt. Din Hærflok
Stiller Oprør trindt, og forhindrer
Oldingsdrabet og Barndrab.

Ebbo.

I har kiendt mig før; — var jeg slet Søn?
Var slet Broder og Ven jeg?

Choret.

I Kampen steds du Staldbroder tro
Var for din Landsmand; hævned, forsvared ham
Kiæk; gierne dit Spyd laante din Ven du,
Naar hans eget brast; og din Ganger
Stod beredt, for den Faldne.

Ebbo.

Og i Fred — hvad dømte man om mig?

Choret.

Uden Pral sadst du i Kongshal,
Blid, lytted til Skialdsqvad,
Drak Heltens Minni, Kongens Hæder.
Misundelig ei,
Andres Bedrift
Roste du tit.

Ebbo.

Har for mit Folk jeg
Kæmpet som Helt?

Choret.

Du har Seir bragt, hvor dit Sværd faldt.
Paa din Hielm sad Døden, en vild Grif,
Med kraftige Kløer, krumthvæssede Næb
Og forfærdeligt Die. Din Gangers
Hvinsken var kiendt overalt; og din Stang,
Naar langtborte den raged
Over din Floks, giød Rædsel i Saxers og
Frisers Blod. Dig elsked
Thor. Paa sin Karm fro kiørte han did,
Hvor din Arm slog Fiendernes Mod.

Ebbo.

Men nu ruster i Balg Sværdet!
Og mit Spyd, boret i Græstørv,
Rykker aldrig min Arm atter til Strid.
Ikke nu meer glædes mit Blik, ved
Regnbuen at see, naar Skyens
Brogede Jomfru og Heimdal

Med sit Guldhorn raaber til Kamp Thor.

Nu bleg, som en Død, med blottet Tinding,
Odin lig, da paa Bænkehalmen
Panden han mærked blodig med Geirsod,
Stiger jeg taus paa Lundens Blodsteen,
Lader i Græsset røde Blomster
Flyde mit Ynglingeblod. Ak ingen
Jomfru græder ved Ebbos Nedlag,
Thi hans Moder forbanded ham!

(Han vil gaae).

Butle kommer.

Gak ei til Selvmordsdøden, du vort Fremtids Haab!
En bedre Skiæbne venter dig. Venilerne
I tvende Hære dele sig; den ene Flok
Forlanger Oldings-Barnedrabet; medens hin
Adlyder Snios ængstligfeige Skaansomhed.
Saa stil dig fremst i Spidsen for den vrede Flok,
Og hævn, som sig en Kæmpe bør, Forsmædelsen!

Ebbo.

Ja, Butle! ja jeg iler til en ærlig Hævn.

(Gaaer med Butle).

Choret.

Paa letsindige Fugls Viis,
Fanges Lærken i Mark let,
Naar det nærende Kornfrø
Kun i Fællen man kaster. Men,
Med Forstandsbrug, Mennesket fik
En udødelig Siæl, Alfader, af dig!
Som kan skiælne Bedrift. I Hlidskialf
Lønner du god Gierning, og straffer
Ondskab i Nastrond.

Send ham en Lysalf!
At han i Harm Ildgierningsmand
Vorder ei grum, til sit Lands Tab.

Ingen styggere Daad jeg veed,
End Forræderi mod mit Folk
Og min Konning at øve. Lad
Utaknemmeligt Fædreneland
Lønne min Daad tit med Foragt,
Spotte min ærlige Stræben! I Gimle

Lønner Alfader god Gierning og straffer
Ondskab i Nastrond.

Hvi af alle foragtes dybt
Asa-Loke? Fordi han med feigt
Hierte vakled, som Sivrør;
Ingen Jothun, heller ei Gud.
Ærligt Fiendskab agter jeg meer,
End en falsk Ven, end en Troløs.
Derfor evig, med Skam, Ry
Brændemærke den Nidings Navn,
Som sit Folk og sin Høvding
Svigter i Nødstid!

Men guddommelig Troskab dybt
Rører min Siæl, selv mod en Ond viist.
Derfor smelter mit Sind Sigyn,
Lokes Viv, der med Sølvskaal
Stander i ødeste Biergkløft,
Hvor ham til Steen Hug-
Ormene bandt,

Hvis forgiftige Draaber hans Bliks
Lumske Skotten revse. —
Lykkelig hun hisset i Fænsal
Var, mellem Frigs Disar; men helst
Deler sin Mands Qval hun tro;
Glemmer sin Eensomheds Nød; hører med Taalmod
Den Forbittredes Skrig; lønt
Med den Vished, at sin Huusbonds
Nød, kiærligt hun deler.

Snio.

Jeg kommer og tilstaaer, ærværdige Gubbeflok,
At mod en hæftig Ungersvend jeg var for stræng,
Som værner med sin Arm, sit sidste Hierteblod,
I Kampen, for den Arne, der udstøder ham.

(Gambaruk bringer Ebbo bevæbnet).

Gambaruk.

Ei Valhals Guder agte paa de Jordiskes
Forbittrelse; naar, som en giftig Feber, den
Os Liv og Sundhed truer. Let henveires da
Et daarligt Ord, der, som en Myg i Aftenlund,

Blot, ved at stikke førstegang, har tabt sin Braad.
Nu Ebbo Hielmens hestehalede blanke Kam
Høit over Skuldren løfter. Snart hans runde Skiold
Fremdæmre vil af Helterækken, i Slagtningen,
Som fulde Maane, giennem sortblaa Natteſky.

Ebbo.

Et Offer kræver Guderne; men ei af Børn,
Og ei af Gubber, Konge! Deri feiled jeg.
Det var af Mænd, der kunde kaste Tærning selv,
Med stærken Haand, om Livets Vinding, Livets Tab.
Thi skumle Hel, med blegblaae Læber, raser end
Paa Heden, hvor hun sidder mellem Tidslerne.
Hun bort maa jages! Men det kan kun Asathor.
Han vil et Offer. Nu saa lad os offre da!
Her gielder det ei meer, med hielpsom Broderhaand,
At gaae mod fremmed Fiende. Rundtomkring vi tvang
Naboerne til Lydighed; og Hungersnød
I Nabolandet hersker, som i Danmarks Egn.
Saa maa nu Danske væbne sig mod Danskes Bryst.
Et Mønster tage vi af Kubens flittige Bi,
Som, naar der er for mange, hvæsser skarpen Braad

Mod Slægt og Venner; alle dog een Moders Børn.
Det gamle Danmark vor Bidronning vorde skal.
Hun føre da til Træfningen paa Heden os!
Den Sværm som seirer, bringer i Kuben atter hun.
Men stort maa Faldet være; thi en Styrtning kun
Af Helteblodet, vorde vil den Foraarsregn,
Hvis friske Byge livner Jyllands visne Græs.

(Han knæler).

Saa tag da Moder fra din Søn Forbandelsen,
Og giv ham din Velsignelse! Dog ønsker jeg
Med den ei mod mit Nederlag at skiærme mig;
Thi gierne gaaer jeg selv til Odins Valaskialf,
Naar kun en talrig Flok jeg bringer Asathor,
Med klovet Hielm og Ærens Arr i aabne Bryst.

Gambaruk

(lægger sin Haand paa hans Hoved).

O Søn! jeg min Velsignelse gierne skiænker dig,
Mens Himlen selv velsigner os; thi saligt nu
Bedækkes Solen, som i lang Tid brændte gold,

Af dunkle Skyer, og endelig hiemsøger os
Den kiære Regn, som vi forgiæves vented længst.
(Det regner og lyner langt borte).

Choret.

Niord, du Vanernes skiønne Gud!
Som beherfker den flygtige Sky,
Ymers Hierne, der drømmer endnu,
Giøglebilleder, hisset i Dunstkreds; —
Frugtbarheds og Kiærligheds As,
Freiers Fader, og Freias!
Ei du forlodst dine Børn i Støv,
Kommer igien med dine Skygger;
Skiænker Maanen de sortblaae
Sølvertakkede Bierge; men Solen
Virker du røde violgrønne
Tæpper af Vanddamp,
Til sit Morgen- og Aftenspil.
Herlig er, klar, Freias Luft;
Men i Midsommers Tid,
Naar fra Mosernes Dynd
Dværgene dampe qvælende Dunst,

Vorder den lysblaa Hvælving graa;
Fylder Lummerhed luftige Hav.
Men nu dækker du alt, med dit Vandtag.
Afmægtig tørner Solens Piil,
Mod dit Blyskiold.
Hør, hvor den drypper paa Bladene ned,
Den qvægende Regn!
See, hvor de glindse, med Glæders Glands
I taknemlige Blik,
De stigende Straae!
Lettere svulmer min Barm
I det kiølige Bad,
End i Hal, ved det skummende Bæger.

Hør Aukathor
I den dundrende Sky!
Seer I Bukkene hist?
Tangnioster, Tangrisner,
Med de flammende Skiæg,
Med de lynende Blik.
Saae I ham hugge med Miølnir nu?

Jeg Hamren saae,
Jern = svovelblaa!
Medens Niord hensuser kiøl under Sky,
Paa sin Blæst = Hest;
Og hans Hielmbusk
Nedskyller styrkende Kraft
Over Skoven!

(Choret træder tilbage under de store Træer. Regnen og Lynilden vedbliver en tidlang. Endelig holder det inde; og en skiøn Regnbue bliver tilsyne paa Himlen. Kongen kommer igien frem med sit Følge. En Herold møder ham).

Herolden.

Een Lykke, Herre Konge, kommer enkelt ei!
Velsignet Regn opreiser vore Hierters Haab,
Som Markens Straa. Igien sig hvælver Himlens Bro,
Som lang Tids Tørke sønderbrød; og Guderne
Besøge Jorden atter, med Velsignelser.
Nu smiler ogsaa Haabet fra en anden Kant:
En Række Vogne, rigt belæsset med Korn og Meel,
Hensniger sig ad Veien, dog alt Byen nær;
Og fede Oxne, stønnende, med stærke Horn

Hendrage dem; mens Morgensolens muntre Glands
Tilbagestraaler fra de mørkebrune Skind.
En Skare Ryttere, vaabenklædt, ledsager dem;
Mens Trællene, med lange Stave, ved Siden gaae
Og drive dovent hornet Qvæg ad Veien frem.
Men Høvdingen, med Ørnevinger paa blanken Hielm,
Forlanger strax at stædes for dig, ædle Drot!
Ham kommer som en Redningsmand, en Ven i Nød.
Thi al den skiønne Forraad bringer han vort Land.
Alt hæve Trælle Dækslerne paa lukte Vogn,
Og fylde med Træskovle hurtigt Poserne,
Som Sult udstrækker skiælvende, med mager Haand.
Nu lønnes Vognens stærke Drager grumt med Død;
Thi mangen Øxe bløder alt for Ørens Hug;
Og mangen Moder bærer glad, i reenligt Trug
Paa Hovedet, Kiødstykker hiem, til Hyttens Tarv.

Aki kommer.

Hil Dannerkongen! Hil den ædle Gambaruk!
I kiende vel den Høvding ei, som for Jer staaer?

Snio.

Du tykkes mig paa eengang kiendt og ukiendt.

Gambaruk.

Fem Aar giør Moderen ei sit Barn ukiendeligt!

(Hun omfavner ham).

Aki.

Fem Aar, min Moder, smeddet har din Dreng til Mand;
Men intet dig berøvet af din Dannished.
Hvo er den unge Kæmpe der, med Hestehaar
I Hielmens høie Kobberkam? Mig tykkes fast
Jeg kiende skal de Dine; skiøndt vel Kroppens Vært
Og stærken Skulderbredde giør ham ubekiendt.
Ifald jeg ikke feiler, saae for nogle Aar
Just Ebbos Dine saadan ud; med ærlig Trods
De lynte stærkt fra Brystet, da jeg favnte ham.

Ebbo.

Ja, Broder! Granen nu er voxet høit nok, til
At styrtes i den Afgrund, som den kneiste ved.

Aki.

Kun Toppen gynger, Ebbo! Stammen knækkes ei.

Ebbo.

Min Broder, Tiden mange Ting forandret har,
Men Alting ei til Fordeel. Ebbo elsker dig,

Men ønskte dog, at ei du kommen var idag.
Hvi blevst du ikke til imorgen? Hiertet ei
Idag maa føle Kiærlighed for Broderen.
Imorgen — Broder sørge kan paa Broders Grav!

Aki.

Hør mig! Jeg kommer ikke for at see en Grav.
En Grav seer eens ud, overalt; og overalt
Er man den Døde ligefiern og ligenær.
Jeg bringer Glæde! Rygtet om mit Fædrelands
Ulykkelige Skiæbne, traf mit Øre fiernt.
Ha langsomt kunde jeg med Næringsmidlerne
Kun nærme mig; og skiøndt i Mængde Folket bragt,
De hielpe blot for Øjeblikket. Tænkes maa
Paa bedre Frelse. — Jeg har dine Forsæt hørt,
Det første som det sidste. Grumt det første var;
Vel at du strax fortrød det! Din Beslutning nu,
At Danske vende Sværdet skal mod Danskes Bryst,
Og falde selv som Helt, paa Dynger Brødreliig —
Er tappert og dig værdigt; og det synes fast,
Som denne Nødhielp bødes af Nødvendighed.
Men jeg har bedre Forslag! — Danmarks Kysteland

Er skiønt; men der er skiønne Lande, fleer paa Jord;
Og nægtes kan det ei, at Asa Freir og Niord
Tit sørge meer for rigen Høst i sydlig Dal,
End paa de jydske Heder, Norges Kampefield.
Saa følger Alle mig, som her for mange var,
Til hine Dale! Rigeligt i Overflod
Der venter Eder gylden Hvede, saftig Frugt.
Og mægtig puster Oxen i det høie Græs.
Thor følger os, langt mere stærk end Juppiter.
Man siger, han er død alt; og den hvide Christ
Er from, usynlig, blid, og ingen Krigergud.
Og intet tabes, ved at miste klæbrigt Ol
Og Miødens søde Mundgodt af den flittige Bi.
Til Giengield voxer i tunge Druer modne Bær;
Og Vinen, som i Valhal Odin ene faaer,
Forlyster hist hver Kæmpe. Seiren vindes let.
Alt vore Fædres raske Flok i fordums Tid
Har kæmpet der; og faldt end stærke Cimbrers Hær
For Romerlist, saa hævne vi dem siungende.
Et Rige stifte lader os i velske Land,

Hvor evig Vaaren blomstrer. Mailand nævner det!
Og kom vi selv ei did, kun vore Børnebørn —
Ha — Veien er dog skiøn at drage; langs ad Rhin
Og langs ad Donaus Blomsterbredder. Som en Bolt
Af Snee, der liden først fra Bierget triller ned,
Men altid større voxer, til den selv, et Bierg,
Som Fieldskrid styrter og bedækker Land og By;
Saa vælte vi, og styrte ned fra Alperne
Paa velske Nidinger!

Ebbo
(griber hans Haand):

Som et ringe Kildevæld,
Der svulmer først til Bæk til Aa, indtil det stolt,
Som Flod opsvulmet, overskyller Markerne!

Gambaruk (knæler).

O Freia! som blandt Aser og Asyniar
Bevæger Hiertet stærkest, med din Tryllemagt,
Nu først forstaaer dit natlige Besøg, min Siæl;
Da du, med langt Haar over smekkre Beltested,

Med broget Ham af Fuglefiær om hvalte Bryst,
Stod for mit Leie, lærte mig de vise Raad.

Aki.

Saa lader os ei tøve! Haardt er vel det Bud
For trofast Fyde, der i fem Aar borte var
Fra elsket Halvø, strax i samme Dieblik,
Som han betraadte Tærsklen at forlade den.
Men Tiden er ei nu til dvælende Glædesfest.
Med rige Gilder sømmer det sig os ei her,
At ødsle bort, hvad hungrig Landsmand træger til.
Strax maa vi springe, som i Havsnød, over Bord,
Og friste Livet i vilden Sø, med stærken Arm.
Jeg har alt kundgiort, ædle Drot, paa Veien hid
Mit Forslag dine Skarer, som i Dalene
Til Broderkamp sig væbned. Med det halve Folk
Bortdrage vi. Ei sandt, vor Moder følger os?

Gambaruk.

Ja Freias muntre Sendebud! jeg følger dig,
Og Mailands Marker bære skal vor Bautasteen.

Snio.

O mine Venner! tungt det for en Fader er

At skilles vel fra haabefulde Sønner; men
Meer for en Drot, at see den bedste Halvedeel
Af Landets Børn udvandre til en fremmed Egn.
Dog byder stræng Nødvendighed. Ei heller bør
Den Ældre med forsigtig Frygt henstille sig,
Imellem Ungersvendens Haab og Manddomsmaal.
Saa glemmer ikke Danmark kun paa fierne Tog!
Udbreder Nordens Hæder! Og som Aserne
Fra Østen gik med Herreskiold til kolde Nord,
Heniler, med den Kraft, som Norden skiænkte Jer,
Til Syd! Udbreder Guders gamle Vælde der.
Kiær for hver trofast Siæl er Arnen! Ofte dog
Maae Askurs Børn udbrede sig paa viden Jord;
At Mængden ei tilsidst sin egen Bødel blier.
Forglemmer Modersmaalet ei! Min største Frygt
Er, at I altfor snart maaskee fra Hiemmet skilt,
Afvænner Læben fra den kiere Barndomslyd.
Beholder, med danske Hierter i det tappre Bryst,
Den danske Tunge lang Tid end i ærlig Mund.
Jeg seer en Skare Skialde, der med Harperne

Staaer mellem Eders Landser: Lad dem siunge tit
For Eders Børn, om det forladte Fædreland!

Aki
(med Choret af de Bortdragende).

Til frugtbringende Land, o Konning,
Iler jeg nu, bag fierne Biergaas!
Det mig vinker med Solglands;
Hvor den fløitende Nattergal
Sit forelskede Qvad tit
Sang, for Dalenes Hyrder.
Hvor det graahvide Marmor,
I Laurbærrets Ly, skiønt
Stander; beboet fordum
Af Oldtids Helt, men nu fast
Faldefærdigt, bedækt af Grønsvær.

Snio.

Der brat seire du vil! Rædsel
Tvinge det Folk, som sin Mark grum
Giærded med Fædrenes Been.

Choret.

Issen jeg smykker
Med Laurens Blad. Med
Kaaben af Purpur
Pryde mig skal Sydboen, min Træl,
Mig sin Drot! siunge mig Drapa!

Snio.

Men aldrig i Velmagt glemmer du
Danmark, dit Land!

Choret.

Aldrig! Din Eeg
Høiere kneiser end Laurens Busk;
Og din Bøg ei findes bag Alpen,
Kæmpers og Beilers qvægende Ly.
Heller ei hvrindsker til Kamp mig en Hest,
Som den jydske; flagrer til Jagt en Falk,
Som min Høg; piler en Hund
Stærk, som min trofaste Gule.

Snio.

Ofte mindes du vil den Skov,

Hvor, i Aftensvalingen, hvidgraa Røg
Steeg, fra Fædrenehytten.

Choret.

Rask dog Farvel, uden Sorg, uden svækkende
Veemod, siger jeg Danmark.
Thi yndige Qvinder følge min Flok,
Langbarder med langt Guldhaar. I Gry
Navn de mig gav; følge til Seir.
Hist mig; skiænke mig Børn, Mødrenes Lige.
Og naar seent engang
Slægter i hundrede Led mig følge;
Skal Dannernavnet og guult Haar,
Hist bag Alpen i Mailand,
Vidne, for kommende Tid,
Daaden og Seiren!

Snio.

Saa farvel nu! Drager med Thor og Frei,
Til Bedrift, I kiække Langbarder!